
ĶEKAVAS NOVADA LABIEKĀRTOŠANAS PLĀNS

II Sējums

Alternatīvas un rīcības plāns

PASŪTĪTĀJS

Ķekavas novada dome

IZSTRĀDĀTĀJS

SIA "100 acorns" sadarbībā ar:

SIA "Landshape"

SIA "Grupa93"

SATURS

1	LABIEKĀRTOJUMA KONCEPCIJA	4
2	KULTŪRVĒSTURISKO VĒRTĪBU SAGLABĀŠANAS KONCEPCIJA	7
3	ĶEKAVAS NOVADA LABIEKĀRTOJUMA STANDARTA KONCEPCIJA	8
3.1	NOVADA UN APKAIMJU CENTRI	8
3.2	NOVADA UN APDZĪVOTO VIETU NORĀDES	11
3.3	GĀJĒJU UN VELOSIPĒDU INFRASTRUKTŪRAS KONCEPCIJA.....	14
3.4	LIETIŠĶĀS ATPŪTAS VIETAS	16
3.5	BĒRNU ROTAĻU UN SPORTA (AKTĪVĀS ATPŪTAS) TERITORIJAS.....	21
3.6	DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS (SKVĒRS, PARKS, MEŽAPARKS).....	25
3.7	PUBLISKĀ TELPA (LAUKUMI, PRIEKŠLAUKUMI)	28
3.8	ATPŪTAS VIETAS PIE ŪDENS.....	29
3.8.1	Tauvas josla	33
4	APSTĀDĪJUMI.....	34
4.1	VISPĀRĒJIE APSTĀDĪJUMU VEIDOŠANAS NOSACĪJUMI	34
4.1.1	Vainaga projekcija	34
4.1.2	Dižkoka statuss un reģistrācijas secība.....	35
4.1.3	Dižkoku aizsardzība.....	35
4.1.4	Kokaugu apstādījumu veidošanas un aizsardzības noteikumi	37
4.1.5	Krūmu un dzīvžogu stādījumu veidošanas noteikumi	41
4.1.6	Ziemciešu un viengadīgo stādījumu veidošanas noteikumi	42
4.2	SPECIALIZĒTIE APSTĀDĪJUMU VEIDOŠANAS NOSACĪJUMI	43
4.2.1	Savrupmāju apbūves teritorija (DzS) un mazstāvu apbūves teritorijas (DzM).....	43
4.2.2	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DZD).....	44
4.2.3	Publiskās apbūves teritorijas (P) un jauktas centra apbūves teritorijas (JC) ..	47
4.2.4	Rūpnieciskās teritorijas (R)	49
4.2.5	Tehniskās apbūves teritorijas (TA)	50
4.2.6	Transporta infrastruktūras teritorija (TR).....	50
4.2.7	Dabas un apstādījumu teritorija (DA).....	52
4.2.8	Mežu teritorija (M)	53
4.2.9	Lauksaimniecības teritorija (L).....	54
4.2.10	Ūdens teritorija (Ū).....	54
5	ARHITEKTŪRAS MAZĀS FORMAS.....	55
5.1	LABIEKĀRTOJUMA ELEMENTU VISPĀRĒJĀ STILISTIKA.....	55

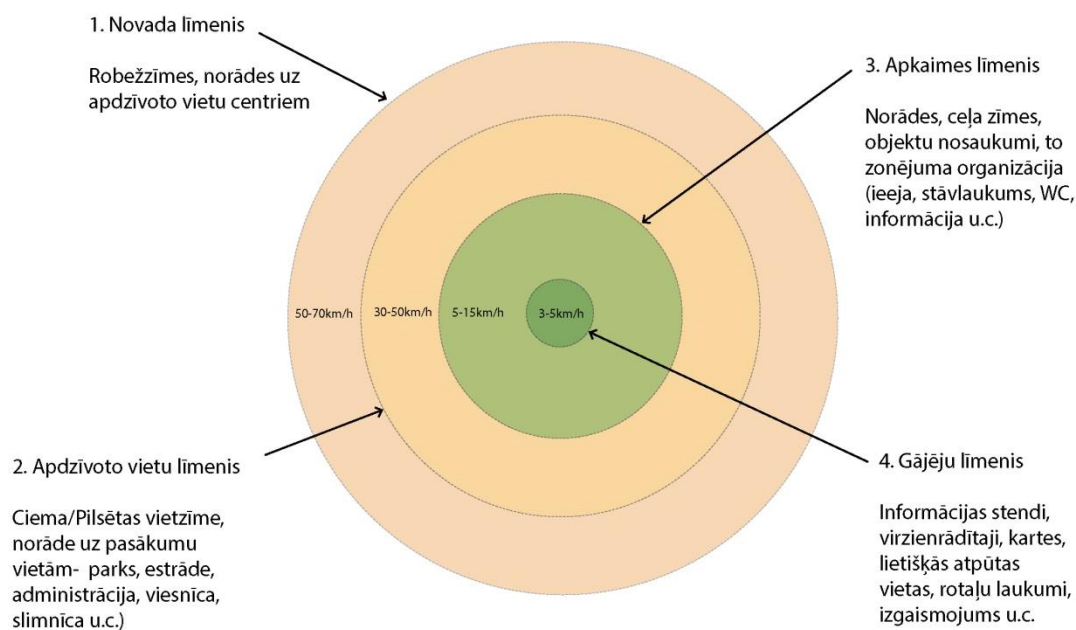
5.2	SEGUMI.....	56
5.3	SOLI.....	58
5.4	ATKRITUMU URNAS UN ATKRITUMU NOVIETNES	58
5.5	VELOSIPĒDU NOVIETNES	59
5.6	APGAISMOJUMS.....	60
5.7	TIRDZNIECĪBAS PAVILJONI.....	63
5.8	NORĀDES, INFORMĀCIJAS STENDI, NOVADA ROBEŽZĪMES	64
5.9	VIDES DIZAINS.....	65
6	ALTERNATĪVU IZSTRĀDE UN ANALĪZE	70
6.1	ALTERNATĪVAS.....	70
6.1.1	Alternatīvas izvēle.....	71
7	RĪCĪBAS PLĀNS.....	72
7.1	PAŠVALDĪBAS BUDŽETA IZVĒRTĒJUMS.....	73
7.2	METODOLOĢIJA PUBLISKĀS ĀRTELPAS RĪCIBU PRIORITIZĒŠANAI	74
7.2.1	Rangu noteikšanas metode	75
7.2.2	Kvalitatīvā metode.....	76
7.3	FINANSES.....	77
8	PIELIKUMI	78

1 LABIEKĀRTOJUMA KONCEPCIJA

Ķekavas novada labiekārtojuma koncepcija ir balstīta uz cilvēka mērogam atbilstošiem vides veidošanas principiem.

Atšķirīgos pārvietošanās ātrumos mainās cilvēka uztvere attiecībā uz apkārtējo vidi (skatīt 1. attēlu). Braucot mašīnā cilvēka redzes leņķis ir visšaurākais un cilvēks pamana tikai spilgtus, lielus izteismīgus objektus, kas labi kontrastē ar apkārtējo vidi. Samazinot pārvietošanās ātrumu, uzmanību pievērš ēku arhitektūra un mazāki publiskās ārtelpas vides objekti. Pilsētvides baudīšana galvenokārt notiek apkaimes vai gājēju līmenī, kas ir cilvēka pārvietošanās ātrums ar kājām vai velosipēdu.

Ķekavas novada labiekārtojuma plāns detalizē cilvēka mērogam atbilstošu apdzīvoto vietu veidošanu.

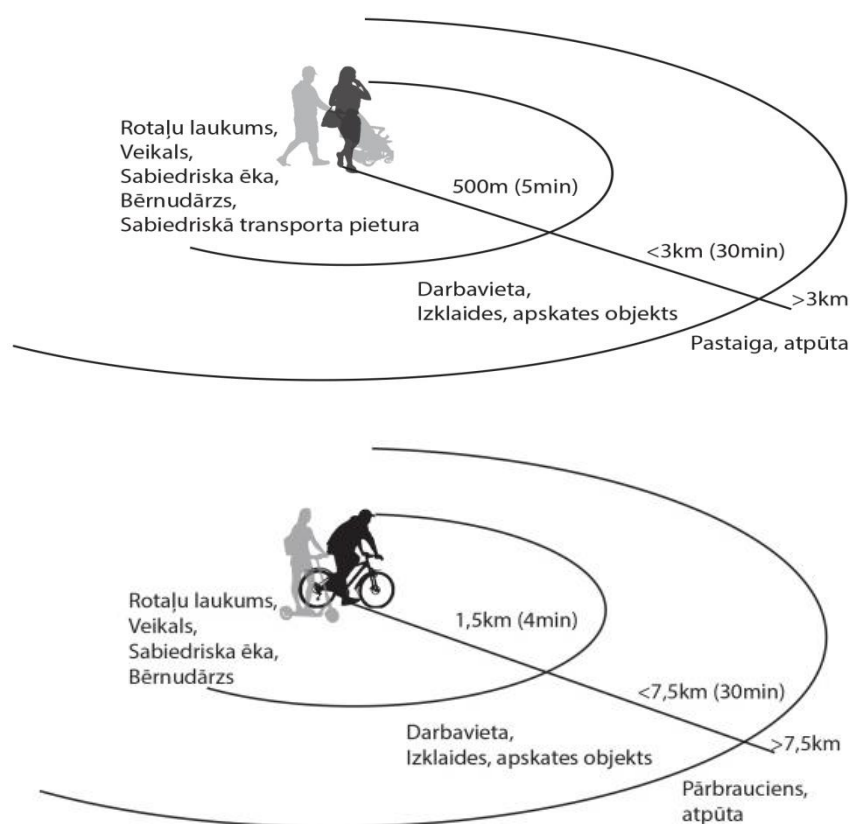

1. attēls. Cilvēka uztveres līmeņi (autora veidota shēma)

Cilvēka mērogu raksturo kompakta pilsētvide, sabiedrisko objektu pieejamība, publiskās ārtelpas pārskatāmība, drošības sajūta, sensorā (maņu) sajūtas.

Mūsdienās pilsētvide galvenokārt ir pielāgota, lai tajā būtu ērti pārvietoties ar personīgo autotransportu (ceļu platumi, autostāvvietas un citi infrastruktūras objekti). Kā arī šī brīža Ķekavas novada apdzīvoto vietu uzbūve (izplūdušās kontūras) tikai veicina tādu dzīves stilu. Kompaktu pilsētvidi veido jaukta tipa

apbūves un funkcijas teritorijas, kur dzīvojamo māju kvartāli mijās ar pakalpojumu, tirdzniecības un atpūtas (dabas) teritorijām. Sabiedriski nozīmīgiem objektiem (veikals, aptieka, skola, bērnudārzs u.c.) jābūt 5 minūšu sasniedzamības rādiusā no dzīvojamo māju kvartāliem (skatīt 2. attēlu). Pieaugušais ikdienā iet ar vidējo ātrumu 5km/h, savukārt pieaugušais ar iepirkuma maisiem/mazu bērnu – 3- 4km/h. Velosipēdistu vidējais ātrums ir aptuveni 12km/h. Efektīvs gājēju un velosipēdu ceļu tīkls ļauj cilvēkiem ikdienā izvēlēties pārvietoties ar kājām vai velosipēdu.

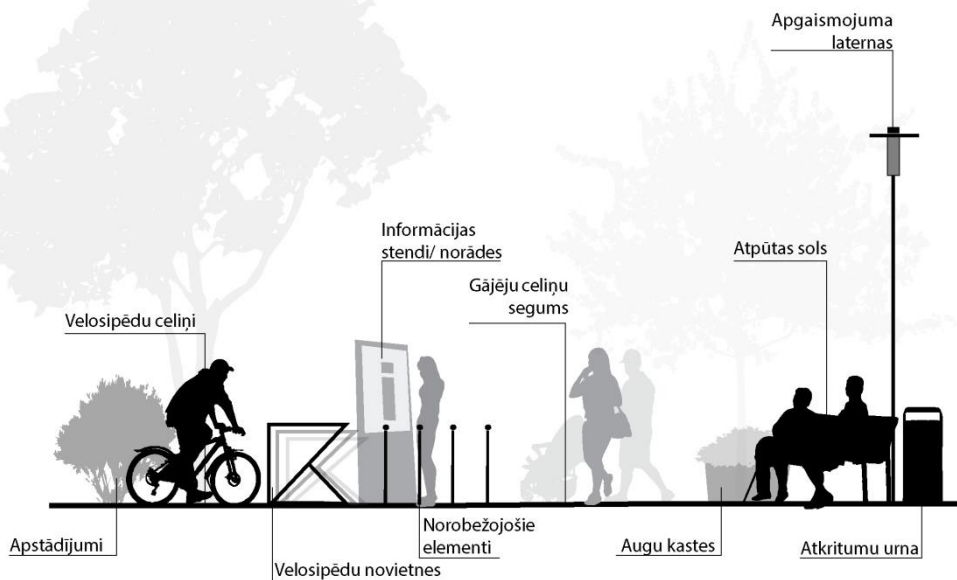

2. attēls. Cilvēka mērogs: gājēji, velosipēdisti (autora veidota shēma)

Publiskās ārtelpas teritorijas uzbūvei jābūt skaidri nolasāmai, funkcionālās zonas, segumu veidi, labiekārtojuma elementi, koki un citi apstādījumi, ēku arhitektūra u.c. Tai jābūt atbilstoši labiekārtotai, lai dotu iespēju cilvēkiem socializēties un atpūsties - klausīties, runāties, staigāt, sēdēt, stāvēt un vērot, kā arī tai jārada drošības sajūta – patvērums no satiksmes, noziedzības, nelabvēlīgiem laika apstākļiem un jādod estētisko baudu (vides elementi, apstādījumi, kompozīcija, ritms). Lietišķās atpūtas teritorijas katrs novada iedzīvotājs izmanto katru dienu (skatīt 3.attēlu), neatkarīgi no dzimuma,

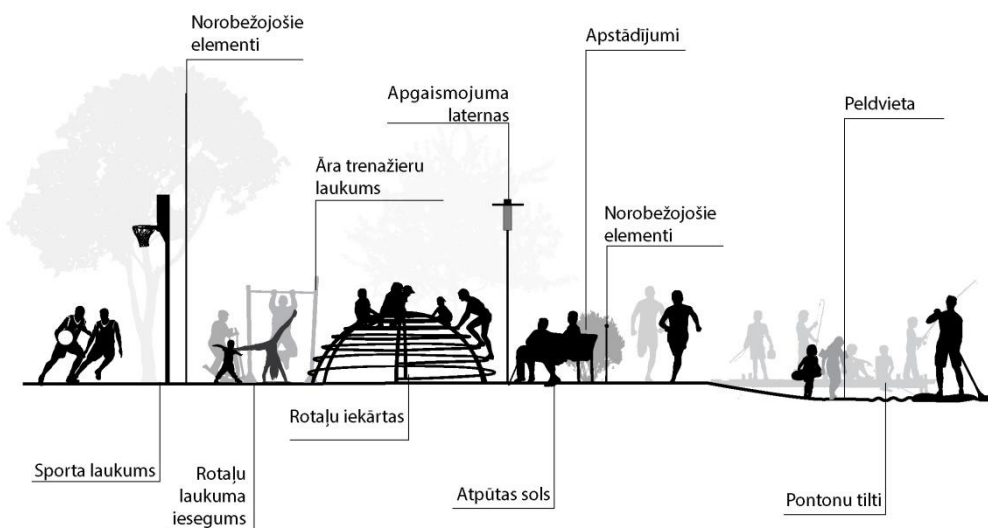
vecuma, nodarbošanās. Blīvi apdzīvotā pilsētvidē tām ir jābūt izvietotām regulāros intervālos.

PASIVĀ, KLUSĀ, LIETIŠKĀ ATPŪTA

3. attēls. Cilvēka mērogs: gājēji, velosipēdisti (autora veidota shēma)

Aktīvās atpūtas teritorijām var būt dažāda funkcija un mērķauditorija (skatīt 4.attēlu) – bērnu rotaļu laukumi, sporta laukumi jauniešiem, senioru vingrošanas laukumi, skeitparki, slidotavas, šūķšanas kalniņi, peldvietas u.c. Atkarībā no mērķauditorijas un aktivitātes intensitātes, kā arī teritorijas ģeomorfologiskajām īpašībām aktīvās atpūtas objektu izvietojums var būt nevienmērīgs, bet tiem jābūt sasniedzamiem noteiktajos sasniedzamības rādiusos.

4. attēls. Cilvēka mērogs: gājēji, velosipēdisti (autora veidota shēma)

2 KULTŪRVĒSTURISKO VĒRTĪBU SAGLABĀŠANAS KONCEPCIJA

Pašreizējās pilsētplānošanas tendences pasaulē saistās ar pilsētu ilgtspējīgas vides attīstību, kuras mērķi ir: kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, esošo ēku racionāla izmantošana, sabiedriskās ārtelpas uzlabošana, kultūru mijiedarbības veicināšana un sabiedrības integrācija, dzīves telpas un apstākļu uzlabošana.

Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas koncepcijas pamatā ir kultūrvēsturiskā mantojuma objektu attīstība un novada iedzīvotāju izpratnes veicināšana. Tas ir panākts:

- veidojot norādes uz objektiem;
- pieejamības nodrošināšana – gājēju un velosipēdu ceļš;
- antropoloģiskās slodzes samazināšanas pasākumi – gājēju ceļņu veidošana;
- informatīvo zīmju uzstādīšana;
- objektu dekoratīvā izgaismošana.

3 ĶEKAVAS NOVADA LABIEKĀRTOJUMA STANDARTA KONCEPCIJA

Labiekārtojuma plāna izstrādes procesā kā visa novada labiekārtojuma prioritāte **vidējā termiņa plānam ir noteikts ikdienas publiskās ārtelpas labiekārtojums**, publiskās ārtelpas vietās, kuras **izmanto katrs novada iedzīvotājs**, neatkarīgi no dzimuma, vecuma un interesēm.

Savukārt labiekārtojuma veidošanas vietas ir atkarīgas no potenciāli lielāka pieprasījuma – relatīvā iedzīvotāju blīvuma konkrētajā apdzīvotajā vietā. Tas nozīmē, ka sākotnēji labiekārtojums tiks plānots gar un starp blīvi apdzīvoto vietu centriem (novada, 1. , 2. līmeņa centriem).

Metodika prioritāri attīstāmo vietu noteikšana ir iekļauta 7. nodaļā.

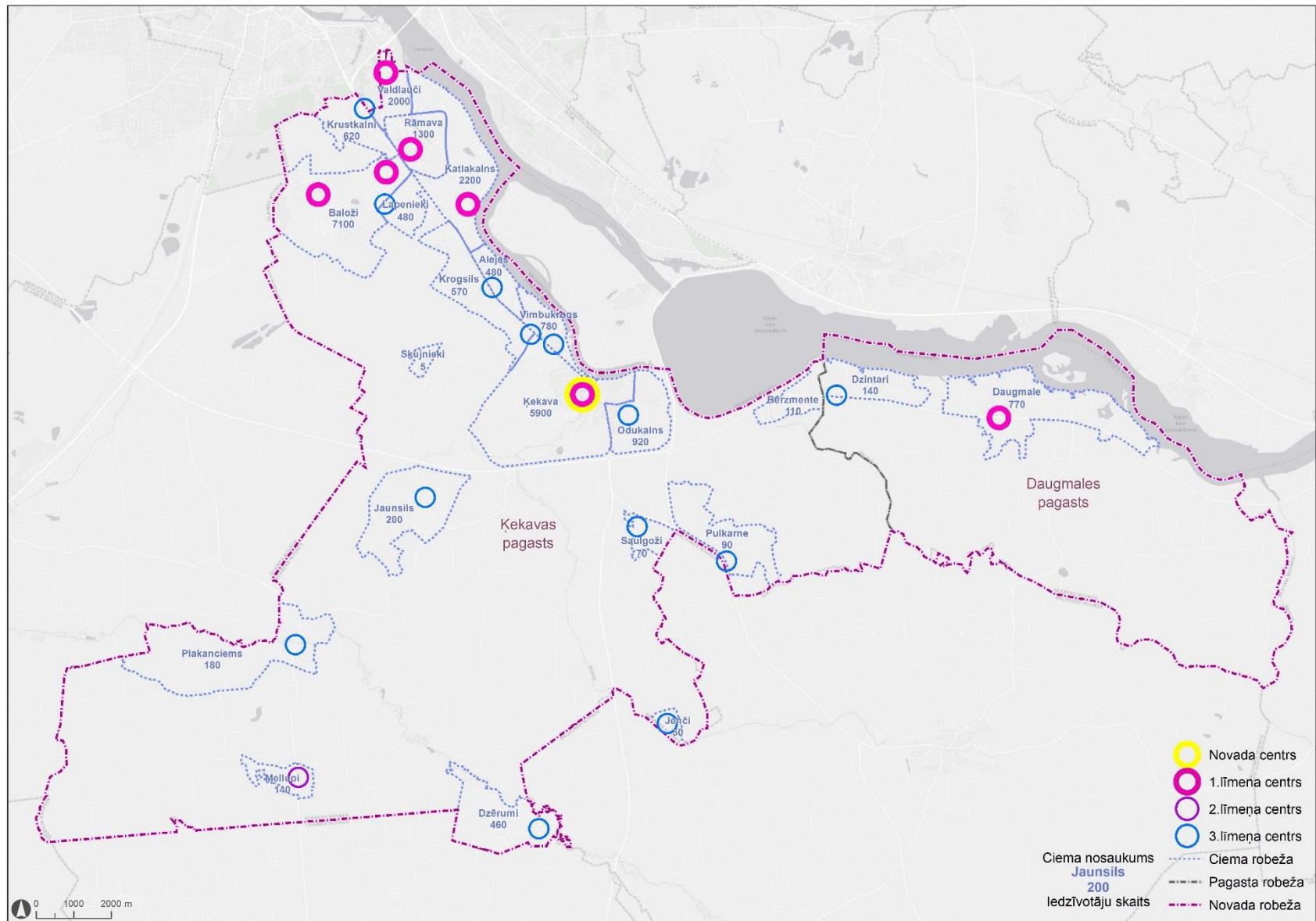
3.1 NOVADA UN APKAIMJU CENTRI

Ķekavas novada apdzīvotās vietas atšķiras pēc to iedzīvotāju skaita un sniegto pakalpojumu klāsta (skatīt 1. tabulu). Labiekārtojuma plāna ietvaros ir izdalīti 4 līmenu centri:

- **Novada līmeņa** – pārsvarā daudzdzīvokļu māju un publiskās apbūves teritorijas. Pieejamie galvenie novada pakalpojumi – veselības aprūpe, īpašuma pārvalde, tirdzniecība, sabiedriskā transporta centrs, kultūras nams/sapulču vieta, bibliotēka, policijas iecirknis.
- **1. līmeņa centrs** – lielāko apdzīvoto vietu centri. Pārsvarā daudzdzīvokļu māju apbūve, liels iedzīvotāju blīvums kā arī pamata pakalpojumu klāsts – aptieka, tirdzniecības centrs (veikals, ēdnīca, kafejnīca, krogs), sabiedriskā transporta pietura (paplašināta ar informācijas stendu, karti, velosipēdu novietnes), pasta nodaļa, bibliotēka.
- **2.līmeņa centrs** – vidēji lielu apdzīvoto vietu centri. Daudzdzīvokļu un savrupmāju apbūve, pasta nodaļa vai kaste, aptieka, pārtikas un saimniecības preču veikals, iespējams bibliotēka.
- **3.līmeņa centrs** – ciemu, mazu apdzīvoto vietu centri. Galvenokārt savrupmāju un mazstāvu apbūve. Centru veido sabiedriskā transporta pietura, iespējams veikals, kiosks, pasta kaste.

1. tabula. Novadu un apkaimju centri

Līmenis	Iedzīvotāju skaits	Nosacījumi	Apdzīvotās vietas
Novada centrs	>2000 iedzīvotāji	Sabiedriskā transporta mezgls , publisks laukums <2ha, stadions, parks, administrācija, skola, slimnīca (klīnika/ambulance), pasta nodaļa, tirdzniecības centrs, kultūras nams (koncertzāle, teātris), policijas iecirknis.	Ķekava
1.līmeņa centrs	>2000 iedzīvotāji	Publisks laukums <2ha, stadions, parks, administrācija, skola, slimnīca (klīnika/ambulance), pasta nodaļa, tirdzniecības centrs, kultūras nams (koncertzāle, teātris), policijas iecirknis.	Ķekava (Administratīvais centrs) Baloži Daugmale Katlakalns Rāmava Valdlauči
2.līmeņa centrs	500-2000 iedzīvotāji	Sabiedriskā transporta pieturas, tirdzniecības/ēdināšanas centrs, citi/dažādi sabiedriskie pakalpojumi	Mellupi Odukalns Ziedonis
3.līmeņa centrs	<500 iedzīvotāji	Sabiedriskā transporta pietura, atsevišķi sabiedriskie objekti	Alejas Bērmente Dzērumi Dzintari Jenči Krogsils Krustkalni Plakanciems Pulkarne Skujnieki Saulgoži Vimbukrogs

1. kartoshēma Ķekavas novada apdzīvojuma centri

3.2 NOVADA UN APDZĪVOTO VIETU NORĀDES

Ielu vidē zīmes sniedz specifisku informāciju par virzienu, galamērķi vai atrašanās vietu. Zīmēm ir ļoti liela nozīme telpas uztveramībai un saprotamībai. Tās var būt norādošas, aizliedzošas, paskaidrojošas, iedvesmojošas, mudinošas, ieteicošas.

Zīmēm jābūt novietotām pārdomātās un labi pārredzamās vietās. To saturam ir jābūt vienkāršam un nepārsātinātam, uztveramam un saprotamam jau no attāluma.

Zīmes īpaši nozīmīgas ir pilsētas viesiem, kuri nepārzina īsākos un drošākos ceļus cauri pilsētai, līdz veikalam vai pašvaldībai. Ir svarīgi ar zīmēm norādīt precīzu un saprotamu virzienu nokļūšanai līdz nozīmīgākajiem pilsētas objektiem vai arī vietām, kuras vēlamies parādīt. Norādes zīmēs sniegtajai informācijai ir jābūt uzticamai un patiesai.

Zīmes ir iespējams izvietot visdažādākajos veidos, bet būtu ieteicams viena satura zīmes izvietot vienā noteiktā vietā, lai palielinātu informācijas uztveramību un saprotamību. Piemēram, ielu nosaukumus izvietot vai nu tikai pie māju sienām vai tikai uz ielu stūriem pie staba.

Ķekavas novadā viens no šķēršļiem, kas kavē izmantot jau esošo labiekārtojuma infrastruktūru, ir norāžu trūkums uz nozīmīgām, pašvaldības apsaimniekotām vietām. Tāpat arī vienota dizaina norāžu trūkums sniedz pretrunīgu informāciju par tieši pašvaldības īpašumu atrašanās vietām.

Norādes ir arī pašvaldības "vizītkarte", iebraucot novadā un piederības sajūtu novadam vai novada apkaimei veidojošs elements. Risinot norāžu izvietojumu izšķir novada līmeņa un apkaimes līmeņa norādes.

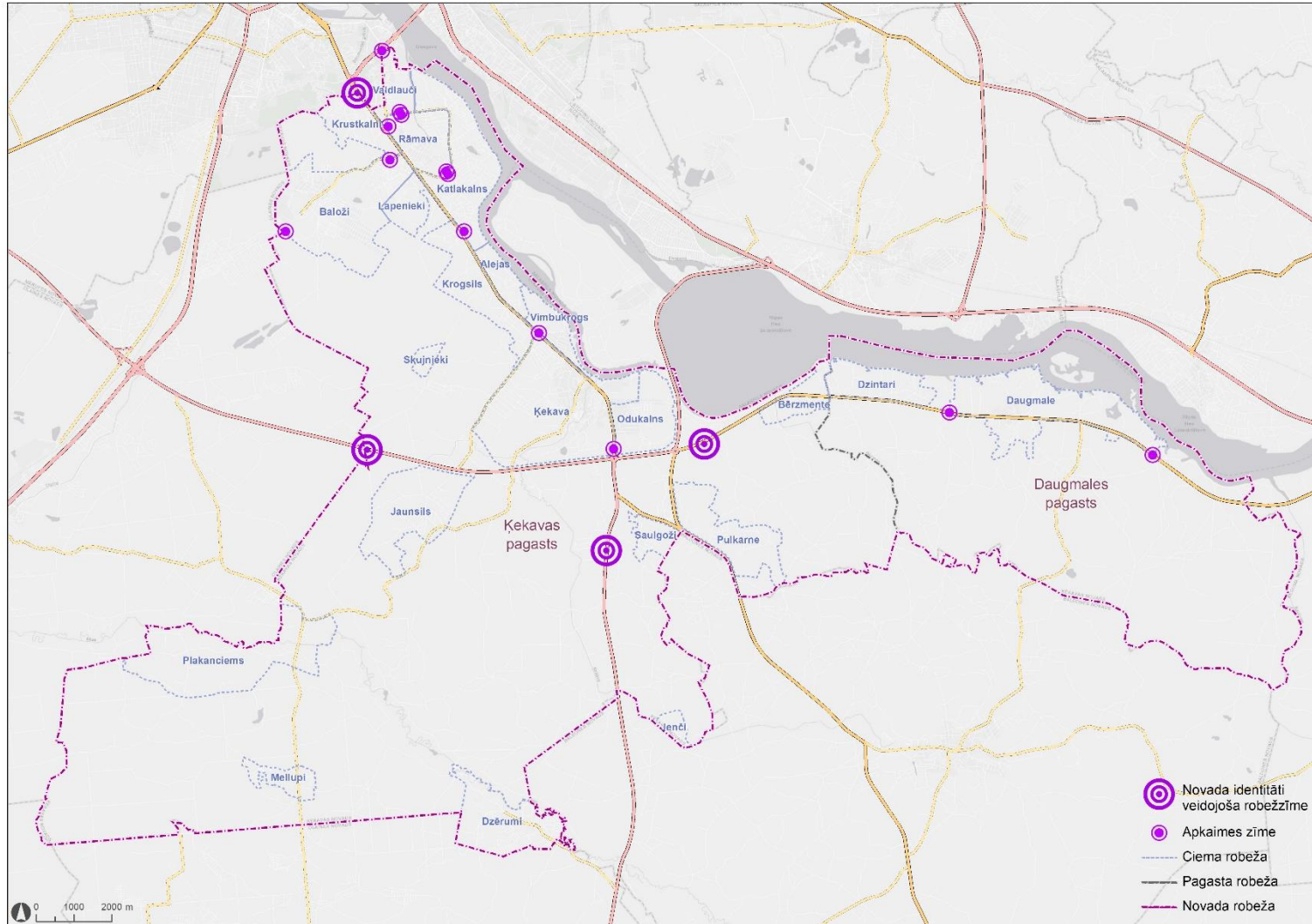
Novada nozīmes norādes izvietot pie iebraukšanas Ķekavas novadā:

- no Rīgas,
- no Olaines,
- no Ķeguma,
- no Baldones,
- no Bauskas (Iecavas).

Apkaimju norādes izvietot pie iebraukšanas apkaimē (1. un 2. līmeņa cents, kur dzīvo vairāk kā 500 iedzīvotāji), pie apkaimes galvenā ceļa.

Norādes uz konkrētiem objektiem (estrāde, kultūras nams, izklaides parks)
izvietotas pie galvenā ceļa un pie objekta.

Norāžu izvietojumu skatīt 2.kartoshēmā.

2.kartoshēma Piedāvājums norāžu izvietojumam

3.3 GĀJĒJU UN VELOSIPĒDU INFRASTRUKTŪRAS KONCEPCIJA

Gājēju un velosipēdu savienojumu veidošana ir nozīmīgs priekšnosacījums novada labiekārtojuma attīstībā.

Pie zemas intensitātes gājēju plūsmas gājēji un velosipēdisti spēj ērti sadalīt ietves zonu (skatīt 2. tabulu). Savukārt pie augstas intensitātes gājēju plūsmas var rasties konfliktsituācijas, kas apdraud visu satiksmes dalībnieku drošību.

Gājēju un velosipēdistu infrastruktūra un maršruti (marķētas esošas takas vai ceļi, un maršruti, kurus ieteicams aprīkot ar marķējumu) vizuāli attēlotas 1. un 2. pielikumā.

2. tabula. Gājēju un velosipēdu ceļiņu savstarpējā izvietojuma vadlīnijas

Gājēju daudzums stundā	Rekomendētais veloceļa novietojuma risinājums
<100	Gājēju / velosipēdistu apvienotais ceļš
100-160	Gājēju / velosipēdistu apvienotais ceļš ar vizuāli nolasāma sadalījumu
160-200	Gājēju un velosipēdistu ceļš ar vizuālu un līmeņu sadalījumu
>200	Nodalīti gājēju un velosipēdistu ceļi

Pareizi izvēlēts veloceļu un gājēju ceļu segums var palielināt ietju izmantošanu un mazināt velosipēdistu braukšanu pa autoceļu. Velosipēdu ceļiņiem ir vislabāk piemērots asfalta segums un bez fāzes betona bruģakmens.

Labiekārtošanas plāna ietvaros ir sniegts priekšlikums paplašināt gājēju un velosipēdu ceļu tīklu (skatīt 3.tabulu).

3. tabula. Plānotā gājēju un velosipēdu infrastruktūra

Nr	Objekta nosaukums	Plānotās darbības	Izpildes termiņš
1	Piebraucamais ceļš pie Ķekavas putnu fabrikas	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Vidējais (5-7)
2	Ķekavas apvedceļa posms (rotācijas apli un gājēju ietves gar A7)	Gājēju ietve	Vidējais (5-7)
3	A7 posms (Ķekava - Odukalns)	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un	Vidējais (5-7)

Nr	Objekta nosaukums	Plānotās darbības	Izpildes termiņš
		velosipēdu ceļš	
4	A7 posmi (Gaismas iela - Pliederu ielas iztrūkstošais posms)	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Vidējais (5-7)
5	A7 posmi (Pliederu iela - Ziemeļu iela)	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un Velosipēdu ceļš	Vidējais (5-7)
6	A7 posmi (Ziemeļu iela - Pļavniekkalna iela)	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Vidējais (5-7)
7	Saulgriežu iela	Vienā ielas pusē gājēju ietve	Vidējais (5-7)
8	Uzvaras prospekts	Atjaunota gājēju ietve	Vidējais (5-7)
9	Saules iela (Odukalns)	Vienā ielas pusē gājēju ietve	Vidējais (5-7)
10	V2 (Rānavas iela - Ziedoņa iela)	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Vidējais (5-7)
11	Pļavas iela	Vienā ielas pusē, Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Ilgtermiņš (>7)
12	Māla iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
13	Odukalna iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
14	Dārznieku iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
15	Zvejnieku iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
16	Nākotnes iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
17	Atmodas iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
18	Mazā senču iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
19	Ziemeļu iela	Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Ilgtermiņš (>7)
20	P85 (Vedmeru ceļš - Daugmales centrs - Bēgļu ceļš)	Savietotais gājēju un velosipēdu ceļš	Ilgtermiņš (>7)
21	Akotu iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
22	V2 (Ģipšustūris)	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
23	V2 (Īpašums "Blāzmas")	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
24	Ziedoņa iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
25	Atpūtas iela (Olektes upe - V2)	Gājēju iela	Ilgtermiņš (>7)
26	Titurgas iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
27	Ezera ielas posms	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
28	Uzvaras prospekta posms	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
29	Lapenieku ceļš	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
30	Mīglas iela	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
31	Bēgļu ceļš	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)
32	Tilta Ķikutu ceļš	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)

Nr	Objekta nosaukums	Plānotās darbības	Izpildes termiņš
33	Vedmeru ceļš	Gājēju ietve	Ilgtermiņš (>7)

3.4 LIETIŠĶĀS ATPŪTAS VIETAS

Pasīvās atpūtas vietas, kuras galvenokārt veido sols atrodas gan ielas telpā, gan publiskos laukumos, daudzdzīvokļu namu iekšpagalmos un parkos. Ielas telpā lietišķās atpūtas vietas galvenokārt veido sabiedriskā transporta pieturas.

Apdzīvoto teritoriju telpā attālumam starp atpūtas vietām ielas telpā ir jābūt ne lielāks par 250m. Gar intensīviem autoceļiem (A7), kur galvenais mērķis ir ātrāk nonākt galamērķī ar motorizētu transportlīdzekli, attālumi starp atpūtas vietām ir 500m.

Pasīvās atpūtas vietas ir iedalītas 3 kategorijās: Atpūtas vietās ielas telpā, sabiedriskā transporta pieturās, publiskajā ārtelpā (laukumi, parki, skvēri u.c.).

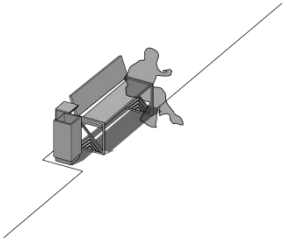
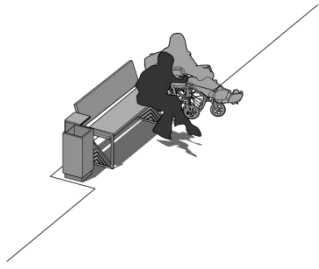
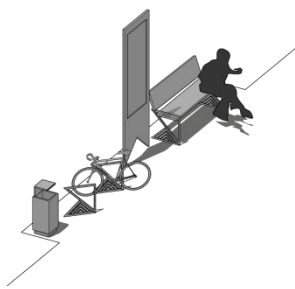
Atpūtas vietas ielas telpā

Atpūtas vietas ielu telpā ir iedalītas 3 standarta tipos (skatīt 4. tabulu):

- **S tips** – atpūtas vietas īslaicīgai atpūtai starp galapunktiem, izvietotas gar ielu malām uz cietā seguma, koku noēnojumā. Izvietoti galvenokārt ielas telpā un dabas un apstādījumu teritorijās.
- **M tips** – atpūtas vietas īslaicīgai atpūtai starp galapunktiem, izvietotas gar ielu malām uz cietā seguma, koku noēnojumā, apkārt veidota dekoratīvo apstādījumu grupa. Pie soliņa paredzēt laukumu īslaicīgai velosipēda, bērnu ratiņu vai ratiņkrēsla novietošanai. Izvietoti galvenokārt dabas un apstādījumu teritorijās.
- **L tips** – mazi atpūtas laukumi uz cietā seguma, koku noēnojumā un ar dekoratīvajiem apstādījumiem. Izvietoti pie sabiedriski nozīmīgiem objektiem un dabas un apstādījumu teritorijās.

Plānotais lietišķās atpūtas vietu izvietojuma tīkls uzskaitīts 5. tabulā. Esošo un plānoto Lietišķās atpūtas tīkla vietas skatīt 4.pielikumā.

4. tabula. Atpūtas vietu tipi

Tips		Labiekārtojums	Ritms
S tips		Brūgēts ietves paplatinājums (min 5m ²), sols atkritumu urna	250m apdzīvotās vietās, 500m gar šosejām
M tips		Brūgēts ietves paplatinājums (min 12m ²), sols, atkritumu urna, apgaismojums, velosipēdu novietne, informācijas stends, apstādījumi	
L tips		Brūgēts ietves paplatinājums (min 30m ²), sols, atkritumu urna, apgaismojums, velosipēdu novietnes, informācijas stends, piknika galds, nojume, apstādījumi.	

5. tabula. Plānotais lietišķās atpūtas vietu izvietojuma tīkls

Nr	Objekts	Plānotais tips
1	Ezera iela	S tipa atpūtas vieta (2 gb)
2	Miglas iela	S tipa atpūtas vieta (1gb)
3	Saulgriežu iela	S tipa atpūtas vieta (6gb)
4	Titurgas iela	S tipa atpūtas vieta (2gb)

Nr	Objekts	Plānotais tips
5	Lapenieku iela	S tipa atpūtas vieta (2gb)
6	Uzvaras prospekts	S tipa atpūtas vieta (2gb)
7	Pļavniekkalna iela	M tipa atpūtas vieta (3gb)
8	Rāmavas iela	M tipa atpūtas vieta (8gb)
9	Mazā Rāmavas iela	S tipa atpūtas vieta (3gb)
10	Bauskas iela	M tipa atpūtas vieta (1gb)
11	V2	S tipa atpūtas vieta (8gb)
12	A7	S tipa atpūtas vieta (6gb)
13	Ziemeļu iela	S tipa atpūtas vieta (3gb)
14	Mazā Senču iela	S tipa atpūtas vieta (3gb)
15	Atmodas iela	S tipa atpūtas vieta (1gb)
16	Pliedēru iela	S tipa atpūtas vieta (4gb)
17	Gaismas iela	M tipa atpūtas vieta (2gb)
18	Nākotnes iela	M tipa atpūtas vieta (8gb)
19	Dārznieku iela	S tipa atpūtas vieta (3gb)
20	Pļavas iela	S tipa atpūtas vieta (4gb)
21	P85	S tipa atpūtas vieta (7gb)
22	Akotu iela	S tipa atpūtas vietas (4gb)
23	Putnu fabrika, stadions	S tipa atpūtas vietas (5gb)

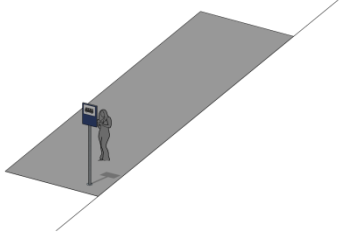
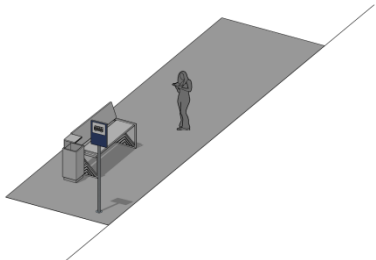
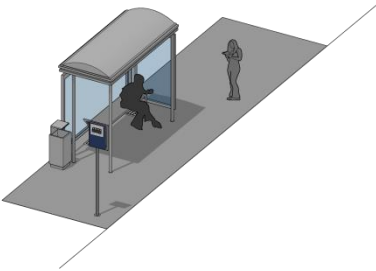
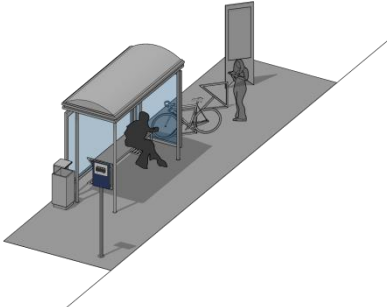
Sabiedriskā transporta pietura

Labiekārtojuma plāna ietvaros ir izstrādāti sabiedriskā transporta pieturu labiekārtojuma standarts, kas ir iedalīts 4 dažādos līmeņos (skatīt 6. tabulu):

- **XS tipa** pieturas sastāv no attīrītas vietas/platformas ar pieturas apzīmējuma norādi.
- **S tipa** pieturas sastāv no platformas (no cietā seguma – asfalta, betona, bruģa), pieturas apzīmējuma norādes, sola (vēlams ar atzveltni) un atkritumu urnas, apgaismojuma.
- **M tipa** pieturas sastāv no platformas (no cietā seguma – asfalta, betona, bruģa), kas pievienota pie gājēju infrastruktūras ar ietvi, nojumes, sola, atkritumu urnas un apgaismojuma.
- **L tipa** pieturas sastāv no platformas (no cietā seguma – asfalta, betona bruģa), kas pievienota pie gājēju infrastruktūras ar ietvi, nojumes, sola, atkritumu urnas, apgaismojuma, informācijas zīmes (kā arī virzienrādītājiem), velosipēdu novietnēm.

Plānotos sabiedriskā transporta pieturu uzlabojumus skatīt 7.tabulā.

6. tabula. Sabiedriskā transporta pieturu tipi

Tips		Labiekārtojums	Izvietojums
XS		Attīrīta ceļa mala/platforma un pieturas apzīmējuma norāde	Lauku ceļi, Meža ceļi
S		Platformas (no cietā seguma – asfalta, betona, bruģa), pieturas apzīmējuma norādi, solu (vēlams ar atzveltni) un atkritumu urnu, apgaismojumu.	Gar galvenajiem ceļiem ārpus apdzīvotām vietām
M		Platformas (no cietā seguma – asfalta, betona, bruģa), pievienota pie gājēju infrastruktūras ar ietvi, nojumes, sola, atkritumu urnas un apgaismojuma.	Gar galvenajām ielām apdzīvotās vietās
L		Platformas (no cietā seguma – asfalta, betona, bruģa), pievienota pie gājēju infrastruktūras ar ietvi, nojumes, sola, atkritumu urnas, apgaismojuma, informācijas zīmes (kā arī virzienrādītājiem), velosipēdu novietnēm.	Atsevišķi nozīmīgos punktos pie transporta maiņu punktiem, kultūras un sporta iestādēm.

7.tabula. Plānotie sabiedriskā transporta pieturu uzlabojumi

Nr	Objekts	Plānotais tips
1	Sabiedriskā transporta pieturas "Ķekava"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
2	Sabiedriskā transporta gala pietura "Ķekavas ciems"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
3	Sabiedriskā transporta pietura "Pļavniekkalns"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
4	Sabiedriskā transporta pietura "Katlakalns", Ģipšustūris	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
5	Sabiedriskā transporta pietura "Kooperatīvs Ziedonis"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
6	Sabiedriskā transporta pietura "Rāmava"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
7	Sabiedriskā transporta pieturas "Sūkņu stacija" labiekārtojums	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
8	Sabiedriskā transporta pieturas "Baloži"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
9	Sabiedriskā transporta pietura "Skola"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
10	Sabiedriskā transporta pietura "Valdlauču centrs"	L tipa sabiedriskā transporta pietura.
11	Sabiedriskā transporta pietura "Kalniņi"	M tipa sabiedriskā transporta pietura.
12	Sabiedriskā transporta pietura "Nabiņas"	S tipa sabiedriskā transporta pietura.
13	Sabiedriskā transporta pietura "Celmi"	S tipa sabiedriskā transporta pietura.
14	Sabiedriskā transporta pietura "Ezeri"	S tipa sabiedriskā transporta pietura.
15	Sabiedriskā transporta pietura "Lejas ezers"	M tipa sabiedriskā transporta pietura.

Atpūtas vietas dabas un apstādījumu teritorijās

Paredzēt vismaz vienu lietišķās atpūtas vietu katrā dabas un apstādījumu teritorijā, pieņemot, ka viens sols (vismaz divas sēdvietas) jāparedz uz katriem teritorijas 1000m² (0,001gb/m²). Soliņu daudzumu precizēt objekta labiekārtojuma projekta izstrādes stadijā.

3.5 BĒRNU ROTAĻU UN SPORTA (AKTĪVĀS ATPŪTAS) TERITORIJAS

Labiekārtošanas plānā izšķir 4 bērnu rotaļu un sporta laukumu tipus (skatīt 8. tabulu), kas savstarpēji atšķiras ar aktīvās atpūtas laukuma platību un atbilstoši vecuma grupai paredzamiem rotaļu un sporta elementiem:

S tips (bērniem 1-3 gadu vecumam)

S tipa rotaļu laukumi ir vismazākais bērnu rotaļu laukums, kas atrodas daudzdzīvokļu namu iekšpagalmos (1-2 min pastaigā no dzīvojamās mājas) un paredzēts bērniem līdz 3 gadu veciem bērniem. Rotaļlaukumu veido tā, lai bērns varētu rotaļāties kopā ar vecāku. Rotaļu iekārtas iedrošina bērna mobilitātes un līdzsvara attīstīšanu un sastāv no lēzeniem pakāpieniem, tīkla, kāpelēšanas ierīcēm (zemāki par 80cm), pandusi, rampas, slidkalniņi, atsperu šūpoles, šūpoles ar speciālu sēdekli, smilšu kaste.

M tips (bērniem līdz 6 gadu vecumam)

M tipa rotaļu laukumi paredzēti bērniem līdz 6 gadu vecumam. Rotaļu ierīces mudina bērnus attīstīt iztēli un izveicību, veidojot rotaļu laukumus par kādu no tēmām: kosmosa kuģis, dinozauri, ferma, māja u.c. M tipa rotaļu laukumā atrodas arī elementi mazākajiem bērniem.

L tips (bērniem, jauniešiem līdz 12 gadiem)

L tipa rotaļu un sporta laukumi paredzēti bērniem un jauniešiem līdz 12 gadu vecumam. Rotaļu laukumā paredz dažādas iekārtas, kas griežas, rotē, šūpojas. Balansa un kāpelēšanas iekārtas. L tipa rotaļu un sporta laukumos paredzēt arī vietu sporta spēļu laukumam vai āra trenāžieru laukumam pieaugušajiem. Priekšroku dot netradicionāliem sporta veidiem, galda spēlēm - galda teniss, šahs, klasītes, tautas bumba u.c.

XL tips (dažāda vecumam atbilstoši aktīvās atpūtas elementi)

XL tipa aktīvās atpūtas laukumi ir dažādu vecuma grupām paredzētie rotaļu un sporta elementi. Papildus sporta spēļu laukumiem (basketbols, pludmales volejbols) var paredzēt gludu asfaltētu skrituļošanas, skriešanas trasi.

Pie visa tipa rotaļu laukumiem paredzēt vismaz vienu (pie L un XL tipa rotaļlaukumiem vismaz 3) mierīgās atpūtas vietu ar soliņiem, atkritumu urnu,

apgaismojumu un apstādījumiem, kā arī atsevišķos gadījumos piknika galdiņus un nojumes.

Pie bērnu rotaļu un sporta laukuma paredzēt atsevišķu zonu velosipēdu novietošanai.

5. attēlā sniegts vizuāls skaidrojums par rotaļu laukumu iedalījumu un 6. attēlā skatīt bērnu rotaļu un sporta laukumu zonu veidošanas principus.

Daudzveidot Sporta laukumu inventāra piedāvājumu, veidojot ne tikai strītbola pludmales volejbola laukumus, bet arī alternatīvus sporta spēļu viedus – galda teniss, skrejceliņš, ielu vingrošana, disku golfs, mini golfs u.c.

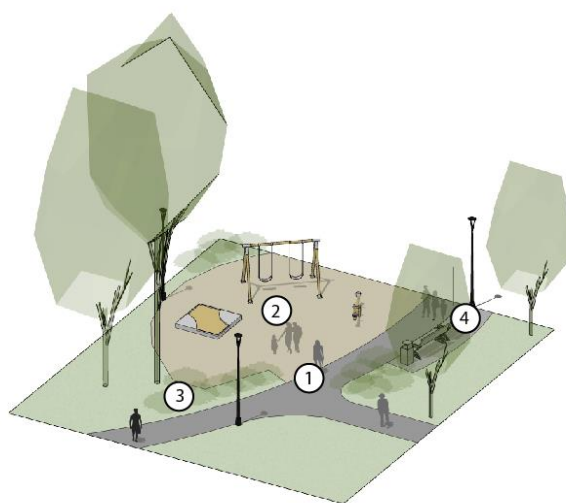
8. tabula. Bērnu rotaļu un sporta laukumu tipi

Plānošanas kritēriji	S tips	M tips	L tips	XL tips
Optimālā platība	100m ²	100-400m ²	400m ²	1000m ²
Vieta	Vietējais pagalms	Daudzdzīvokļ u māju pagalms	Apkaimes/ciema aktīvās atpūtas laukums	Apkaimes/ciema aktīvās atpūtas laukums
Sasniedzamība	1-2min, 80m	2-3min, 160m	5min, 400m	15min, 1200m
Apstādījumi	30 %			
Koku vainaga projekcija	30%			
Gājēju ceļu segums	Betona bruģis/plāksnes, asfaltbetona segums			
Bērnu rotaļu laukuma segums	Smiltis, gumijas plākšņu, vienlaidus gumijas segums. *			

*Bērnu rotaļu laukuma minimālo seguma slāņa biezumu nosaka atbilstoši EN- 1177 "Triezienus slāpējošā spēļu laukumu virsmas. Kritiskā krišanas augstuma noteikšana" drošības standartam.

5. attēls. Bērnu rotaļu un aktīvās atpūtas laukumu tipi: S, M, L, XL

Bērnu rotaļu laukuma veidošanas principi.

1) Rotaļu laukums pieslēdzas pie gājēju celiņam.

2) Vienlaidus segums zem visiem rotaļu/sporta elementiem ar skaidri iezīmētām robežām (apmalēm).

3) Apstādījumi - krūmi (<80cm), koki.

4) Atpūtas vieta (soliņš, atkritumu urna, apgaismojums).

6. attēls. Bērnu rotaļu un sporta laukumu zonu veidošanas principi

Labiekārtošanas plāna ietvaros ir izstrādāti esošo bērnu rotaļu laukumu uzlabojumu priekšlikumi un ieteikumi jaunu aktīvo zonu veidošanai (skatīt 9.tabulu) un 3.pielikumā ietvertajās kartoshēmās.

9.tabula. Plānotie uzlabojumi bērnu rotaļu un aktīvās atpūtas laukumos

Nr	Objekts, adrese	Vecuma grupa	Tips	Uzlabojumu priekšlikumi
1	Daugmale, 80560020270	4 -10 gadi	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
2	Daugmale, 80560020270	4 -10 gadi	L	Papildināt ar apgaismojumu
3	Daugmale, 80560020270	Sporta laukums	L	Uzlabot segumu zem āra trenāžieriem. Papildināt ar apgaismojumu.
4	Daugmales pamatskola, "Skola", Daugmales pag., Ķekavas nov., LV-2124, 80560020269	Sporta laukums	L	Vidējā termiņā papildināt sporta laukumu ar apgaismojumu. Ilgtermiņā paredzēt stadiona izbūvi- skriešanas celiņš, vieglatlētikas disciplīnas elementi, L tipa bērnu rotaļu laukums.
5	Ķekavas rotaļu laukums Nākotnes ielā 36A, 80700081200	Bērnu rotaļu laukums/ Āra trenāžieru laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.

Nr	Objekts, adrese	Vecuma grupa	Tips	Uzlabojumu priekšlikumi
6	Ķekavas rotaļu laukums Nākotnes iela 14A, 80700081877	Bērnu rotaļu laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
7	Ķekavas rotaļu laukums "Ķekavas ūdensdzirnavas", Ķekava, Ķekavas pag., Ķekavas nov., LV-2123	Bērnu rotaļu laukums	XL	Uzlabot zem rotaļu laukuma iekārtām seguma kvalitāti - smits/gumijas plākšņu vai lieta gumijas segumu. Papildināt ar apgaismojumu.
8	Ķekavas rotaļu laukums Gaismas ielā, 80700081142	Bērnu rotaļu laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
9	Ķekavas pludmales volejbola laukums, "Fortius", 80700082692	Sporta laukums	L	Papildināt esošo aktīvās atpūtas vietu ar citiem sporta spēļu laukumiem, bērnu rotaļu laukumu, atpūtas vietu.
10	Ķekavas rotaļu laukums (#8), Rīgas ielā	Bērnu rotaļu laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
11	Katlakalna rotaļu laukums pie Katlakalna Tautas nama	Bērnu rotaļu laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām. Papildināt ar āra trenāžieriem.
12	Valdlauču rotaļu laukums, 80700010122	Bērnu rotaļu laukums, Sporta laukums	M	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
13	Valdlauču rotaļu laukums Jaunatnes ielā	Bērnu rotaļu laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
14	Valdlauču rotaļu laukums	Bērnu rotaļu laukums	M	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
15	Valdlauču rotaļu laukums	Bērnu rotaļu laukums	M	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
16	Valdlauču rotaļu un sporta laukums	Bērnu rotaļu laukums, sporta laukums	XL	Īstenot izstrādāto labiekārtojuma projektu
17	Krustkalnu rotaļu laukums	Bērnu rotaļu laukums	L	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.
18	Baložu rotaļu un sporta laukums (Zaļā iela)	Bērnu rotaļu laukums, sporta	XL	Uzlabot segumus zem bērnu rotaļu iekārtām.

Nr	Objekts, adrese	Vecuma grupa	Tips	Uzlabojuumu priekšlikumi
		laukums		
19	Baložu rotaļu laukums	Bērnu rotaļu laukums	S	Aizvietot ar drošu/standartiem atbilstošu rotaļu laukumu (S tips)
20	Titurgas ezera lielā pludmale	Peldvieta, bērnu rotaļu laukums, sporta laukums	XL	Īstenot izstrādāto labiekārtojuma projektu. Ilgtermiņā papildināt ar skeitparku.
21	Baložu rotaļu laukums, Mēdema iela 11.	Bērnu rotaļu laukums, sporta laukums	L	Īstenot izstrādāto labiekārtojuma projektu. Uzlabot pieejamību pie rotaļu laukuma - savienojumi ar ielas ietvēm.
22	Baložu rotaļu laukums	Bērnu rotaļu laukums	L	Nomainīt rotaļu laukuma gumijas plāksņu segumu.
23	Baložu rotaļu laukums	Sporta laukums	L	Uzlabot segumus zem sporta trenāžieru iekārtām.
24	Baložu vidusskolas stadions	Stadions, Sporta laukums	L	Īstenot izstrādāto Baložu vidusskolas rekonstrukcijas un labiekārtojuma projektu, atjaunojot stadiona segumu, apgaismojumu, sporta inventāru.
25	Slidotava	Plānota aktīvās atpūtas vieta		Īstenot pēc izstrādātā projekta
26	Aktīvās atpūtas vieta - Sporta iela 2	Plānota aktīvās atpūtas vieta		Ilgtermiņā paredzēt XL tipa aktīvās atpūtas vietu visai ģimenei
27	Aktīvās atpūtas vieta - Pļavniekkalna skola	Plānota aktīvās atpūtas vieta		Ilgtermiņa paredzēt skolas sporta laukumi, vingrošanas laukumu un rotaļu laukumu (XL tips)

3.6 DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS (SKVĒRS, PARKS, MEŽAPARKS)

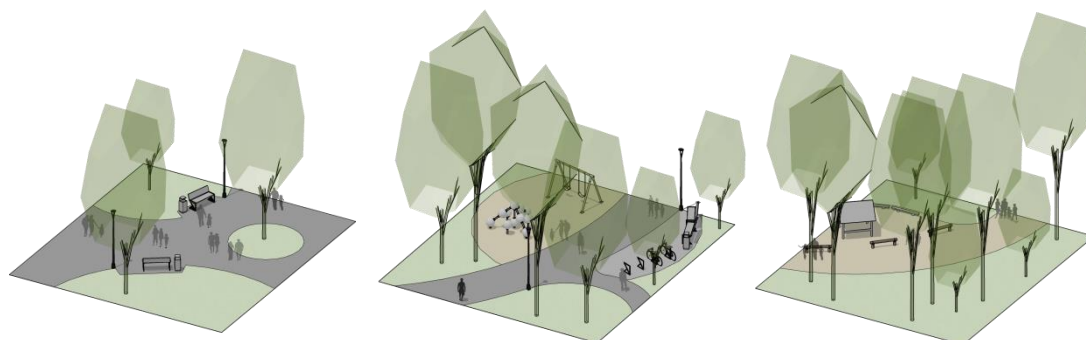
Ķekavas novada labiekārtošanas koncepcijā izšķir 3 tipu dabas un apstādījumu teritorijas (skatīt 10. tabulu): skvērs, parks un mežaparks. Tie savstarpēji atšķiras ar

teritorijas lielumu, apstādījumu tipu un aktivitāšu klāstu (skatīt 7.attēlu). 5.pielikumā skatīt grafisku esošo un plānoto Dabas un apstādījumu teritoriju izvietojumu.

10. tabula. Dabas un apstādījumu teritoriju tipi

Plānošanas kritēriji	Skvērs	Apkaimes parks	Pilsētas parks	Mežaparks
Optimālā platība	500m ²	1-4ha	4-15ha	>15ha
Apstādījumi	70% no kopējās teritorijas.			
Koku vainaga projekcija	30-50%	>50%		
Gājēju ceļu segums	Betona bruģis/plāksnes, asfaltbetona segums	Betona bruģis/plāksnes, asfaltbetona segums	Betona bruģis, asfaltbetona segums, blīvēta grants vai dabiska seguma variants	
Labiekārtojuma elementi	Sols, atkritumu urna, apgaismojuma laterna, ūdens ņemšanas vieta, norādes uz citām rekreācijas teritorijām, bērnu rotaļu laukums, velosipēdu novietnes*	Sols, atkritumu urna, apgaismojuma laterna, ūdens ņemšanas vieta, norādes uz citām rekreācijas teritorijām, nojume, piknika galdi, bērnu rotaļu laukums, velosipēdu novietnes*, publiska tualete.	Sols, atkritumu urna, apgaismojuma laterna, ūdens ņemšanas vieta, norādes uz citām rekreācijas teritorijām, nojume/paviljoni, piknika galdi, bērnu rotaļu laukums, velosipēdu novietnes*, publiska tualete.	
Bērnu rotaļu laukumi/ sporta laukumi	M / L tips	L/ XL tips	L/XL tips	

*Ja velosipēdu novietņu piepildījums ir 80%, jāparedz velosipēdu zonas paplašinājumu

7. attēls. Dabas un apstādījumu teritoriju tipi: skvērs, parks, mežaparks

Labiekārtojuma plāna ietvaros ir doti ieteikumi jaunu dabas un apstādījumu teritorijas veidošanā (skatīt 11. tabulu).

11.tabula. Plānotās dabas un apstādījumu teritorijas

Nr	Objekta nosaukums, kadastrs, adrese	Plānotais tips	Plānotās darbības (vidējais termiņš, ilgtermiņš)
1	Ķekavas upes ieteka, Ķekavas parks, Rīgas iela 71A,	Parks, atpūtas vieta pie ūdens	Nepieciešams celiņu tīkls, savienojums ar citām rekreācijas teritorijām, izstrādāts teritorijas funkcionālais zonējums, labiekārtojuma elementi - atpūtas vieta, laipa, pontons ar skatu uz Doles salu.
2	Pieeja pie Daugavas mola, Zvejnieku iela 8	Parks, atpūtas vieta pie ūdens	Celiņu tīkls un pieejas ceļš pie Mola. Norāde uz peldvietu no Zvejnieku ielas un A7. Mola uzbēruma atjaunošana. Atpūtas vietu izvietošana ar skatu uz Doles salu. Pastaigu taka gar augsto krastu uz skatu uz Sauso Daugavu. Pontonu savienojums pāri Sauso Daugavu un Doles salu.
3	Odukalna ūdenstornis	Parks	Vidējā termiņā kosmētiskais torņa remonts. Ilgtermiņā ūdenstornis teritorijas labiekārtošana/aktīvās atpūtas komplekss (ziemā slēpošana, bmx, šļūkšana, rodeji utt.). Ūdens tornis rekonstruēts par skatu torni, mākslas telpu.
4	Ziedoņa skvērs, 80700020618	Skvērs	Skvēra rekonstrukcija - gājēju celiņu tīkls un pasīvās atpūtas laukums. Vietzīmes "Ziedonis" atjaunošana un apstādījumu struktūras veidošana pie atpūtas vietām (koki, krūmi, ziemciešu stādījumi). Norādes uz Vēja ielas peldvietu, Katlakalna baznīcu.
5	Mežaparka zona, Katlakalns, 80700010046	Mežaparks	Gājēju celiņu tīkls, savienojums ar citām rekreācijas teritorijām. Blietētas grants celiņi, norādes uz Baltās kāpas peldvietu,
6	Mežaparka, kāpas zona, 80070021626	Mežaparks	Celiņu tīkls, atpūtas vietas, šļūkšanas kalniņa uzbēruma reljefa izmaiņas.
7	Daugmales ezera Z-daļas parks, 80560020271, 80560020640	Parks	Gājēju celiņu tīkls, ērta gājēju pāreja pāri šosejai un atpūtas vietas
8	Īpašums "Foreles"	Parks, atpūtas vieta pie ūdens	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta pie ūdens.
9	Sporta iela 2, Katlakalns	Parks	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta un aktīvas atpūtas vieta.
10	Rudzāji	Skvērs, atpūtas vieta pie ūdens	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta pie Olektes upes.
11	Pļavniekkalna skolas teritorija	Skvērs	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta un aktīvas atpūtas vieta.
12	Sūkņu stacija	Skvērs	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta .

Nr	Objekta nosaukums, kadastrs, adrese	Plānotais tips	Plānotās darbības (vidējais termiņš, ilgtermiņš)
13	Pieeja pie Daugavas, Kaļķīši, 80700050064	Parks, atpūtas vieta pie ūdens	Norāde uz peldvietu, pasīvās atpūtas laukums
14	Mežs Nr.8 , Krustkalni	Mežaparks	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta un aktīvas atpūtas vieta.
15	Mežaparks, Baloži/Krustkalni	Mežaparks	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta un aktīvas atpūtas vieta.
16	Miglas ielas skvērs	Skvērs	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta
17	Rīgas HES peldvieta	Parks, atpūtas vieta pie ūdens	Gājēju celiņu tīkls, atpūtas vieta un aktīvas atpūtas vieta.

3.7 PUBLISKĀ TELPA (LAUKUMI, PRIEKŠLAUKUMI)

Ķekavas novada labiekārtošanas plānā izšķir 2 publiskās apbūves ārtelpas tipus (skatīt 12.tabulu un 8.attēlu):

Publiskais laukums

Publiskais laukums nav piesaistīts pie kādas konkrētas ēkas un darbojas atsevišķi kā cilvēku pulcēšanās vieta.

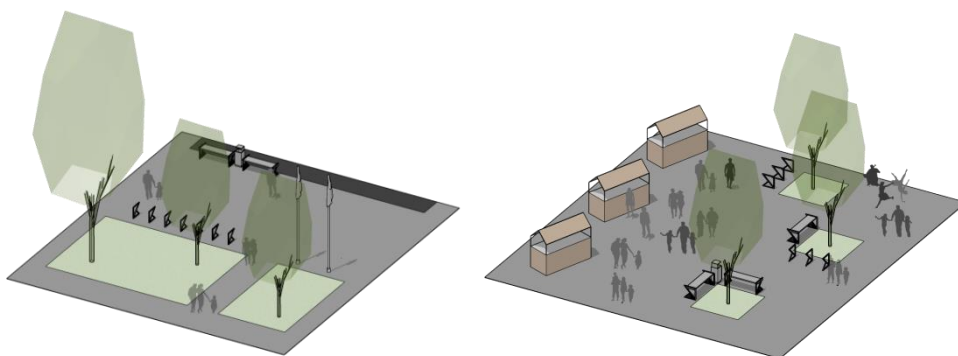
Sabiedriskas ēkas priekšlaukums

Sabiedriskās ēkas priekšlaukums ir piesaistīts pie konkrētās ēkas – darbojas kā gaidišanas un tranzīta telpa sabiedriskās ēkas apmeklētājiem.

12. tabula. Publiskās telpas tipi

Plānošanas kritēriji	Publiskais laukums	Sabiedriskas ēkas priekšlaukums
Optimālā platība	0,4 -2 ha	<400m ²
Apstādījumi	30%	
Koku vainaga projekcija	30% - 50%	
Celiņu segums	Betona bruģis/plāksnes, granīta bruģis/plāksnes, asfalta segums	
Labiekārtojuma elementi	Sols, atkritumu urna, apgaismojuma laterna, velosipēdu novietnes, karogu masti. Laukumu var papildināt ar augstas kvalitātes mākslas oriģināldarbiem, ūdens elementu.	

*Ja velosipēdu novietņu piepildījums ir 80%, jāparedz velosipēdu zonas paplašinājumu. Skolu priekšlaukumos projektējot, paredzēt 1 velosipēdu novietni uz katru 8.skolēnu.

8. attēls. Publiskās telpas tipi: sabiedriskas ēkas priekšlaukums, publisks laukums

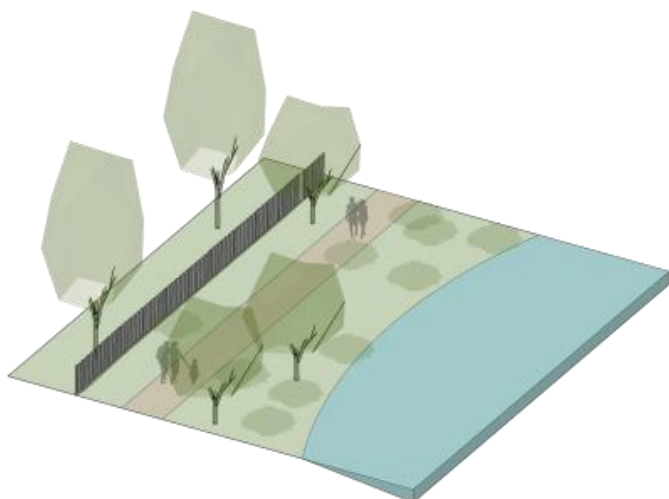
3.8 ATPŪTAS VIETAS PIE ŪDENS

Daugava ir nozīmīga Ķekavas novada daļa, bet, atšķirībā no Salaspils un Rīgas (Ķengarags), Ķekavas novadā tās klātbūtne nav jūtama. Labiekārtojuma plāna ietvaros ir piedāvās izveido 4 tipu labiekārtotas vietas pie Daugavas:

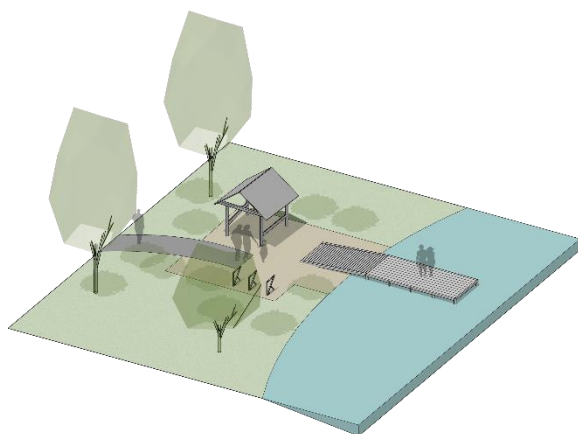
- atpūtas vietas pie ūdens (gājēju pieejas vieta);
- atpūtas vietas pie ūdens bez īpaša labiekārtojuma;
- atpūtas vietas pie ūdens labiekārtotas un ar aktīvās atpūtas iespējām;
- gājēju takas izveidi gar Daugavas (t.sk. Sausās Daugavas) krastu.

13. tabula. Pieejas punktu un peldvietu tipi

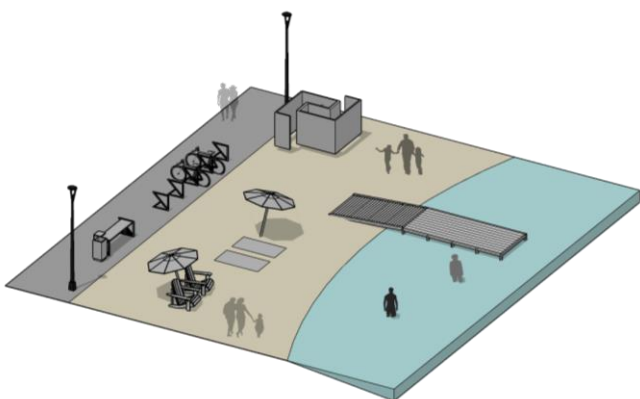
Tips	Labiekārtojums
Atpūtas vieta pie ūdens (gājēju pieejas vieta)	Attīrīta ūdensmalā, skatu vieta.
Labiekārtota atpūtas vieta pie ūdens	Ģērbtuve, sols, atkritumu urna, velosipēdu novietnes.
Labiekārtota atpūtas vieta pie ūdens ar aktīvās atpūtas iespējām	Ģērbtuve, sols, atkritumu urna, laipa/pontons, nojume, bērnu rotaļu laukums, velosipēdu novietnes.
Gājēju taka	Taka/Ceļš gar ūdensmalu, krasta veģetācija, apgaismojums, atpūtas vietas regulāros intervālos

9. attēls. Peldvietas veidošanas principi:
a) atpūtas vieta pie ūdens

b) labiekārtota atpūtas vieta pie ūdens

c) labiekārtota vieta pie ūdens ar aktīvās atpūtas iespējām

14. tabula. Plānotās atpūtas vietas pie ūdens

Nr	Objekts	Plānotais tips
1	Īpašums "Kaļķīši", Katlakalns	Atpūtas vieta pie ūdens (gājēju pieejas vieta)
2	Īpašums "Foreles", Katlakalns	Atpūtas vieta pie ūdens (gājēju pieejas vieta)
3	Īpašums pie Titurgas upes, Vimbukrogā	Atpūtas vieta pie ūdens (gājēju pieejas vieta)

4	Zvejnieku iela peldvieta, Sausās Daugavas mols	Atpūtas vieta pie ūdens (gājēju pieejas vieta)
5	Ķekavas upes ieteka, Ķekava	Labiekārtota atpūtas vieta pie ūdens ar aktīvās atpūtas iespējām
6	Rīgas HES peldvieta, Bērzsente	Labiekārtota atpūtas vieta pie ūdens ar aktīvās atpūtas iespējām

Labiekārtojuma plāna ietvaros ir iestrādāta ideja par pastaigu takas izveidi no Vēju ielas peldvietas līdz Ģipšustūrim. **2 km garu pastaigu taku veido Daugavas tauvas joslā.**

Ir izstrādāts esošās piekļuves novērtējums Katlakalnā, DKS "Ziedonis" gar Daugavu, vērtējot piekļuves iespējas (ceļus, takas) un iespējas pārvietoties gar krastu. Identificēti viegli izejamie posmi un posmi, kur nepieciešami ieguldījumi, lai nodrošinātu netraucētu pastaigu gar Daugavu. Vērtējumu skatīt 3. kartoshēmā. Kā apgrūtinātie posmi ir norādīti tādi, kas atrodas pašvaldības īpašumā, bet blakus esošie privātipašnieki tos izmanto savām vajadzībām.

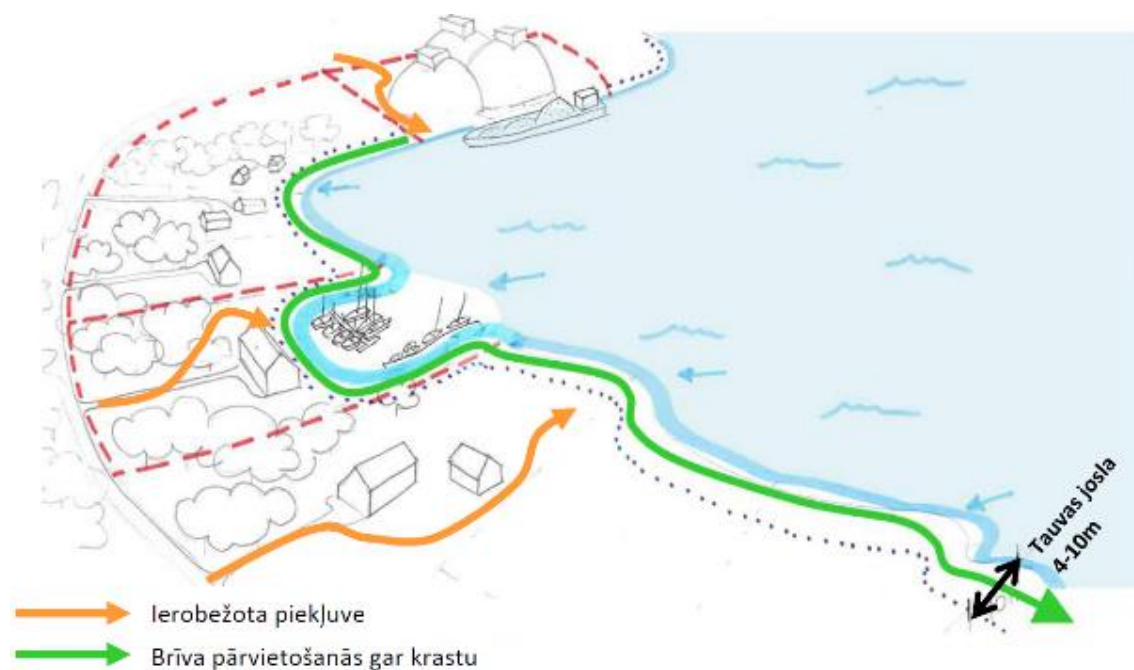
Esošās un plānotās piekļuves vietas Daugavai un citām upēm ūdenstilpēm Ķekavas novadā ir attēlotas 6.pielikumā ietvertajās kartoshēmās.

3. kartoshēma Piekļuve pie Daugavas, Katlakalns

3.8.1 Tauvas josla

Saskaņā ar MK 30.04.2013. noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" krastmala ir teritorija ūdens objektu krastā un tā tuvumā, kurā nodrošināta publiska piekļuve un publiskas funkcijas. Saskaņā ar Zvejniecības likumu tauvas josla ir paredzēta, lai pārvietotos gar ūdeni vai nokļūtu krastā no ūdens puses, bet negarantē iespēju brīvi piekļūt no sauszemes puses. Normatīvie akti ļauj privātpašniekiem liegt piekļuvi tauvas joslai caur savu īpašumu vai noteikt speciālu režīmu, atļaujot piekļuvi noteiktos diennakts laikos vai noteiktām personu grupām (skatīt 3.shēmu). Līdz ar to ap ūdens objektu noteikta tauvas josla tiesiskā izpratnē nevar tikt uzskatīta par pilnvērtīgu piekļuves vietu ūdens objektam. Lai noteiktu piekļuves iespējas ūdens objektiem, nepieciešams noteikt ūdensmalu posmus, kur piekļuvi ir iespējams nodrošināt ar citiem tiesiskiem instrumentiem.¹

4.kartoshēma Tauvas joslas darbības princips²

¹ "Ūdens teritoriju un krastmalu tematiskais plānojums", Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, 2017

² "Ūdens teritoriju un krastmalu tematiskais plānojums", Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, 2017

4 APSTĀDĪJUMI

4.1 VISPĀRĒJIE APSTĀDĪJUMU VEIDOŠANAS NOSACĪJUMI

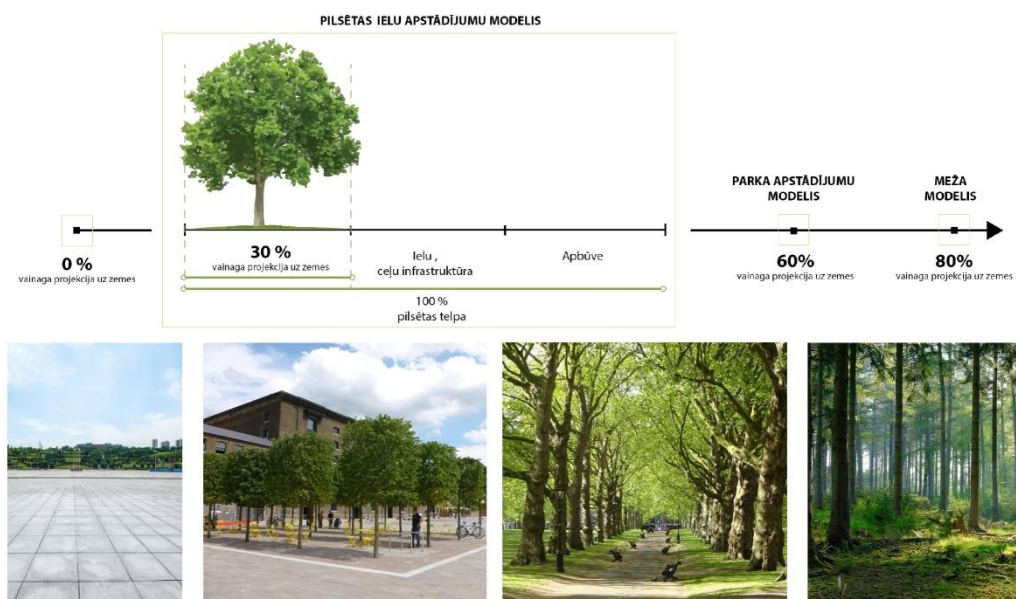
Pilsētvides apstādījumus iedala 6 kategorijās – koki, krūmi, ziemcietes, viengadīgie augi, sīpolpuķes un zāliens (skatīt 10. attēlu). Kokiem ir vislielākā vidi veidojošā un ekoloģiskā vērtība no pilsēttelpā esošajiem apstādījumiem. Tos izmanto telpu veidošanā un atdalīšanā, tie veido noēnojumu. Krūmu stādījumus izmanto mazāku atpūtas telpu norobežošanai, piemēram, sporta laukumos un bērnu rotaļu laukumos. Ziemcietes līdzīgi kā krūmu stādījumus var izmantot mazāku atpūtas telpu norobežošanai un akcentēšanai. Vasaras puķu un sīpolpuķu stādījumi izmantojami tikai sezonas akcentiem – tie prasa vislielākos līdzekļu ieguldījumus.

					
KOKI	KRŪMI	ZIEMCIETES	VIENGADĪGIE AUGI	SĪPOLPUĶES	ZĀLIENS
50-100+ gadi	15-20+gadi	5-10 gadi	1-2 gadi	1-2 gadi	∞
0,30€/m ² gadā	0,90€/m ² gadā	15€/m ² gadā	45€/m ² gadā	45€/m ² gadā	0,50€/m ² gadā

10. attēls. Apstādījumu tipi un apsaimniekošanas izmaksas gadā

4.1.1 Vainaga projekcija

Nozīmīgs zaļumvietu raksturlielums ir koku vainagu projekcija uz zemes. Palielinot koka vainaga projekciju uz zemes izmainās vides raksturs. Labiekārtošanas plāna ietvaros ir izstrādāti pilsētas apstādījumu modeļi, kuros ir izdalīti dažādi pilsētas zaļumvietu tipi. Visā publiski pieejamā ārtelpā koku projekcijām jābūt vismaz 30% , parkos tam jāpalielinās līdz 50%, bet mežos līdz 80% no kopējās teritorijas platības.

11. attēls Koku vainagu projekcija

4.1.2 Dižkoka statuss un reģistrācijas secība

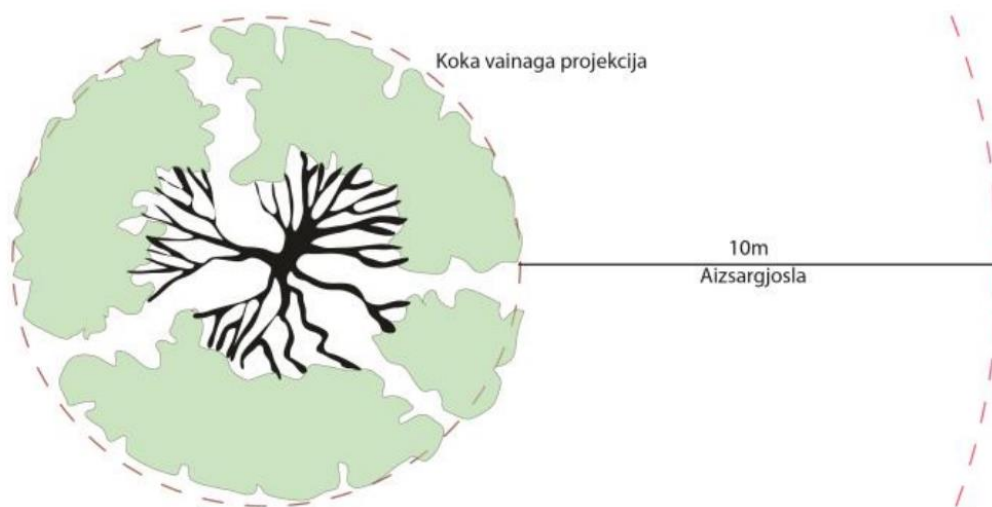
Dižkoku statusu piešķir vietējiem vai citzemju kokiem, kuru apkārtmērs 1,3m augstumā virs koka sakņu kakla atbilst Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā minētajām koku sugām un parametriem. Sasniedzot šos parametrus, koks tiek uzskatīts par dižkoku, neatkarīgi no tā, vai tas ir reģistrēts Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols". Neregistrētos kokus ir nepieciešams nomērīt, nofotografēt un reģistrēt Dabas aizsardzības pārvaldes sistēmā.

Dižkokus publiskajā un privātajā telpā var apzināt un reģistrēt pēc teritorijas detālplānojuma izstrādes vai pirms būvatļaujas došanas, kā obligātu nosacījumu par koku inventarizācijas veikšanu pirms projektēšanas.

Koku inventarizāciju un novērtējumu veic sertificēts arborists.

4.1.3 Dižkoku aizsardzība

Dižkoka aizsargjosla atrodas vainaga projekcijas platībā, kā arī 10 metru platā joslā no tās, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas.

12. attēls Dižkoku aizsargjosla

Aizsargājamā koka aizsardzības teritorijā aizliegts:

- veikt jebkādas darbības, kas var tieši vai netieši bojāt vai iznīcināt aizsargājamo koku, negatīvi ietekmēt aizsargājamā koka augšanas apstākļus un dabisko attīstību, samazināt tā augtspēju vai stabilitāti;
- kurināt ugunscurus un dedzināt lapas;
- novietot lietas, kas aizsedz skatu uz aizsargājamo koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina estētisko vērtību;
- veikt darbības (veidot konstrukcijas), kas var mazināt aizsargājamā koka kā ainavas elementa vērtību;
- veikt darbības, kas var izmanīt mikroklimatu koka dobumos (aizmūrēt, piegružot, paplašināt u.tml.).

Zemesgabala īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam ir pienākums:

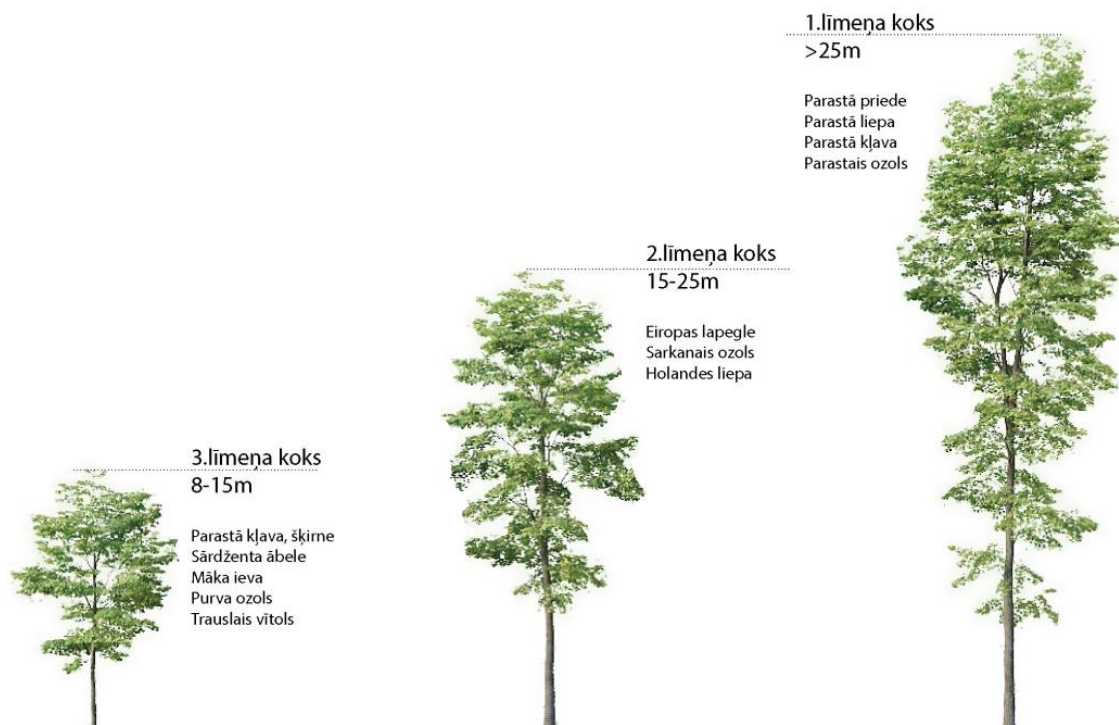
- nodrošināt un nepasliktināt savā īpašumā esošā aizsargājamā koka augšanas apstākļus, tā dendroloģisko, ainavisko un ekoloģisko vērtību;
- organizēt aizsargājamā koka vainaga kopšanas un koka nostiprināšanas darbus, pieaicinot to veikšanai sertificētu arboristu, informēt pašvaldību par arborista darbu;

-
- kopt aizsargājamo koku un uzturēt kārtībā tā aizsardzības teritoriju atbilstoši apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības prasībām; - nekavējoties informēt pašvaldību par konstatētajiem noteikumu pārkāpumiem, kā arī par strauju dižkoka vērtības pasliktināšanos, ja tas kļuvis bīstams, apdraud cilvēku veselību un dzīvību vai tuvumā esošās būves, kā arī ja aizsargājamais koks ir gājis bojā. Dižkoku aizliegts cirst, izņemot gadījumus:
 - kad koks ir kļuvis bīstams; - nenovēršami bojā tuvumā esošo valsts kultūras pieminekli, pilsētas maģistrālās infrastruktūras objektu vai traucē tā darbībai, ko apliecina Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinums, sertificēta arborista, kā arī būves tehniskās apsekošanas atzinums un citi dokumenti, un šo ietekmi nav iespējams novērst; - plānota nacionālo interešu objekta, sabiedrībai nozīmīga objekta vai pilsētas maģistrālās infrastruktūras būvniecība vai pārbūve un saņemts sertificēta arborista un būvinženiera atzinums par to, ka nav iespējami tehniskie risinājumi, lai saglabātu dižkoku.

4.1.4 Kokaugu apstādījumu veidošanas un aizsardzības noteikumi

4.1.4.1 Kokaugu stādu izvēle un stādīšanas vadlīnijas

Koki ir grupēti trīs augstuma līmeņos. Parkos drīkst izmantot jebkura augstuma koku, ielu apstādījumos 2. vai 3. līmeņa kokus. Ja ir iespēja nodrošināt optimālus apstākļus, ielas telpā drīkst stādīt arī 1. līmeņa kokus.

	Nelieli koki (3. līmenis)	Vidēji koki (2. līmenis)	Lieli koki (1. līmenis)
Minimālais koka augšanas nepieciešamais augsnes apjoms (m ³)	5	9	18
Optimālais koka augšanas nepieciešamais augsnes apjoms (m ³)	6	14	26
Minimālais koka stādīšanai sagatavotais augsnes dziļums (m)	0,8	1	1

13. attēls Koku augstuma līmeņi un stādīšanas nepieciešamais augsnes apjoms

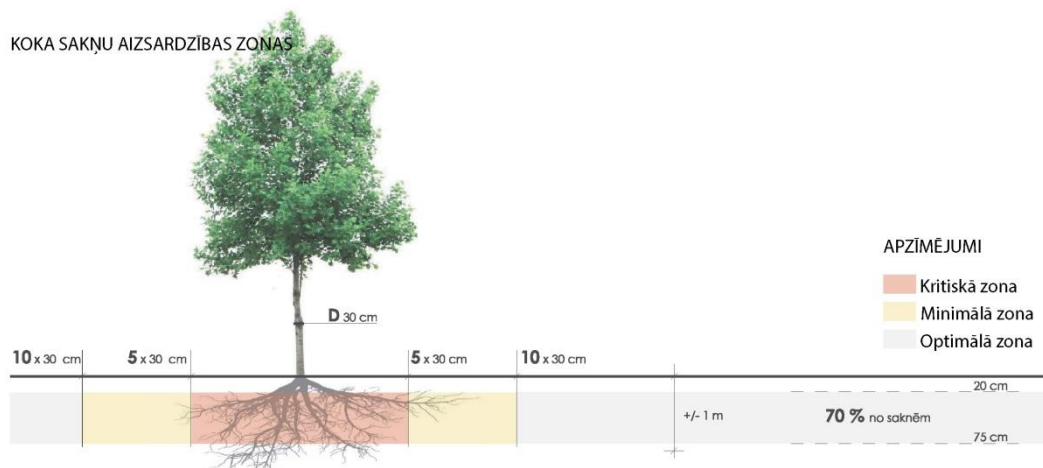
4.1.4.2 Koku aizsardzība

Būvniecības iecerē projektējamā objekta tuvumā esošajiem kokiem norāda koku minimālās aizsardzības zonas, kas ir koka stumbra diametrs X 10 attālumā no stumbra ass.

15. tabula. Koku sakņu sistēmas aizsardzības zonas

Aizsardzības zona	Raksturojums
Kritiskā sakņu aizsardzības zona	Veicot būvniecību šajā zonā, tiek traumēta koka sakņu sistēma un samazināta koka dzīvotspēja un stabilitāte. Būvniecības darbi šajā

Aizsardzības zona	Raksturojums
	zonā ir aizliegti. Kritisko sakņu aizsardzības zonu nosaka no koka stumbra. Aizsargzonas lielums = koka diametrs x5.
Minimālā sakņu aizsardzības zona	Veicot būvniecību šajā zonā, tiek traumēta koka sakņu sistēma un samazināta koka dzīvotspēja. Izstrādājot risinājumus un veicot sakņu aizsardzības pasākumus pirms, pēc un būvniecības laikā, ietekmi uz koka dzīvotspēju iespējams samazināt. Minimālo sakņu aizsardzības zonu nosaka no koka stumbra. Aizsargzonas lielums = koka diametrs x10.
Optimālā sakņu aizsardzības zona	Veicot būvniecību šajā zonā, tiek minimāli traumēta koka sakņu sistēma, kas būtiski neietekmē koka dzīvotspēju ilgtermiņā. Būvniecības laikā jāievēro koku aizsardzības pasākumi. Optimālo sakņu aizsardzības zonu nosaka no koka stumbra. Aizsargzonas lielums = koka diametrs x20.

14. attēls Koka sakņu aizsardzības zonas (avots: autoru veidotas shēma)

Plānojot būvdarbus koku minimālās aizsardzības zonā un krūmu tuvumā, jāparedz apstādījumu aizsardzība. Būvniecības iecerei jāpievieno apraksts par kokaugu vainaga, stumbra un sakņu aizsardzību būvdarbu laikā, kā arī jāparedz aizsardzības pasākumu uzraudzību būvdarbu laikā.

Pirms būvdarbu uzsākšanas koku minimālās aizsardzības zonā koku stumbru aizsardzībai, uzstādāmi dēļu aizsargvairogi ap tiem (3m augstumā vai zemāk, ja koka pirmie skeletzari izvietoti zemāk), paredzot amortizējošas starplikas. Koku grupas vai rindas norobežojamas ar būvdarbu žogu.

Rakšanas darbi koku minimālās aizsardzības zonā, kā arī ja sakņu diametrs pārsniedz 4 cm, jāveic izmantojot „gaisa lāpstu” metodi (*airspade*) vai saudzīgi

atšurfējot saknes ar lāpstu. Komunikācijas jāizvieto zem koka sakņu zonas, ar caurdures metodi vai manuāli komunikācijas izvietojot aizsargčaulās zem atraktajām saknēm. Nepieciešamības gadījumā saknes perpendikulāri jānogriež ar šķērēm vai jānozāgē ar rokas zāģi. Aizliegts veikt sakņu mehānisku noraušanu.

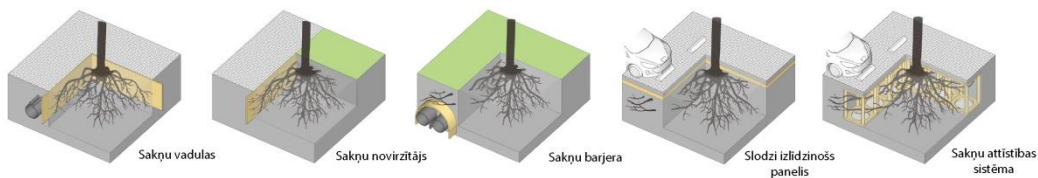
Pēc koku iestādīšanas tos stiprināt ar trīs mietu sistēmu, izmantojot sintētiskas vai dabīgas lentes – vismaz 5cm platumā. Veicot ielu projektēšanu, jānodrošina esošo un projektēto stādījumu ilgmūžība, paredzot kompleksus stādījumu aizsardzības pasākumus un risinājumus pret mehāniskiem bojājumiem un augsnes piesārņojumu – koku stumbru un apdabes aizsargrežģi, sakņu aizsargrežģi, paaugstinātas apdabes u.c.

Obligāta koku noenkurošana pārbūves darbos, lai noturētu koku, gadījumos, kad veicami rakšanas darbi 3m zonā no vainaga projekcijas.

Krūmu stādījumu veidošana blīvās grupās, veidojot tiem kopīgas apdabes. Apdabes mulčēt ar vidējas vai smalkas frakcijas mulču, slāņa biezumu paredzēt no 7-10 cm. Nepieļaut pašizsējas kokaugu augšanu ierīkotos stādījumos un ceļa nodalījuma joslā. Izvērtēt esošo koku ainavisko un bioloģisko vērtību, ja tā nav atbilstoša publiskajiem apstādījumiem (drošība un estētika), pēc vajadzības gan sadzīviski, gan projektu ietvaros, gan būvniecības laikā, paredzēt nomainīt ar kvalitatīviem stādījumiem.

Gaisvadu elektrolīniju teritorijās zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs aizsargjoslā var audzēt kokus un krūmus, ja par to noslēgta rakstveida vienošanās ar elektrisko tīklu īpašnieku. Ar gaisvadu elektrolīniju īpašnieka atļauju rekomendēts stādīt kokus un krūmus, kas pilnbriedā nav augstāki par 6 metriem. Zem gaisa elektrolīnijām esošiem kokiem nepieciešams veidot mākslīgas formas vainagu, lai tas nepārsniegtu 6 metru augstumu, vainagu uzturot simetrisku.

Koka sakņu aizsardzībai arī izmanto sakņu aizsardzības sistēmas (skatīt x. attēlu). Izšķir dažādus aizsardzības sistēmu tipus, atkarībā no ierīkošanas vietas.

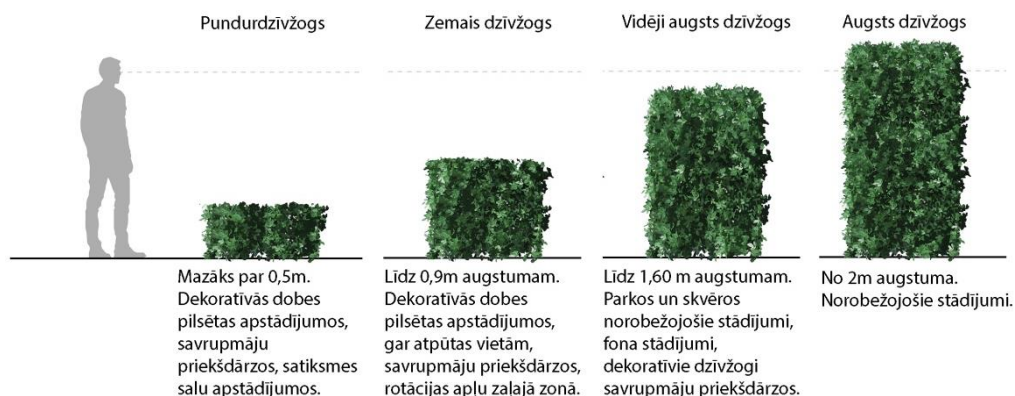

15. attēls Koka sakņu aizsardzības sistēmas (avots: autoru veidota shēma)

4.1.5 Krūmu un dzīvžogu stādījumu veidošanas noteikumi

Pilsētas apstādījumos ir izdalīti četri dzīvžogu augstuma veidi. Projektējot krūmu stādījumus, ievērot auga piemērotību izvēlētajai vietai un funkcijai (ēdami/neēdami augļi, dekoratīvi, ērkšķaini u.c.), kā arī sekojošas krūma īpašības: forma, pakļaušanās cirpšanai, gaismas prasības, augsnes mitrums.

Izšķir 4 dzīvžogu augstumus – pundurdzīvžogs, zemais dzīvžogs, vidēji augsts dzīvžogs un augsts dzīvžogs. Pundurdzīvžogus (līdz 50cm augstumā) izmanto dekoratīvās dobēs pilsētas apstādījumos, privātmāju prieksdārzos, satiksmes salu apstādījumos. Zemos dzīvžogus (līdz 0,9m augstumā) izmanto dekoratīvās dobēs pilsētas apstādījumos, pie atpūtas vietām, savrupmāju prieksdārzos, pie rotaļlaukumiem, satiksmes salu apstādījumos. Vidēji augsts dzīvžogus (līdz 1,60m augstumā) izmanto dabas un apstādījumu teritorijās kā norobežojošos vai fona stādījumos, norobežojošie dzīvžogi gar ielu savrupmāju prieksdārzos. Augstos dzīvžogus (augstāki par 2m) galvenokārt izmanto kā norobežojošus stādījumus.

16. attēls Dzīvžogu augstumi

Plaši augošs jaukta tipa dzīvžogs (līdz 2,5m vai augstāki)	Neblīvs brīvi augošs dzīvžogs (Līdz 1,60m)	Šaurs cirpts blīvi augošs dzīvžogs (līdz 1,60m)
3 – 4 m plats	Līdz 2,5 m plats	Līdz 1m plats
Korintes (Amelanchier), Grimoņi (Cornus), Ligustrs (ligustrum), Irbenes (Viburnum), Forsītija (Forsythia), Filadelfi (Philadelphus), Ceriņi (Syringa), Fizokarpi (Physocarpus)	Spirejas (Spiraea), Skarainā hortenzija (Hydrangea), Klintene (Cotoneaster), Jāņogas (Ribes), Ligustrs (Ligustrum),	Tūjas vertikālās formas (Thuja), Īves vertikālās formas Skabārži (Fagus) Klintene (Cotoneaster) Jāņogas (Ribes)

17. attēls Dzīvžogu kompozīciju tipi

Apstādījumu koncepcijas ietvaros dzīvžogiem izšķir trīs kompozīcijas tipus – plaši augošs jaukta tipa dzīvžogs, neblīvs brīvi augošs dzīvžogs, šaurs cirpts blīvi augošs dzīvžogs. Plaši augošos jaukta tipa dzīvžogus veido no dažādām koku un krūmu sugām, tie var būt līdz 2,5m augstumam vai augstāki, ja ir attiecīgi noruna ar kaimiņiem. Neblīvus brīvi augošus dzīvžogus un šaurus cirptus blīvi augošus dzīvžogus veido no vienas sugas kokiem vai krūmiem, līdz 1,60 m augstumam.

4.1.6 Ziemciešu un viengadīgo stādījumu veidošanas noteikumi

Pilsētas publiskajā ārtelpā dekoratīvo lakstaugu kompozīcijas izdala daudzgadīgos apstādījumos un īslaicīgajos apstādījumos.

Īslaicīga rakstura apstādījumi ir sīpolpuķu, vasaras puķu, zāļveida un cita veida augu izvietošana gan dobēs, gan augu traukos. Papildus īslaicīgiem apstādījumiem var uzstādīt arī vides objektus, kas ir atraktīvi ainavas elementi un spēcīgi pilsētas identitātes nesēji.

Īslaicīgo apstādījumu un vides objektu izvietošana ir attīstāma pilsētas centrālajā daļā un citās reprezentatīvajās zonās pie nozīmīgiem sabiedriskiem vai kultūrvēsturiskajiem objektiem. Augu traukus izvieto, lai nodalītu dažādu

funkciju zonas, piemēram, āra kafejnīcu un ietvi, kā arī, lai iezīmētu satiksmes regulējošās saliņas. Satiksmes salās izvietotā augu trauka kopējais augstums (konteineru un augu) nedrīkst pārsniegt 90cm.

16. tabula. Ieteicamais viengadīgo augu sortiments

Kritēriji	Sīpolpuķu sugas
Viengadīgie augi	<i>Agerāri (Ageratum houstonianum), Amaranti (Amaranthus caudatus), Begonijas (Begonia sp), Krizantēmas (Chrysanthemum sp), Dālijas (Dahlia sp), Heliotropi (Heliotropium arborescens), Balzamīnes (Impatiens walleriana), Lobēlijas (Lobelia erinus), Lobulārijas (Lobularia maritima), Parastās lefkojas (Mathiola incana), Meža puķutabakas (Nicotiana sylvestris), Petūnijas (Petunia), Krustaines (Senecio cineraria), Samtenes (Tagetes patula, Tagetes tenuifolia), Kreses (Tropaeolum majus), Verbenas (Verbena bonariensis), Atraitnītes (Viola sp), Cīnijas (Zinnia elegans)</i>
Sīpolpuķes	
Pavasārī ziedošas	<i>Anemone, Chionodoxa, Crocus, Eranthis, Fritillaria, Galanthus nivalis, Hyacinthus, Iris, Leucojum vernum, Muscari, Narcissus, Scilla, Tulipa</i>
Vasarā ziedošas	<i>Allium, Galtonia, Lilium, Nectaroscordum</i>
Rudenī ziedošas	<i>Colchicum byzantinum, Crocus goultdimyi</i>
Sīpolpuķes konteineriem	<i>Anemone, Chionodoxa, Crocus, Hyacinthus, Iris, Muscari, Narcissus, Scilla, Tulipa, Agapanthus, Canna, Freesia, Lilium, Zantedeschia</i>
Sīpolpuķes ieviešanai zālienā	<i>Anemone nemorosa, Chionodaza luciliae, Crocus shrysanthus, Crocus sieberi, Crocus rommasinianus, Narcissus asturiensis, Eranthis hyemalis, Galanthus nivalis, Scilla sibirica</i>

Augu kompozīcijas veido no dažādiem viengadīgiem un daudzgadīgiem lakstaugiem un graudzālēm. Rekomendējams visu augu konteineru noformējumu publiskajā ārtelpā veidot vienādā stilistikā.

4.2 SPECIALIZĒTIE APSTĀDĪJUMU VEIDOŠANAS NOSACĪJUMI

4.2.1 Savrupmāju apbūves teritorija (DzS) un mazstāvu apbūves teritorijas (DzM)

Privātīpašumu (dzīvojamā apbūve teritorijās drīkst izmantot jebkura augstuma koku stādījumus, ievērojot sava īpašuma robežas un pieauguša koka vainaga noēnojuma ietekmi uz apkārtējām teritorijām. Ja tiek noēnots kaimiņa īpašums, tad pirms koka stādīšanas tā izvietojumu saskaņot ar kaimiņu. Augu sortiments var būt dažāds, bet rekomendēts veidot vietas ekoloģiskām prasībām atbilstošus stādījumus.

4.2.1.1 Koki

Profesionāli (pieaicinot sertificētu arboristu) kopt teritorijā esošos kokus (neieskaitot augļu kokus), reģistrēt dižkokus.

4.2.1.2 Krūmi un dzīvžogi

Veidot ielas ietvaros vienota stila dzīvžogus vai apstādījumus īpašuma priekšdārzā - dzīvžogs gar ielas fronti līdz 1,60m augstumam. Dzīvžogam zari nedrīkst sniegties kaimiņa teritorijā bez kaimiņa piekrišanas. Savukārt, ja dzīvžogu paredzēts apcirpt, jāatstāj pietiekami plata josla no kaimiņa sētas, lai ar cirpšanu varētu tikt galā, stāvot pats uz savas zemes (0,5 – 1,5m). Dzīvžoga augstumam vēlams nepārsniegt 2,5 m, ja kaimiņi nav vienojušies savādāk (ieteicams rakstiski).

4.2.1.3 Citas vadlīnijas

Zaļajā zonā starp īpašuma žogu un ielas brauktuvi apstādījumus ieteicams veidot ar zemu, kompaktu vainagu vai zemiem - vidēja auguma krūmiem, ziemcietēm un atsevišķos gadījumos arī vītenaugiem (situācijās, kad apstādījumiem brīvā vieta ir mazāka par 1m platu joslu).

18. attēls. Savrupmāju apbūves teritorijas priekšdārzs

4.2.2 Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DZD)

Dzīvojamo kvartālu pagalmu apstādījumus veidot pēc ilgtspējīgas apsaimniekošanas principiem - mazprasīgas, pret pilsētas apstākļu ietekmi un slimībām izturīgas un pēc iespējas vairāk sevi atjaunot spējīgas augu sugas ar zemām kopšanas izmaksām, kā arī ekoloģiski saderīgus augus, ir iespējams veidot dabiski noturīgus apstādījumus (skatīt 17. tabulu).

4.2.2.1 Koki

Teritorijas zaļajā zonā integrēt esošos koku stādījumus un vērtīgus krūmu stādījumus, atjaunojot un uzturot to formu un noteiktu augstumu. Vidēja augstuma (2.līmeņa) kokus ieteicams paredzēt pagalmu centrālajā vai ziemeļu daļā.

Gar ielām vēlams pielietot kokaugus ar kompaktiem vainagiem, ieteicams rindas veidot viena kvartāla ietvaros.

4.2.2.2 Krūmi un dzīvžogs

Ar koku un krūmu stādījumiem atdalīt dažādas funkcijas zonas.

Bērnu rotaļu laukumus var norobežot ar dzīvžogu ne augstāku par 0,8 m. Neizmantojot augus ar izteikti dzeloņainām daļām, indīgus augus un alerģiju izraisošus augus.

4.2.2.3 Citas vadlīnijas

Nepieciešamības gadījumā veidot mūžzaļo koku dzīvžogu kā vējlauzi. Pagalma zonā paredzēt vietu Ziemassvētku eglei (ja redzama interese no iedzīvotāju puses).

19. attēls. Daudzstāvu apbūves teritorijas iekšpagalms

17. tabula. Ieteicamais augu sortiments dzīvojamo kvartālu pagalmu apstādījumiem

Nr	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Koka augstums, m	Vainags	Dižstāda parametri, cm/ pārstādīšanas reizes
Koki					
1	Picea abies	Parastā egle	25-40	Dv	H=200-225/4xtr
2	Picea omorica	Serbijas egle	20-25	Dv	H=275-300/4xtr
3	Pinus cembra	Eiropas ciedrupriede	15-20	Dv	H=150-175/5xtr
4	Aesculus hippocastnum	Parastais zirgkastaņa	20-25	Dv	H=400-500/4xtr
5	Prunus maacki	Māka ieva	5-12	Dv	18-20/3xtr
6	Quercus rubra	Sarkanais ozols	20-30	Dv	H=300-350/3xtr
7	Salix alba	Baltais vītols	10-20	Dv	18-20/3xtr
8	Salix fragilis 'Bullata'	Trauslā vītola šķirne	6-8	Dv	
9	Sorbus intermedia	Zviedrijas pilādzis	10-15	Dv, Mv	18-20/4xtr
Krūmi un dzīvzogi					
1	Amelanchier lamarkii, spicata	Lamarka korinte	5-8	Dv	
2	Cornus alba	Baltais grimonis	2-3	Dv, Mv	
3	Cornus mas	Parastais kizils	3-6	Dv, Mv	
4	Cotoneaster lucidus	Spoža klintene	2,5	Dv, Mv	
5	Forsythia intermedia	Vidējā forsītija	2	Dv	
6	Hydrangea paniculata	Skarainā hortenzija	3	Dv	
7	Ligustrum vulgare	Parastais ligustrs	2	Dv, Mv	
8	Malus toringo sargentii	Sārdženta ābele	6-8	Dv	
9	Malus x purpurea	Purpura ābele	3	Dv	
10	Philadelphus x lemonei	Lemuāna filadelfs	1	Dv	
11	Potentilla fruticosa	Parastā klinšrozīte	1,2	Dv	
12	Ribes aureum	Zelta jāņoga	1,7	Dv, Mv	
13	Syringa josikaea	Ungārijas ceriņš	3	Dv	

Nr	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Koka augstums, m	Vainags	Dižstāda parametri, cm/ pārstādīšanas reizes
14	Syringa vulgaris	Parastais ceriņš	4	Dv	
15	Spiraea x cinerea	Pelekā spireja	1-1,4xtr	Dv	
16	Spiraea x japonica	Japānas spireja	1-1,5	Dv	
17	Spiraea x vanhouttei	Vanhuta spireja	1-1,5	Dv	

Dv – Dabīgs vainags

Mv – mākslīgi veidots vainags

Mvvp- mākslīgi veidots – polardēts vainags

H – stāda augstums no sakņu kakla

Xtr – minimālais pārstādīšanas reižu skaits dižstādam

4.2.3 Publiskās apbūves teritorijas (P) un jauktas centra apbūves teritorijas (JC)

Projektējot koku stādījumus pie publiskās apbūves objektiem ievērot to piemērotību vietai un veicamajai funkcijai, piemēram, autostāvvietās nav rekomendējams stādīt augļu kokus (ābeles, ķiršus, bumbierus u.c.), kā arī kokus ar krītošiem augļiem (kastanis, pīlādzis, u.c.).

4.2.3.1 Koki

Teritorijas zaļajā zonā integrēt esošos koku stādījumus un vērtīgus krūmu stādījumus jaunajos publiskās apbūves teritorijas stādījumos, atjaunojot un uzturot to formu un noteiktu augstumu.

Pie sabiedriskas ēkas galvenās ieejas zonu veidot kā reprezentatīvu zonu ar dekoratīviem stādījumiem un pasīvās atpūtas vietām.

4.2.3.2 Krūmi un dzīvžogi

Bērnu rotaļu laukumus var norobežot ar dzīvžogu ne augstāku par 0,8 m. Neizmantojot augus ar izteikti dzeloņainām daļām, indīgus augus un alerģiju izraisošus augus.

4.2.3.3 Ziemcietes un viengadīgās puķes

Akcentēt ieejas zonu ar ziemcietu un viengadīgajām puķu dobēm. Augu konteineri ar viengadīgo puķu kompozīcijām.

4.2.3.4 Citas vadlīnijas

Apstādījumos izmantojami labiekārtojuma dizaina un arhitektūras koncepcijai atbilstošās krāsu paletes kokaugi ar krāsainām lapām, ziediem vai stumbra daļām.

20. attēls. Publiskās apbūves teritorijas

18. tabula. Ieteicamais augu sortiments publiskiem apstādījumiem

Nr	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Koka augstums, m	Vainags	Dīžstāda parametri, cm/pārstādīšanas reizes
Koki					
1	Thuja occidentalis	Rietumu tūja	15-20	Dv	H=250-275/4xtr
2	Picea omorica	Serbijas egle	20-25	Dv	H=275-300/4xtr
3	Acer campestre	Lauku kļava	15	Dv	H=300-350/4xtr
4	Acer platanoides	Parastā kļava	20-25	Dv	H=350-400/4xtr
5	Aesculus hippocastunum	Parastās zirgkastaņa	20-25	Dv	H=400-500/4xtr
6	Quercus rubra	Sarkanais ozols	20-30	Dv	H=300-350/3xtr
7	Sorbus intermedia	Zviedrijas pīlādzis	10-15	Dv, Mv	18-20/4xtr
8	Tilia x euchlora	Krimas liepa	15-18	Dv, Mv	18/20/3xtr
9	Tilia platyphyllos	Platlapu liepa	30-40	Dv, Mv	18/20/3xtr
Krūmi un dzīvžogi					
1	Berberis sp.	Bārbele	0,8-2	Dv, Mv	
2	Caragana frutex	Karagana	2,5	Dv	
3	Cornus alba	Baltais grimonis	2-3	Dv, Mv	
4	Cotoneaster lucida	Spožā klintene	2,5	Dv, Mv	

Nr	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Koka augstums, m	Vainags	Dižstāda parametri, cm/ pārstādīšanas reizes
5	Forsythia intermedia	Vidējā forsītija	2	Dv	
6	Ligustrum vulgare	Parastais ligustrs	2	Dv, Mv	
7	Philadelphus coronarius	Parastais filadelfs	2,5	Dv	
8	Physocarpus opulifolius	Irbeņlapu fizokarps	1,7	Dv	
9	Ribes alpinum	Alpu vērene	1,7	Dv, Mv	
10	Ribes aureum	Zelta jāņoga	1,7	Dv, Mv	
11	Spiraea sp	Spireju sugas	1-1,5	Dv, Mv	
12	Stephanandra incisa 'Crispa'	legriezta stefanandra, šķirne	0,8	Dv	

Dv – Dabīgs vainags

Mv – mākslīgi veidots vainags

Mvvp- mākslīgi veidots – polardēts vainags

H – stāda augstums no sakņu kakla

Xtr – minimālais pārstādīšanas skaits

4.2.4 Rūpnieciskās teritorijas (R)

Rūpnieciskās teritorijās apstādījumiem ir atdaloša un reprezentatīva funkcija. Projektējot apstādījumus, ņemt vērā konkrētās ražotnes ražošanas īpatnības/tehniskās prasības. Vismaz 10% no zemes gabala kopējās platības jāparedz apstādījumiem.

Vietās, kur teritorijas plānojumā starp ielu un ražošanas teritoriju nav paredzēta dabas vai labiekārtotas apstādījumu teritorija, ražotnes īpašnieks izveido aizsargstādījumus gar ielas fronti.

Rūpnieciskās apbūves teritorijās akcentē ieejas kā reprezentatīvo zonu. Lielās ražošanas teritorijas nepieciešams iekārtot zaļās zonas darbinieku atpūtai. Ražošanas teritoriju autostāvvietas (>30 stāvvietas) papildināt ar apstādījumiem (7-10%).

21. attēls. Rūpniecisko teritoriju ieejas zona

4.2.5 Tehniskās apbūves teritorijas (TA)

Zaļo zonu zem augstspriegumu līnijām uzturēt brīvu no kokiem un krūmiem. Regulāri 1 reizi 5 gados nopļaut, apzāgēt.

22. attēls. Tehniskās apbūves teritorija

4.2.6 Transporta infrastruktūras teritorija (TR)

Izbūvējot vai rekonstruējot jaunas ielas, jāparedz apstādījumu joslu izveidi ielas sarkano līniju robežās.

Apstādījumiem jānodrošina atbilstošs stādmateriāls un augšanas apstākļi. Izstrādājot ielu rekonstrukcijas tehnisko dokumentāciju, ievērot optimālo augsnes apjomu plānotajiem apstādījumiem. Vietās, kur zaļā zona nepieļauj minimālo augsnes apjomu, to paredz zem gājēju ietvēm vai brauktuves, iepriekš izvēloties atbilstošu koka sakņu aizsardzības sistēmas risinājumu.

Ielas rekonstrukcijas laikā saglabājamās koku stādījumus iekļaut koku aizsardzības risinājumos būvniecības laikā.

Gar ceļu brauktuvēm un ietvēm koku vainagus veidot tādā augstumā, lai tie netraucētu gājēju un automašīnu kustībai.

Jaunus rindveida koku stādījumus veido vismaz viena kvartāla ietvaros, lai veidotos vizuāli vienota stādījumu kompozīcija. Kad koku rindā iet bojā vai tiek likvidēta liela daļa koku (75%), tad aizstāj visu rindu nevis tikai trūkstošos kokus.

Ielu apstādījumos joslās šaurākās par 5m paredzēt tikai krūmu stādījumus, atkāpjoties no ceļa trases vismaz 3,5m. Platākos posmos virs 5,5m paredzēt kokus ar šauru, kompaktu vainagu, kas paredzēti ielu apstādījumiem un alejām vai krūmu joslas.

23. attēls. Transporta un infrastruktūras teritorijas

19. tabula. Ieteicamais augu sortiments ielu apstādījumiem

Nr	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Koka augstums, m	Vainags	Dīžstāda parametri, cm/pārstādīšanas reizes
1	Larix decidua	Eiropas lapegle	20-25	Dv, Mvv	H=275-300/3xtr
2	Acer platanoides 'Columnare'	Parastā kļava, šķirne	8-12	Dv	Apkm.=30-35/5xtr; H=450-500/4xtr
3	Malus toringo surgentii	Sārdženta toringo ābele	6-8	Dv	H=300-350/5xtr
4	Prunus maakii*	Māka ieva*	10-15	Dv	Apkm.=30-35/5xtr
5	Quercus palustris	Purva ozols	8	Dv	Akm.=30-35/5xtr
6	Quercus robur	Parastais ozols	20-25	Dv	Apkm.=30-35/4xtr
7	Quercus robur, f fastigiata	Parastais ozols, forma	15-20	Dv	H=400-450/4xtr

Nr	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Koka augstums, m	Vainags	Dižstāda parametri, cm/ pārstādīšanas reizes
8	Quercus rubra	Sarkanais ozols	20-30	Dv	Apkm.=30-35/5xtr. H=400-450/4xtr
9	Salix fragilis 'Bullata'	Trauslais sētas vītols, šķirne	6-8	Dv	H=200
10	Tilia vulgaris	Holandes liepa	20	Dv, Mvv; Mvvp	Apkm.=30-35/4xtr
Krūmi un dzīvžogi					
1	Cornus stolonifera 'Kelsey'	Atvasainais grimonis, šķirne	0,75	Dv, Mv	
2	Salix purpurea 'Nana Gracilis'	Purpura kārkls, šķirne	1	Dv, Mv	
3	Spiraea betulifolia	Bērslapu spireja	1-1,5	Dv, Mv	
4	Spiraea japonica	Japānas spireja	1-1,5	Dv, Mv	
5	Stephanandra incisa 'Crispa'	legrieztā stefanandra, šķirne	0,8	Dv	

* Siltos pavasaros koka vizuālo kvalitāti var būtiski ietekmēt kaitēkļi
Dv – Dabīgs vainags
Mv – mākslīgi veidots vainags
Mvvp- mākslīgi veidots – polardēts vainags

H – stāda augstums no sakņu kakla
Xtr – minimālais pārstādīšanas reižu skaits dižstādam

4.2.7 Dabas un apstādījumu teritorija (DA)

Dabas un apstādījumu teritoriju apstādījumiem ir jāatspoguļo apkārtējās vides dabas pamatni – raksturīgo biotopu (mežs, parks ar dabisku zemsedzi zem koku stādījumiem, pļavas u.c.)

Parkos un skvēros apstādījumi veidoti atbilstoši dabas un apstādījumu teritorijas funkcionālajam zonējumam (bēnu rotaļu laukums, stāvlaukums, atpūtas laukums, zāliena zona u.c.).

Izvēloties apstādījumus ņemt vērā koku dekoratīvātāti un ilgtspējīgumu. Dabas un apstādījumu teritorijām apdzīvoto vietu centros var izmantot koku, krūmu grupas, dzīvžogus, dekoratīvo lakstaugu kompozīcijas un traukus. Pilsētas nomalēs kā arī ainaviskos parkos priekšroku dot kokiem, krūmu grupām un zālienam. Mantotiem, vēsturiskiem muižu parkiem jāizstrādā individuāls labiekārtošanas un kopšanas plāni. Kapsētās uzturēt koku stādījumus.

24.attēls. Dabas un apstādījumu teritorijas

4.2.8 Mežu teritorija (M)

Mežaparka teritorijās ap gājēju celiņiem un aktivitāšu zonām (atpūtas laukumiem) jāuztur tīra no kritālām, kā arī laicīgi jānovērš iespējamus draudus apmeklētāju drošībai (bīstami koki, sausi zari).

25. attēls. Mežu teritorijas

4.2.9 Lauksaimniecības teritorija (L)

Lielās lauksaimniecības teritorijās paredzēt bioloģiskos koridorus putnu un mazo dzīvnieku patvērumam. Koku rindas gar lauku ceļiem.

26. attēls. Lauksaimniecības teritorijas

4.2.10 Ūdens teritorija (Ū)

Ūdens teritorijās apstādījumiem ir jāatspoguļo apkārtējās vides dabas pamatni. Apstādījumi veidojami dažādu funkcionālo zonu nodalīšanai.

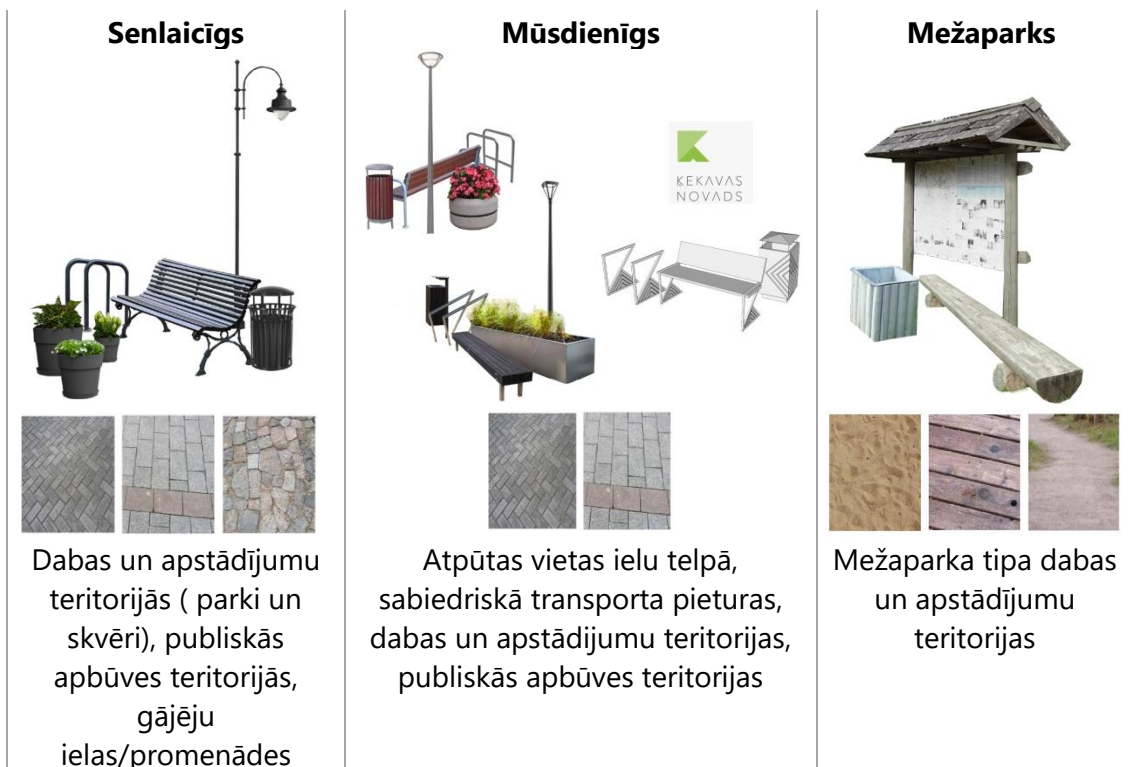
27. attēls. Ūdens teritorija

5 ARHITEKTŪRAS MAZĀS FORMAS

5.1 LABIEKĀRTOJUMA ELEMENTU VISPĀRĒJĀ STILISTIKA

Izpētot Ķekavas novada esošo labiekārtojuma elementu stilistiku ir piedāvāts veidot 3 tipa labiekārtojuma elementu dizaina tipus – senlaicīgs, mūsdienīgs un mežaparkam raksturīgs.

Senlaicīgo labiekārtojuma stilistiku izmanto īpašas noskaņas radīšanai dabas un apstādījumu teritorijās (parkos un skvēros), pie sabiedriskiem objektiem un gājēju ielās. Mūsdienīgo labiekārtojuma stilistiku izmanto atpūtas vietās ielas telpā, sabiedriskā transporta pieturās, dabas apstādījumu teritorijās un pie sabiedriskiem objektiem. Rekomendēts pie pašvaldības nozīmīgiem objektiem izvietot Ķekavas novadam individuāli izstrādātus labiekārtojuma elementus. Mežaparka stilistikas labiekārtojuma elementus paredz dabas un apstādījumu teritorijās, kur raksturīgs izteikts mežaparka raksturs.

28. attēls. Labiekārtojuma elementu stilistika

Materiāli un Krāsa

Publiskajā ārtelpā esošajiem labiekārtojuma elementiem - soliņiem, atkritumu urnām, laternām, norāžu un velosipēdu novietnēm u.c., rekomendējams

izmantot nerūsējošā tērauda un alumīnija materiālu. Metāla elementu krāsojumam ir jābūt iestrādātam materiālā vai rūpnieciski pulverkrāsotam.

Soliņu dēļus, terases vai citus koka elementu veidot no termiski apstrādātas koksnes (osis, ozols, lapegle). Termiskā apstrāde izceļ koksnes faktūru, viendabīgu krāsu, aizsargā dēļus no deformācijas mitrumā un apkārtējās vides temperatūras izmaiņu apstākļos.

5.2 SEGUMI

Dažāda rakstura funkcijai nepieciešams paredzēt dažāda rakstura segumu:

- Brauktuvēm paredzēt asfaltbetona segumu.
- Velosipēdu celiņiem paredzēt asfaltbetona vai gluda bruģa (bez fāzes) segumu.
- Gājēju celiņiem paredzēt betona bruģakmeni ar skalotu virsmu (bez fāzes). Kā alternatīvu var paredzēt klinkera bruģakmens segumu.
- Publiskās apbūves priekšlaukumos gājēju zonām paredzēt gājēju celiņiem atbilstošu segumu, savukārt atpūtas vai reprezentācijas zonām var paredzēt segumu ar dekoratīviem akcentiem – granīta vai laukakmeņu joslas.
- Dabas un apstādījumu teritorijās (skvēros un parkos) gājēju zonā paredzēt gājēju tranzīta zonām paredzēt gājēju celiņiem atbilstošu segumu. Ja parkā ir paredzēta zona skrituļošanai, tad darbības maršrutam izvēlēties asfaltbetona segumu. Mežaparkā ieejas laukumu paredz no cietā, savukārt gājēju pastaigu celiņus veido no bļietētas grants, norobežotām zemes (dabīgā seguma) vai paceltām laipu (koka vai metāla) takām.
- Atpūtas vietām pie ūdens gājēju celiņiem līdz peldvietas zonai paredz cieto segumu (betona bruģakmens, asfaltbetons), peldvietas zonā neierīko specializētus gājēju celiņus. Ja nepieciešams saglabāt dabisko zemsedzi vai mazināt cilvēku radīto slodzi uz dabīgo zemsedzi, paredz koka laipu. Peldvietas zonā paredz smilšu segumu.

20. tabula. Funkcionālo zonu seguma tipi

Funkcija	Seguma attēls	Seguma tips
Ielas telpa		Asfalts, betona bruģis (gluds, bez fāzes) Betona bruģis, asfalts. - Atpūtas vietām betona bruģis, asfalts.
Publiskās apbūves teritorijas		Betona bruģis, ar laukakmeņu/granīta ielaidumiem.
Dabas un apstādījumu teritorijas		Blietēta grants, dabīgā seguma takas, paceltas koka vai metāla laipas, ieplautas takas (ainavisks parks, mežaparks). Betona bruģis intensīvi izmantotām galvenajiem gājēju celiņiem. Asfalta segums gājēju un velosipēdu celiņiem.
Atpūtas vietas pie ūdens		Smilts Koka laipas, pontons
Aktīvās atpūtas laukumi		Smilts Gumijas plāksnes, vienlaidus gumijas Āra trenāžieriem - smilts vai gumijas segums Sporta laukumiem - atbilstoši sporta veidam

Aktīvās atpūtas laukumiem izvēlēties seguma tipu, kas vislabāk atbilst rotaļu vai sporta funkcijai (skatīt 21.tabulu). Seguma slāņa biezumam jāatbilst LVS EN 1177 "Triecienus slāpējošā spēļu laukumu virsmas. Kritiskā krišanas augstuma noteikšana" drošības standartam.

21. tabula. Aktīvās atpūtas laukumu segumi - Bērnu rotaļu un Sporta laukumi

Seguma veids	Slāņa biezums	Piezīmes
Zāliens		Līdz 1m augstām rotaļu iekārtām
Smilts (frakcija 0,2 – 2 mm)	Minimālais slāņa biezums 30 cm.	Seguma slāņa biezums ir regulāri jāpārbauda, jāatjauno.
Grants (frakcija 2 – 8 mm)	Minimālais slāņa biezums 30 cm.	Seguma slāņa biezums ir regulāri jāpārbauda, jāatjauno. Nedrīkst būt māla un dūņu piejaukums.
Koksnes šķelda (frakcija 5 – 30 mm)	Minimālais slāņa biezums 30 cm.	Seguma slāņa biezums ir regulāri jāpārbauda, jāatjauno.
Koka mizas mulča	Minimālais slāņa	Seguma slāņa biezums ir regulāri

Seguma veids	Slāņa biezums	Piezīmes
(frakcija 20 – 80 mm)	biezums 30 cm.	jāpārbauda, jāatjauno. Smērējošs materiāls.
Gumijas plāksnes	Slāņa biezums atkarīgs no rotaļu ierīces maksimālā krišanas augstuma. (Biezums 40 – 140 mm)	Ierobežotas dizaina iespējas – īpaši liektās formas. Nolietojuma pazīmes: plāksnei ieliekti stūri.
Vienlaidus lietais gumijas segums	Slāņa biezums atkarīgs no rotaļu ierīces maksimālā krišanas augstuma. (Biezums 40 – 140 mm)	Materiāls ir ilgmūžīgāks nekā citi materiāli, viegli kopjams, pieejams dažādās krāsu variācijās. Plašas dizaina iespējas, noturīgs.

5.3 SOLI

Solu, krēslu, piknika galdu materiālu izvēle veicama komplektā ar citiem labiekārtojuma elementiem atbilstoši stilistikai. Var paredzēt dažāda sēdēšanas solu tipus – ar atzveltni/bez atzveltnes, atsevišķi stāvošus krēslus, soliņu 2 vai 3 cilvēkiem, garos solus (4-5 cilvēkiem), solus ar integrētiem galdiņiem u.c.

Soliņu dēļus, terases vai citus koka elementu veidot no termiski apstrādātas koksnes (osis, ozols, lapegle). Termiskā apstrāde izceļ koksnes faktūru, viendabīgu krāsu, aizsargā dēļus no deformācijas mitrumā un apkārtējās vides temperatūras izmaiņu apstākļos.

5.4 ATKRITUMU URNAS UN ATKRITUMU NOVIETNES

Atkritumu urnu materiālu izvēle veicama komplektā ar citiem labiekārtojuma elementiem atbilstoši izvēlētajai stilistikai.

Atpūtas vietās atkritumu urnām nepieciešami "jumtiņi", lai pasargātu no nelabvēlīgiem laikapstākļiem un dzīvniekiem (putniem).

Publiskās apbūves, Dzīvojamās apbūves, Dabas un apstādījumu teritorijās paredz nodalītu saimniecības zonu, kur novieto atkritumu konteinerus, kompostu, dārzniekiem nepieciešamos instrumentus. Tās norobežo ar dzīvžogu vai slēdzamu nojumi. Daudzstāvu dzīvojamo māju iekšpagalmos pēc

nepieciešamības var paredzēt saimniecības zonu ar veļas žāvēšanas un paklāju tīrīšanas statīviem. Konstrukcijas var būt dažādas - no vienkāršiem metāla statīviem līdz koka pergolām un oriģināla dizaina izstrādājumiem. Metāla statīvus veļas žāvēšanai iespējams izvēlēties no ārtelpas mēbeļu ražotāju katalogiem.

Plānojot atkritumu konteineru novietošanas laukumus, tie ir jāveido atbilstošā lielumā, lai pietiktu vietas nepieciešamajam (aprēķinātajam) atkritumu apjomam uz iedzīvotāju skaitu. Konteineru novietnes plānojums un novietojums pie piebraucamā ceļa – jābūt ērti izstumt un iestumt konteinerus, jānodrošina apkalpes transporta piekļūšana, brīva brauktuve. Konteineru novietne jāplāno tā, lai neatrastos tieši pie dzīvokļu logiem vai ieejām ēkā (ne tuvāk par 10 m), lai nevienam dzīvokļu īpašniekam netiktu pasliktināta dzīves kvalitāte, īpašumam nepazeminātos vērtība.

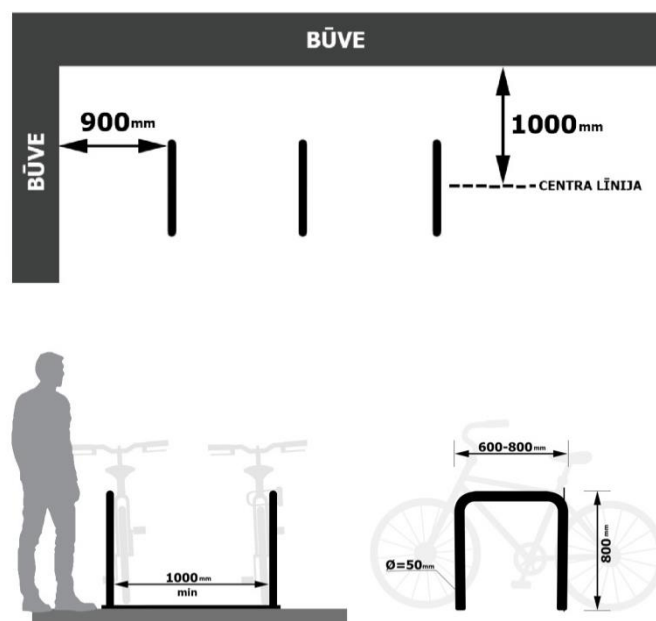
Ja atkritumu konteineru novietnes veidotas kā nojumus (atvērtas vai slēdzamas), tad:

- sienu konstrukcijas veidojamas tā, lai nosedz skatu, bet ļauj labi vēdināties.
- jumts pasargā atkritumu glabātuvī no salīšanas un apsnigšanas.
- nojumus arhitektūra ir stilistiski saderīga ar dzīvojamo ēku un pagalma kopējo stilistiku.
- izturīgas konstrukcijas, kvalitatīvi un ilgi kalpojoši materiāli.
- jābūt viegli tīrāmai pamatnei – betona vai cita cietā seguma grīdai.
- svarīgi arī, lai konteineriem piegulošā zona vismaz 1.0-1.5m platumā būtu brīva un viegli tīrāma, izbūvēta ar cieto segumu.

Dabas un apstādījumu teritorijās var paredzēt suņu pastaigas laukumus. Laukumi parasti ir ar smilts segumu, norobežoti ar sētu un marķēti ar attiecīgu informatīvu norādi. Neatņemama laukumu un tualesu sastāvdaļa ir atkritumu urnas, bet lielākos laukumus – dažādas suņu treniņierīces.

5.5 VELOSIPĒDU NOVIETNES

Ķekavas novada publiskajā ārtelpā rekomendēts likt augstās velosipēdu novietnes, kur velosipēda rāmi var piestiprināt divos punktos. Nav rekomendēts projektēt velosipēdu novietnes, kur velosipēds tiek piestiprināts tikai ar priekšējo riteni.

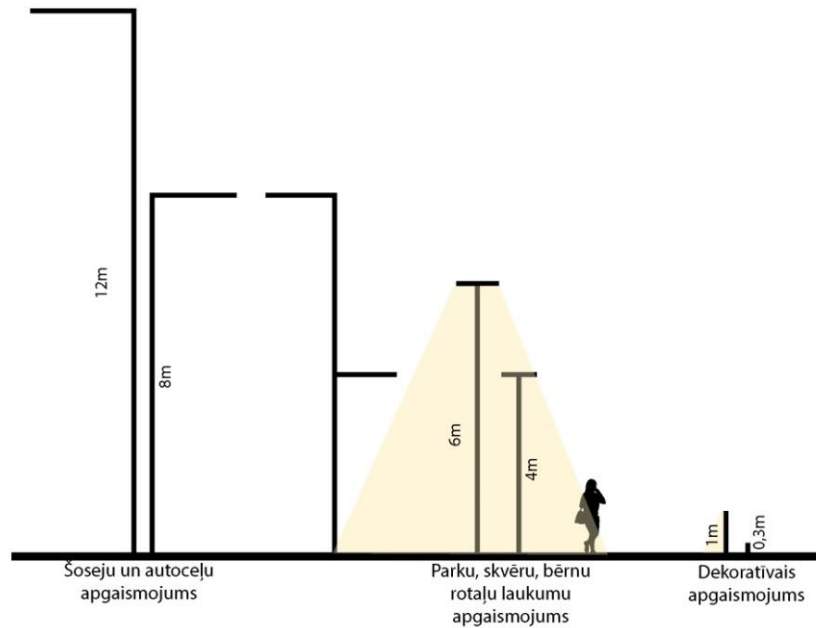

29. attēls. Velosipēdu novietņu izvietojums

5.6 APGAISMOJUMS

Apgaismojuma laternas iedala trīs kategorijās: lelu apgaismojums, publiskās ārtelpas apgaismojums un dekoratīvais apgaismojums.

lelu apgaismojumam paredz 8 – 12m augstus gaismekļus. Publiskās ārtelpas – publiskās apbūves priekšlaukumu, skvēru, parku, promenāžu – gājēju zonas un atpūtas laukumu apgaismojumam paredz 4 – 6m augstus gaismekļus. Zemās apgaismojuma laternas (dekoratīvais apgaismojums) izmanto noskaņas radišanai, apstādījumu izgaismošanai vai celiņa izgaismošanai pie dzīvojamām mājām. Sporta laukumu apgaismojumam paredz prožektorus uz augstajiem balstiem.

30. attēls. Apgaismojuma laternu izvietojums

Publiskajā ārtelpā plānotais apgaismojums nedrīkst būt par spilgtu, tas nedrīkst žilbināt un radīt agresīvu vidi. Izvēlētajiem apgaismojuma elementiem jābūt izturīgiem, no kvalitatīva materiāla, hermētiskiem, atbilstošiem publiskās ārtelpas prasībām. Uzstādāmajiem apgaismojuma elementiem jāatbilst Latvijas valsts standartiem:

- LVS EN 40 (visas daļas) "Apgaismes stabi" ;
- LVS EN 12767 "Ceļa aprikojuma atbalsta konstrukciju pasīvā drošība. Prasības, klasifikācija un testēšanas metodes";
- LVS CEN/TR 13201-1 2004 "Ceļu apgaisme – 1. daļa: Apgaismes klases izvēle";
- LVS EN 13201-2 2004 "Ceļu apgaisme – 2. daļa: Veiktspējas prasības";
- LVS EN 13201-3 2004 /AC:2007 "Ceļu apgaisme – 3. daļa: Veiktspējas rēķināšana";
- LVS EN 13201-4 2004 "Ceļu apgaisme – 4. daļa: Ietaišu gaismot spējas mērīšana";
- LVS EN 60598-1:2009 "Gaismekļi. 1. daļa: Vispārīgās prasības un testi (IEC 60598-1:2008, modificēts)";
- LVS EN 60598-2-1:2002 "Gaismekļi - 2.daļa: Īpašās prasības - 1.nodaļa: Stacionāri universāli gaismekļi" .

Vides kvalitāti ietekmē izvēlēto apgaismes ķermeņu saskaņa ar ēku arhitektūru un atbilstība konkrētajiem apstākļiem. Daudzstāvu namu pagalmos nelietot

gaismas ķermeņus, kas paredzēti privātajai teritorijai. Publiskajai ārtelpai paredzētās laternas ir speciāli veidotas – ar lielu noturību pret vandālismu, lielāku gaismas atdevi un ilgmūžību.

Publiskajā telpā izmantot dienas baltās krāsas (normālā baltā) apgaismojumu – diapazonā no 4000K-4500K. To spīdēšana vizuāli asociējas ar saules rīta gaismu.

31. attēls. Apgaismojuma temperatūras krāsas (no kreisās puses 2800K, 4200K, 7000K)

Gaismekļu Integritātes indekss (IP) vismaz 65 un triecienu izturīguma indekss (IK) vērtība vismaz 08 (skatīt 22. tabulu). Integritātes indekss sastāv no 2 cipariem, kur pirmais raksturo labiekārtojuma elementa izturību pret putekļiem (1-6) un otrais – ūdens izturību (1-7).

22.tabula. Apgaismojuma stabu aizsardzības indeksi.

Integritātes indekss (IP)		Triecienu izturīguma indekss (IK)
Putekļu izturība	Ūdens izturība	
IP10 – Aizsargāts pret objektiem lielākiem par 50mm	IP01 – Aizsargāts pret vertikāli krītošu ūdens pilieniem.	IK00 – Nav aizsardzība IK01 – Aizsargāta pret 0.14 džoulu triecienu (0.25kg smagums nokrīt no 56mm augstuma).
IP20 – Aizsargāts pret objektiem lielākiem par 12,5mm	IP02 – Aizsargāts pret vertikāli krītošiem ūdens pilieniem ar 15 grādu nobīdes iespējamību.	IK02 – Aizsargāta pret 0,2 džoulu triecienu (0.25kg smagums nokrīt no 80mm augstuma).
IP30 – Aizsargāts pret objektiem lielākiem par 2.5mm	IP03 – Aizsargāts pret īslaicīgiem ūdens šļakstiem līdz 60 grādu nobīdes	IK03 – Aizsargāta pret 0.35
IP40 – Aizsargāts pret		

Integritātes indekss (IP)		Triecienu izturīguma
objektiem lielākiem par 1mm IP50 – Vidēja aizsardzība pret putekļiem. IP60 – Augsta aizsardzība pret putekļiem.	<p>lenķi.</p> <p>IP04 – Aizsargāts pret ūdens īslaicīgiem šļakstiem no dažādiem virzieniem.</p> <p>IP05 – Aizsargāts pret ilgstošiem šļakstiem.</p> <p>IP06 – Aizsargāts pret spēcīgām ūdens strūklām.</p> <p>IP07 – Aizsargāts pret īslaicīgu iegremdēšanu ūdenī (15cm dziļumā, 30min)</p> <p>IP08 – Aizsargāts pret ilglaicīgu iegremdēšanu ūdenī.</p>	<p>džoulu triecienu (0.25kg smagums nokrīt no 140mm augstuma).</p> <p>IK04 – Aizsargāta pret 0,5 džoulu triecienu (0.25kg smagums nokrīt no 200mm augstuma).</p> <p>IK05 – Aizsargāta pret 0,7 džoulu triecienu (0.25kg smagums nokrīt no 280mm augstuma).</p> <p>IK06 – Aizsargāta pret 1 džoulu triecienu (0.25kg smagums nokrīt no 400mm augstuma).</p> <p>IK07 – Aizsargāta pret 2 džoulu triecienu (0.5kg smagums nokrīt no 400mm augstuma).</p> <p>IK08 – Aizsargāta pret 5 džoulu triecienu (1.7kg smagums nokrīt no 300mm augstuma).</p> <p>IK09 – Aizsargāta pret 10 džoulu triecienu (5kg smagums nokrīt no 200mm augstuma).</p> <p>IK10 – Aizsargāta pret 20 džoulu triecienu (5kg smagums nokrīt no 400mm augstuma).</p>

5.7 TIRDZNICĪBAS PAVILJONI

Konceptuāli tirdzniecības paviljoni ir veidotas katram tirgotājam atsevišķa atvērta tipa nojume ar pietiekami lielu pārkari, lai nosegtu pircēja vietu. Jumta konstrukcija veidota ažūra – koka/metāla režģis ar akrila pārklājumu. Nojumes konstrukcijai izmantot impregnēta koka konstrukcija. Stilistiski jābūt saskaņotiem pie apkārtējās vides labiekārtojumu, izmantojot tos pašus materiālu vizuālās un fizikālās īpašības.

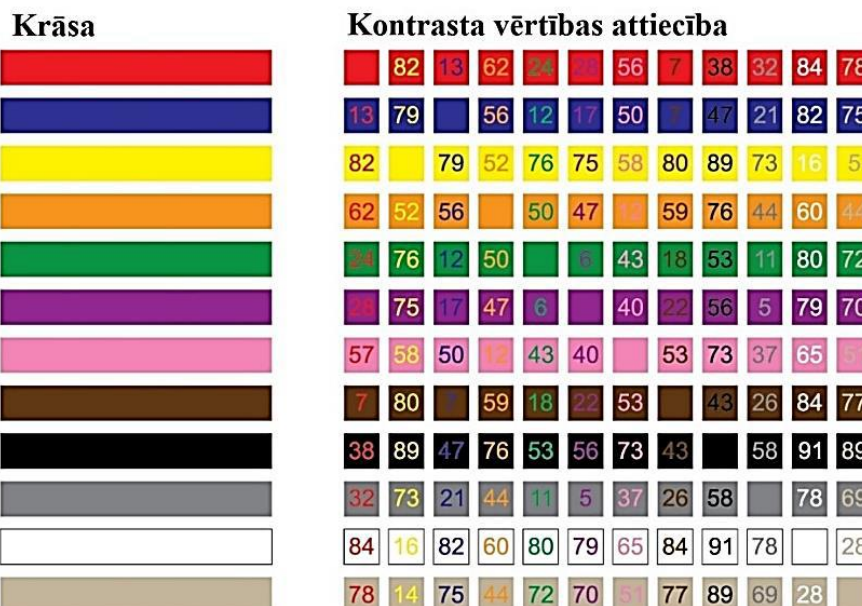
32 attēls. Jēkabpils tirgotāju nojumes (avots: jekabpils.lv)

5.8 NORĀDES, INFORMĀCIJAS STENDI, NOVADA ROBEŽZĪMES

Novada robežzīmes veidot pēc izstrādātās novada grafiskās identitātes materiāliem.

Norādes, informācijas zīmju elementu materialitāti, krāsu saskaņot ar apkārtējās vides labiekārtojumu stilistiku, izmantojot vienādus materiālu vizuālās un fizikālās īpašības.

Publiskajā ārtelpa uzstādītajās norādes un zīmes ietver izteiktu krāsu kontrastu. Nepieciešamais gaismas atstarošanas kontrasts ir vismaz 70% (skatīt 33. attēlu).

33. attēls. Uzrakstu un fona krāsu kontrasti (avots: "Vides pieejamības vadlīnijas publiskām būvēm un telpām un publiskajai ārtelpai", 2018)

5.9 VIDES DIZAINS

Pilsētvidē konceptuāli izdala 3 dažādu vides dizaina veidus: stacionārie (jeb ikdienā patērējamie vides elementi), sezonālie (gadalaikam raksturīgie) un svētku. Vides objektus un rotājumu izvieto pie ielu apgaismes stabiem, atsevišķi augošos kokus vai koku grupās, atsevišķi stāvoši vides objekti – apskatāmi vai interaktīvi.

Ikdienā stacionāros pilsētvidē vides dizainu veido pilsētas grafiskās identitātes elementi (plakātu, afišu, norāžu krāsas un formas) un lietišķā labiekārtojuma elementi un to kompozīcija. Sezonāli (svētku) pilsēttelpa tiek papildināta ar dažādiem vides objektiem (rotājumiem), kuriem jāiekļaujas esošajā pilsētvides telpā un jāatspoguļo konkrētā gadalaika raksturu, tradīcijas.

Grafiskās identitātes elementu veidošanā sekot Ķekavas zīmola izstrādes vadlīnijām – krāsas, formas, burtu formāts, leņķi utt. Konsultēties ar mākslinieku un ainavu arhitektiem par zīmju izvietojumu un izpildījumu. Savukārt lietišķā labiekārtojuma elementu saturu skatīt šī sējuma 3.4. nodaļā.

Rotājumus izvietot vietās, kas apkalpo lielu cilvēku skaitu. Tās ir:

- sabiedriskās ēkas un to piegulošās teritorijas,
- dabas un apstādījumu teritorijās,
- nozīmīgākie kustības maršruti (ielas).

Novadā lielākās sabiedrības pulcēšanās vietas ir izveidojušās pie pilsētā un ciemos esošajām kultūras iestādēm - Baložu kultūras nama, Daugmales Multifunkcionālā centra, Katlakalna Tautas nama, Ķekavas kultūras nama, Ābeļdārza skvērs, kā arī skolu, bērnudārzu, tirdzniecības iestāžu, administrācijas ēku priekšlaukumi.

Sezonāla rakstura iedzīvotāju pulcēšanās vietas veidojas dabas un apstādījumu teritorijās - ūdensmalu, mežu un citu zaļo teritoriju atpūtas vietās. Dažās no tām - estrādītē pie Ķekavas upes, Nāves salas apkārtnē, Titurgas ezera pludmalē, tiek organizēti pasākumi un šādos gadījumos tur būtu vēlams izvietot rotājumus. Tāpat rotājumus varēti izvietot svētku gājienu maršrutos, (lāpu gājiens, svētku parādes gājiens u.tml.).

Lielā daļā mazo ciemu, nav izveidojušās vietas, kur iedzīvotāji sanāktu kopīgi svinēt svētkus vai satiktos apmeklējot sabiedriskās iestādes, jo visi pakalpojumi

tiek nodrošināti blakus esošajās apdzīvotajās vietās. Tad kā visvairāk izmantotās ārtelpas teritorijas, kur var izvietot rotājumus, ir ceļi, ielas.

Ar rotājumiem veidot "pilsētas/ciema vārtus" – vides objektus, kas būtu kā vietas vizītkarte. "Pilsētas/ciema vārti" padarītu atpazīstamākas, atmiņā paliekošākas konkrētās apdzīvotās vietas un visu novadu kopumā.

Plānojot rotājumu izvietojumu, īpaša vērība jāpievērš apdzīvotajām vietām, kurām cauri ved valsts galvenie un reģionālie autoceļi. Šādas apdzīvotās vietas ir Valdlauči (Bauskas iela – autoceļa A7 turpinājums), Ķekava (Rīgas iela - autoceļa A7 posms), Daugmale (autoceļš P85) un Rīgas iela (pagrieziens uz Baložiem), kas iezīmētu apdzīvotās vietas centru atrašanās vietu.

Sezonālie rotājumi

- **Ziemas saulgrieži**

Ieteicams izmantot dažādus gaismas elementus – tas ļauj padarīt tumšās diennakts stundas priecīgākas un gaišākas.

Gaismas virtenu virtenes (apgaismojuma stabu rotājumi) un telpiski dekori

Rotājumi gar galvenajiem gājēju un automašīnu pārvietošanās maršrutiem. *Ķekavas ciemā* izrotāt A7 šoseju no Ziemeļu ielas līdz Odukalna pieturai. Apspēlēt Gaismas ielas nosaukumu – papildinot to ar dažādiem izgaismotiem vides objektiem. Izgaismot Nākotnes ielu un skolas ielu līdz mūzikas skolai – tādā veidā "ierāmējot" Ābeļdārza skvēru. Skolas ielu pārvērst par tikai gājēju zonu – Ziemassvētku tirdziņa, pārvietojamu tirgotāju paviljonu izvietojums.

Katlakalnā, Rāmavā un Valdlaučos ar gaismas virtenēm izrotāt galveno asi Pļavniekkalna – Rāmavas – Bauskas ielas. Izgaismotus vides objektus izvietot vietējos kultūras centros – Katlakalna tautas nama priekšdārzā, Rāmavas Depkina muižas parkā un Valdlauču parkā.

Baložos ar gaismas virtenēm izrotāt ceļu no pagrieziena no A7 šosejas (Rīgas iela) līdz pieturai "Kantoris", Ezera iela, Jaunatnes iela, Skolas iela. Titurgā rotājumus izvieto gar Uzvaras prospektu līdz Lapenieku ielai un Gājēju ielā. Izgaismotus vides objektus izvietot vietējos kultūras centros - Baložu pilsētas administrācija (Titurga) un Baložu kultūras nama skvērs un parks, Titurgas ezera lielā peldvieta.

Daugmalē ar gaismas virtenēm izrotāt P85 šosejas posmu no Vedmeru ceļa līdz Bēgļu ceļam un ceļu, kas ved uz Daugmales multifunkcionālo centru un skolu.

Ziemassvētku egle

Tā kā Ķekavas novada apdzīvotām vietām ir spēcīga individuālā identitāte un iedzīvotāju piesaiste savai dzīvesvietai, tad labiekārtošanas plāna ietvaros ieteicams uzstādīt 3 Ziemassvētku egles lielākajos kultūras centros: Ābeļdārza skvērs (Ķekava), Depkina muižas parks (Rāmava, Katlakalns, Valdlauči) un Baložu kultūras nama priekšlaukums (Baloži un Titurga), Daugmales pagasta administrācijas centrs (Daugmale).

34. attēls. Ziemas sezonas rotājumu varianti

- **Pavasara saulgrieži un valsts svētki**

Ieteicams izmantot gan universālus, gan tautiskos Lieldienu motīvus un dabas mošanās tematikai atbilstošus rotājumus. Interaktīvi vides objekti – nojumes, rotaļu elementi, fotografēšanās rāmji u.c.

35. attēls. Pavasara (Lieldienu) noformējuma varianti

Maija svētkos (1. maijs un 4. maijs) ieteicams izmantot valsts oficiālo un neoficiālo simboliku, karoga krāsas, nacionālās identitātes tematiku, pie apgaismes stabiem izvietojami karogi Latvijas valsts krāsās.

- **Vasaras saulgrieži un novada svētki**

Vasaras saulgriežos ieteicams izmantot vasaras saulgriežu, lauku un dabas tematiku. Vasaras puķu kompozīcijas pie nozīmīgām sabiedriskām ēkām, puķu trauki vai citu materiālu dekorācijas pie apgaismes stabiem. Novada svētkos ieteicams izmantot pagastu/novada oficiālo un neoficiālo simboliku, ģerboņu krāsas.

36. attēls. Vasaras un vasaras saulgriežu noformējuma varianti

- **Rudens saulgrieži un valsts svētki**

Lāčplēša dienas (11. novembris) un Latvijas Republikas proklamēšanas dienas (18. novembris)) noformējumam izmantot valsts oficiālo un neoficiālo

simboliku, karoga krāsas, nacionālās identitātes tematiku. Valsts svētkos pie apgaismes stabiem izvietojami karogi Latvijas valsts krāsās. Telpiski, interaktīvi vides objekti. Īpaši efektīvs izskatīsies dekoratīvais apgaismojums uz kokiem un ēkām.

37. attēls. Valsts svētku noformējuma varianti

Lai paspilgtinātu patriotisko noskaņu iesaistīt iedzīvotājus novada noformējuma veidošanā – sveču kompozīciju izlikšana, uguns skulptūras u.c. leteicams izmantot dažādus gaismas elementus.

6 ALTERNATĪVU IZSTRĀDE UN ANALĪZE

Alternatīvas kopumā analizē no šādiem aspektiem:

1) sociālekonomiskā ietekme – šis aspekts ir saistīts ar sociālekonomiskajiem ieguvumiem vai zaudējumiem, kas rodas sabiedrībai kopumā, īstenojot attiecīgo alternatīvu. Tiek vērtēts sabiedrības ieguvums kopumā un ieguvumi dažādām sabiedrības grupām, īpaši vērtējot ietekmi uz ģimenēm ar bērniem, kā vienu no galvenajām Ķekavas novada mērķgrupām labiekārtojuma attīstības jomā. Sociālekonomisko ietekmi izsaka kvalitatīvā un kvantitatīvā izteiksmē.

2) finanšu izmaksas un ilgtspēja – šis aspekts ir saistīts ar izmaksām, kuras ir nepieciešamas alternatīvā paredzēto projektu (aktivitāšu) īstenošanai un uzturēšanai. Vērtē arī ietekmi un iespējamo atdevi uz pašvaldības budžetu.

3) tehniskā iespējamība – aspekts saistīts ar attiecīgajā alternatīvā paredzēto aktivitāšu tehniskajām priekšrocībām un trūkumiem. Tehnisko iespējamību izsaka kvalitatīvā izteiksmē, nepieciešamības gadījumā sasaistot to ar citu aspektu – finanšu izmaksām un ilgtspēju.

4) institucionālā iespējamība – šis aspekts ir saistīts ar pasūtītāja (pašvaldības) spēju nodrošināt alternatīvas ieviešanu. Institucionālo iespējamību izsaka kvalitatīvā izteiksmē.

Alternatīvu izvērtējums nepieciešams, lai pilnvērtīgi novērtētu iespējamās alternatīvas, skaidri formulētu to pamatojumu, kā arī izvēlētos sociālekonomiski optimālāko un efektīvāko īstenošanas stratēģiju.

Alternatīvu izvērtējums palīdz prognozēt iespējamus finansiālos un ekonomiskos ieguvumus (izteikti skaitliskā izteiksmē).

Divām izvēlētajām uz rīcību vērstajām alternatīvām - alternatīvas "Lietišķais" un "Reprezentācija" sastādīts nepieciešamo rīcības virzienu un uzdevumu kopums, vērtējot izvirzīto uzdevumu ietekmi uz pašvaldības budžetu.

6.1 ALTERNATĪVAS

Balstoties uz esošās situācijas novērtējumu un piedāvāto pieeju labiekārtojuma izveidei un uzturēšanai Ķekavas novadā, ir izstrādātas **trīs alternatīvas**:

Alternatīva "Ieguldījums visā novada teritorijā" (0 alternatīva) - situācija, kurā turpinās esošā situācija (prakse) labiekārtojuma izveidē un publiskās ārtelpas

uzturēšanā.

Alternatīva "Attīstības centru attīstība"

- "Lietišķais". Lietišķā, ikdienā izmantojamā labiekārtojuma pilnveidošana. Ieguldījums pilsētvides publiskās ārtelpas sakārtošanā, pārvietošanās nodrošināšana, pēc darba laika un brīvdienu piedāvājums ģimenēm, gadus vecākiem cilvēkiem.
- "Reprezentācija". Lielu, atraktīvu objektu izveide. Pulcēšanās vietas un svētku vietas atsevišķās apdzīvotajās vietās.

Alternatīvu izvērtējuma sadaļa sagatavota vidēja termiņa (līdz 7 gadiem) posmam.

6.1.1 Alternatīvas izvēle

Piedāvātās alternatīvas tika prezentētas Ķekavas novada pašvaldībai (pasūtītājs) un darba grupai, prezentējot kādi ir ieguvumi alternatīvu "Lietišķais" un "Reprezentatīvais" izvēlē.

Vienojoties ar pašvaldību, detalizēts rīcības plāns izstrādāts alternatīvas "Lietišķais" ieviešanai.

Ietekmes novērtēšanai tiek izmantota matrica ar pieņemtiem kvantitatīviem datiem (pieņēmumi balstīti teorētiskos pieņēmumos - ticamās aplēsē). Alternatīvas vērtētas saskaņā ar 23.tabulā dotajiem kritērijiem.

23.tabula. Alternatīvu izvērtējums, vērtējot to realizēšanas ietekmi. Piemērs.

Pasākumu veids	Ietekmes rādītāji
1. Lietišķais scenārijs "Ikdiena"	
Visi pasākumi: gājēju ceļi, veloceļi sporta objekti (laukumi, <i>cross fit</i>) bērnu rotaļlaukumi parki, skvēri (jaunie, esošo uzlabošana) atpūtas kabatas Daudzdzīvokļu namu pagalmu labiekārtošana Peldvietas Apstādījumi	Apdzīvotās vietas pievilcība: - piesaistītie iedzīvotāji (izmaiņas migrācijas saldo) un rezultātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu palielinājums un darba vietas, ko rāda jauno iedzīvotāju ienākšana; - nekustamā īpašuma vērtības un NĪN ieņēmumu palielinājums. Noziedzības samazinājums

Vietzīmes	
Gājeju ceļi Veloceļi	Pārvietošanās ar privāto auto samazinājums, laika un naudas ietaupījums
Gājeju ceļi Veloceļi Sporta objekti (laukumi, <i>cross fit</i>) Bērnu rotaļlaukumi	Veselības uzlabojums (medicīnas izdevumu samazinājums, zaudētā laika izmaksu samazinājums, produktivitātes palielinājums)
2. Pasākumu scenārijs "Reprezentācija"	
Visi pasākumi	Apdzīvotās vietas pievilcība: - piesaistītie iedzīvotāji (izmaiņas migrācijas saldo) un rezultātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu palielinājums un darba vietas, ko rāda jauno iedzīvotāju ienākšana; - nekustamā īpašuma vērtības un NĪN ieņēmumu palielinājums. Ja ievieš infrastruktūru – kāda būs ietekme uz konkrētām jomām:
Masu pasākumu pulcēšanas laukumi	Pasākumu u apmeklētāju skaita pieaugums, tā iespaidā radītās vietējās darba vietas un to rādītie ieņēmumi
Skeitparks	Bērnu brīva laika pavadīšanas izmaksu (pulciņu) izmaksu samazinājums. Ietaupījums ģimenes budžetam uz maksas izklaidēm.
Slidotava	Sporta aktivitāšu izmaksu samazinājums

7 RĪCĪBAS PLĀNS

Rīcības plāna sadaļas izstrāde un finanšu prognožu sagatavošana veikta, pamatojoties uz plāna izstrādes sākumposmā - esošās situācijas izstrāde, gūtajiem rezultātiem.

Rīcības un investīciju projektu kopums 7 gadu periodam (2020. – 2027.gadam) sagatavots visām aktivitātēm, kas identificētas kā nepieciešamas.

Piedāvātās aktivitātes ir sadalītas **prioritātēs**:

- augsta prioritāte – 2021 – 2023.gads;
- vidēja prioritāte – 2023 - 2025.gads;
- zema prioritāte – 2025. – 2027.gads;
- ilgtermiņā izpildāms – pēc 2027.gada (7+).

Katrai rīcībai prognozēts:

- sasniedzamais rezultāts;
- īstenošanai nepieciešamā finansējuma apmēru;
- izpildes termiņš (prioritāte);
- atbildīgās iestādes un struktūrvienības;
- iespējamās sadarbības partnerus (valsts, pašvaldības);
- finanšu avots.

Kopumā izvērtētas un **prioritātes noteiktas 120 aktivitātēm.**

7.1 PAŠVALDĪBAS BUDŽETA IZVĒRTĒJUMS

Plānojot jaunu infrastruktūru, būtiski ir zināt tās apsaimniekošanas izmaksas ilgtermiņā un pieejamos līdzekļus. Tāpēc, lai izvērtētu, kādas ir pašvaldības iespējas veikt ieguldījumus jauna labiekārtojuma (tai skaitā gājēju infrastruktūras) izbūvē un uzturēšanā, šī plāna ietvaros izvērtēti esošie budžeta izdevumi šajā jomā.

Ķekavas novada budžets labiekārtojuma jomā līdzšinējā laikā (dati par 2016. - 2019.gadu) tiek virzīts esošās saimniecības uzturēšanai. Jaunu objektu būvniecība un izveide notiek, piesaistot Eiropas Savienības līdzfinansējumu vai no atsevišķu projektu līdzekļiem.

Kopējie ieguldījumi jaunos projektos līdzšinējā laika posmā:

- ceļu un ielu infrastruktūra, tai skaitā atsevišķi labiekārtojuma elementi - ~1mlj/gadā (daļa ES naudas)
- jauni labiekārtojuma projekti, t.sk. projektēšana un autoruzraudzība:
 - o 2016.gads 255 000 EUR (no tiem 45 000 EUR līdzfinansējums)
 - o 2017.gads 43 000 EUR
 - o 2018.gads 160 000 EUR (no tiem 16 000 EUR līdzfinansējums)
 - o 2019.gads (līdz oktobrim) 182 000 EUR (no tiem 43 000 EUR līdzfinansējums)

Uzturēšana un apsaimniekošana (laika periods 2016.-2019. gads):

- **700 000 EUR/gadā pašvaldības ceļu un ielu uzturēšanai** (tīrīšana, greiderēšana, ielāpi, sīkie remontdarbi, utt.);
- **~100 000 EUR/gadā par dažādiem ārtelpas remontdarbiem** (uzturēšanu veic SIA "Ķekavas nami", SIA "Ķekavas sadzīves servisa centrs", SIA "Baložu komunālā saimniecība");

-
- **~75 000 EUR/gadā par teritorijas apsaimniekošanu:** pļaušana, koku un zaru apzāģēšana, bebru aizsprostu likvid., puķu dobju izveidošana, uzturēšana, sētnieki, laistīšana, utt. ((uzturēšanu veic SIA "Ķekavas nami", SIA "Ķekavas sadzīves servisa centrs", SIA "Baložu komunālā saimniecība").

Izstrādājot rīcības alternatīvas, iespējamie jaunie pasākumi ir balstīti aprēķinā (pieejā), ka nākotnē – turpmākajos 5 gados, jaunu objektu izveidē un esošo objektu apsaimniekošana ikgadēji tiks ieguldīts tāds pats finanšu līdzekļu apjoms, neplānojot būtisku pieaugumu. Izvērtējot iespējamās rīcības un tām nepieciešamo finansējumu, par pamatu tika ņemts pieņēmums, ka ikgadēji tiek ieguldīti sekojoši līdzekļi:

- esošās infrastruktūras uzturēšanā (t.sk. ielas un ceļi) – 1 000 000 EUR;
- jaunu ar labiekārtojumu saistītu objektu izveidei - ~150 000 EUR;
- jauni ceļi un ielas, un ar to saistītais labiekārtojums un infrastruktūra 1 000 000 EUR.

7.2 METODOLOĢIJA PUBLISKĀS ĀRTELPAS RĪCĪBU PRIORITĒZĒŠANAI

Sagatavotais aktivitāšu plāns ir pieejams 7. pielikumā (atsevišķi, Excel tabula) (turpmāk – Tabula). Aktivitātes ir attēlotas 7.pielikuma kartoshēmās.

Tabulā katrai aktivitātei ir noteikts Rīcības kods un Rīcības apakškods. Rīcības kods ir veidots, balstoties uz apdzīvotās vietas pirmo burtu un aktivitātes Nr: K- Ķekava, Alejas, Odukalns, R – Rāmava, Katlakalns, Valdlauči, D – Daugmale, Dzērumi, B – Baloži, Titurga. Ņemot vērā, ka atsevišķas piedāvātās aktivitātes sastāv no vairākām veicamajām darbībām, piemēram, solu ierīkošana un gājēju ietves izveidošana, tad, lai varētu noteikt izmaksas, rīcības dalītas apakšrīcībās, piešķirot apakš kodu, piemēram B12-1 un B12-2.

Numerācija uz kartoshēmas atbilst numerācijai Excel tabulā - Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna B "ID uz kartes".

Katrā objektā, kur veicami publiskās ārtelpas labiekārtošanas darbi, kopējais darba apjoms tika sadalīts noteiktajos darbu veidos, kuriem tika piemērots izstrādātais tipveida izmaksu katalogs.

Prioritāri attīstāmo vietu noteikšana

Prioritāri attīstāmās vietas noteiktas, izmantojot dubultu pieeju:

-
- **nosakot rangus** un tādejādi secinot par vietām, kuru realizēšana būs ar vislielāko ieguvumu sabiedrībai;
 - nosakot prioritāri attīstāmās vietas **kvalitatīvi** – balstoties uz pieņemto attīstības scenāriju "Lietišķais", kā prioritāri attīstāmās vietas ir īslaicīgās atpūtas vietas ielu malās un pie publiskiem objektiem un iespējas kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku pēc darba.

7.2.1 Rangu noteikšanas metode

Objekta potenciāla novērtējums tika veikts sekojošos soļos:

- 1) Secīgi, summējot atsevišķus darbu veidus, tika aprēķinātas kopējās izmaksas konkrēto objektu labiekārtošanai vai izveidei. Aprēķinā iekļautas tikai būvniecības izmaksas uz 2019.gadu. Nav iekļautas būvprojektēšanas vai citas saistītās izmaksas. Nav ietvertas objekta apsaimniekošanas izmaksas. Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna U.
- 2) Balstoties uz ekspertu vērtējumu un ĢIS analīzi, konkrētam objektam tika aplēsts:
 - a. mērķa auditorija (cik cilvēki izmantos konkrēto objektu). Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna W.
 - b. lietošanas biežums (cik vidēji reizes mēnesī viens mērķa auditorijas pārstāvis apmeklēs konkrēto objektu). Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna X.
 - c. viena apmeklējuma ilgums stundās. Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna Y.
- 3) Secīgi, katram objektam tika aprēķināta kopējā apmeklējumu skaita gadā aplēse (mērķa auditorija (cilvēki) X lietošanas biežums (reizes mēnesī) X 12 mēneši) Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna W.
- 4) Katram objektam tika aprēķināta kopējā apmeklējumu ilguma gadā aplēse (kopējais apmeklējumu skaits gadā X viens apmeklējuma ilgums stundās). Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna Z.
- 5) Attiecīgi, tika izrēķināti konkrēto objektu izmaksu efektivitātes radītāji, izdalot augšminētos apmeklējuma aplēses ar veicamo investīciju summu konkrētajā objektā, rezultātā iegūstot:

-
- a. mērķauditoriju uz vienu iztērēto EUR (cilv./EUR). Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna AC.
 - b. apmeklējumu skaitu gadā uz vienu iztērēto EUR (apmeklējumi gadā / EUR). Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna AA.
 - c. kopējo apmeklējumu ilgumu gadā uz vienu iztērēto EUR ((cilvēkstundas gadā/EUR). Excel skatīt lapu Rīcības plāns, kolonna AB.

Secīgi, katrā no aprēķinātajiem sešiem parametriem objekti tika saaranžēti, pirmo vietu (rangu) iegūstot objektam, kuram attiecīgais radītājs ir visaugstākais un pēdējo vietu iegūstot objektam, kuram attiecīgais radītājs ir viszemākais. Excel skatīt lapu Pivot Rīcības un objekti, kolonnas I-N.

- Rangs – 1. Mērķauditorija (cilvēku skaits);
- Rangs – 2. Apmeklējumi gadā;
- Rangs – 3. Apmeklējumu ilgums (cilvēkstundas) gadā;
- Rangs – 4. Mērķauditorija uz vienu iztērēto EUR;
- Rangs – 5. Apmeklējumi gadā uz vienu iztērēto EUR;
- Rangs – 6. Apmeklējumu gadā ilgums (cilvēkstundas gadā) uz vienu iztērēto EUR;

Secīgi tika aprēķināti vidējie rangi (vietas) un objekti tikai sakārtoti augošā rangu secībā. Excel skatīt lapu Pivot Rīcības un objekti, kolonna S.

Aprēķinā tika pieņemts, ka visi seši kritēriji ir vienlīdz svarīgi, taču rangu aprēķinu var mainīt, piešķirot konkrētiem kritērijiem svarus un aprēķinot svērto vidējo rangu. Rezultējošā tabula (Excel skatīt lapu Prioritārās vietas) parāda prioritāro objektu secību, izejot no minētiem sešiem parametriem, kas atspoguļo gan attiecīgā objekta lietojumu, gan veicamo izmaksu efektivitāti.

7.2.2 Kvalitatīvā metode

Prioritāri attīstāmās vietas kvalitatīvi noteiktas balstoties uz pieņemto attīstības scenāriju "Lietišķais".

Ar pirmo prioritāti – attīstāms laika posmā no 2020.gada līdz 2023.gadam, noteiktas tādas aktivitātes, kuru realizēšana nepieciešama tūlītēji. Vidējais rangs, summējot visas ietvertās aktivitātes- 41,5.

Ar otro prioritāti – attīstāms laika posmā no 2023.gada līdz 2025.gadam, noteiktas tādas aktivitātes, kuru realizēšana nepieciešama tūlītēji, bet sagatavošanās posmā to realizēšanas uzsākšanai ir ilgāks (projektēšana, iepirkumi). Ietvertas arī aktivitātes, kas ietekmē skaitliski mazāku sabiedrības daļu, bet ir būtiskas kā vienīgā plānotā aktivitāte (piemēram, Dzērumu ciema rotaļu laukums). Vidējais rangs, summējot visas ietvertās aktivitātes- 48,1.

Ar trešo prioritāti – attīstāms laika posmā no 2025.gada līdz 2027.gadam, noteiktas tādas aktivitātes, kuru realizēšana ir nepieciešama, bet to veikšanai tūlītēji nav finanšu līdzekļu un to realizēšana var tikt atlikta. Pārsvārā ietverti satiksmes infrastruktūras objekti. Vidējais rangs, summējot visas ietvertās aktivitātes- 46,6.

Ilgtermiņā – realizēšana pēc 2027.gada, kā attīstāmās vietas ir ietvertas tādas, kas prasa lielus finanšu ieguldījumus un kuru attīstība ir tālākās plānošanas jautājums. Arī tie objekti, kas šobrīd ir izveidoti un tiem nepieciešami nelieli uzlabojumi, bet šobrīd objekti savu funkciju pilda labi. Vidējais rangs, summējot visas ietvertās aktivitātes- 56,4.

7.3 FINANSES

Lai novērtētu izmaksas un iespējas pašvaldībai realizēt visus iecerētos objektus, Excel tabulā, lapā "Prioritārās vietas", kolonnās M un N pie izvērtētajām aktivitātēm ir sniegtas izmaksas un kumulatīvās izmaksas (saskaitot secīgi visas realizētās aktivitātes), tādejādi sniedzot priekšstatu, cik daudz jaunu objektu pašvaldība gadā var realizēt.

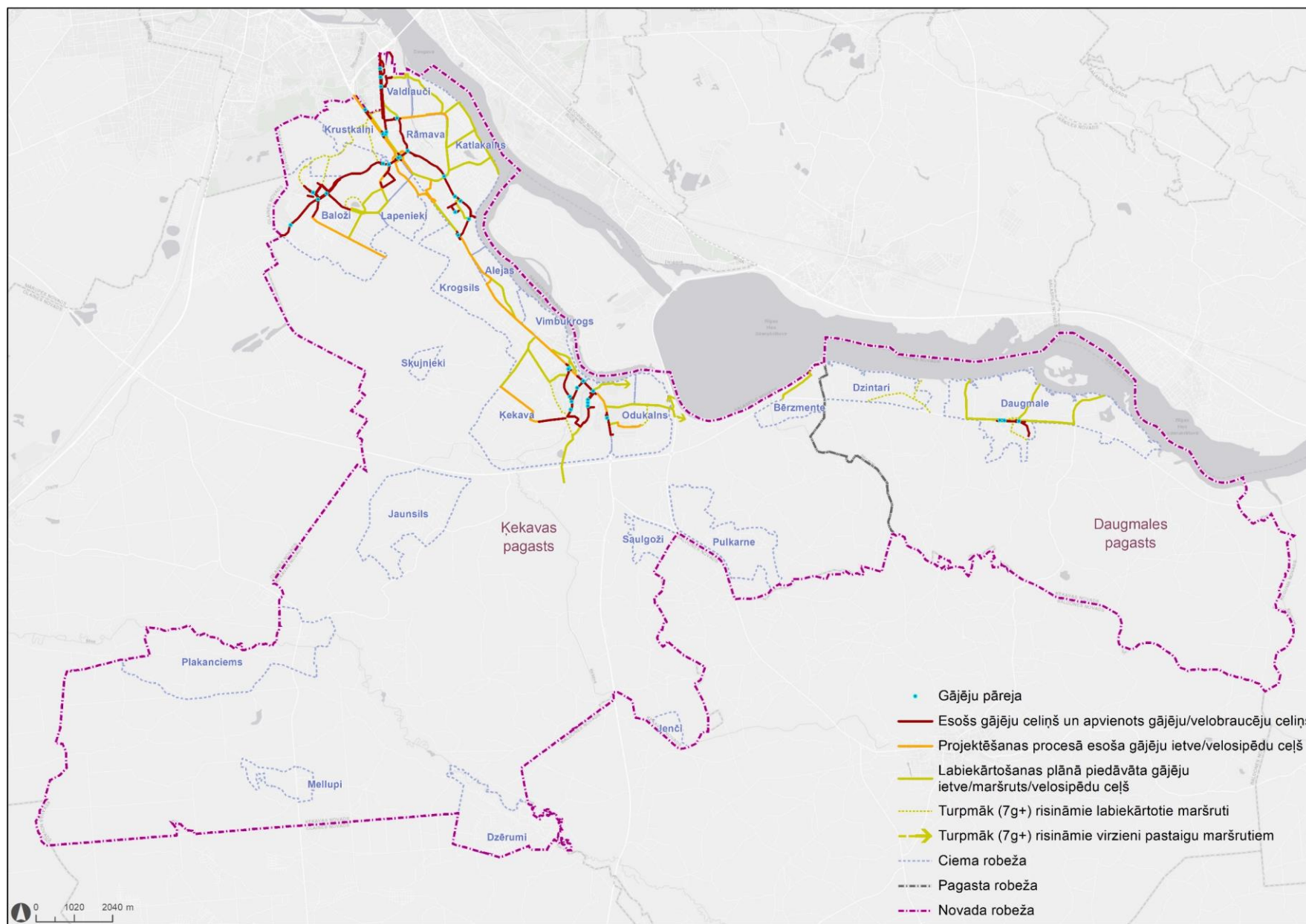
Kopumā **visu piedāvāto aktivitāšu realizēšanai**, tai skaitā jaunu ceļu un ielu infrastruktūras objektu izbūvei, nepieciešamā summa ir **EUR 42 648 676**. Šī summa ietver aktivitātes, kas paredzamas ilgtermiņā, pēc 2027.gada.

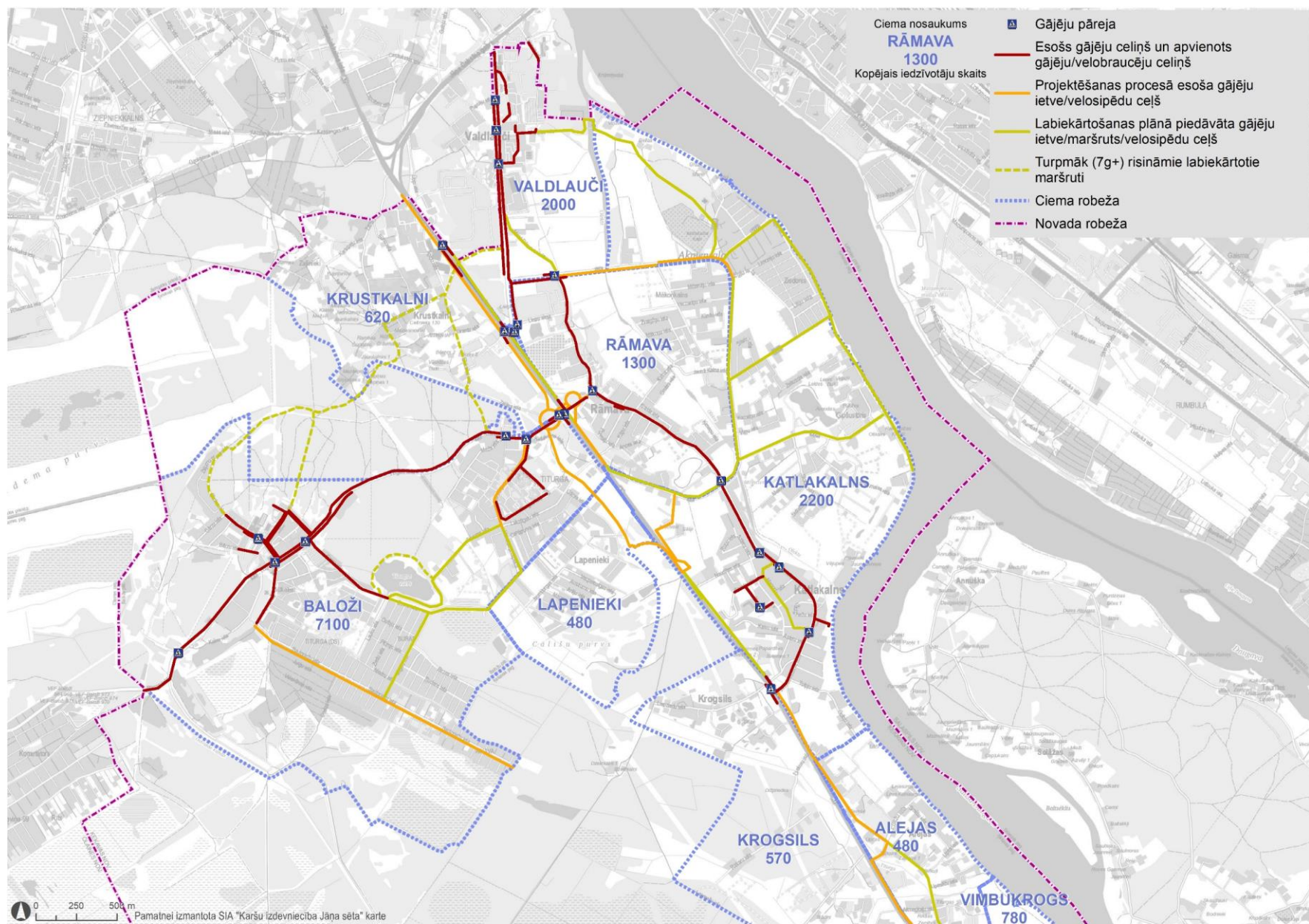
Izvērtējot pēc kvalitatīvi noteiktajām prioritātēm, ieguldījumi labiekārtojumā, tai skaitā jaunā gājēju infrastruktūrā, sadalīti posmos:

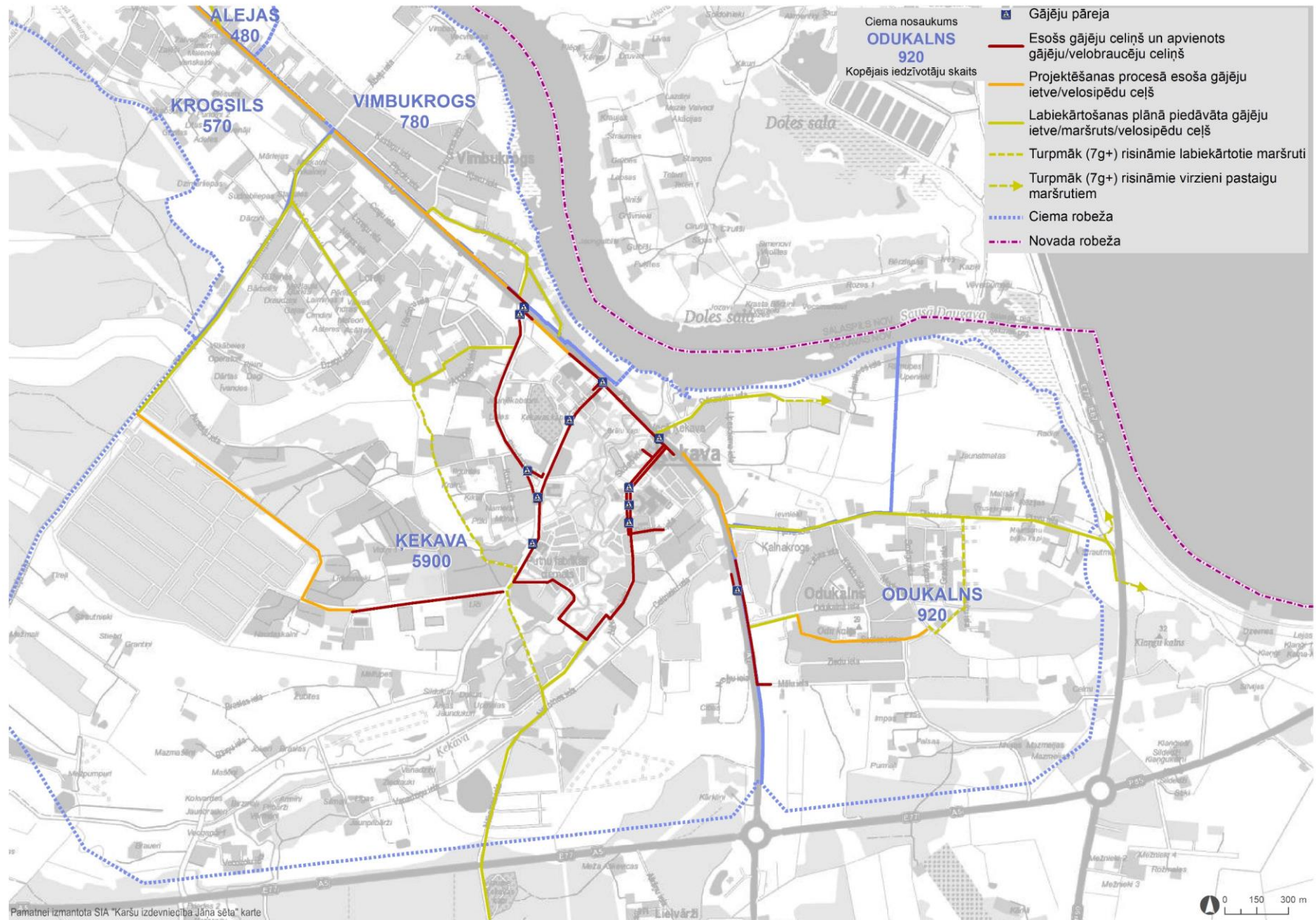
- "1" kopā laika posmā 2020-2023, EUR 3 280 578;
- "2" kopā laika posmā 2023-2025 EUR 6 412 585;
- "3" kopā laika posmā 2025-2027 EUR 3 967 420;
- "7" kopā pēc 2027. gada EUR 28 645 093.

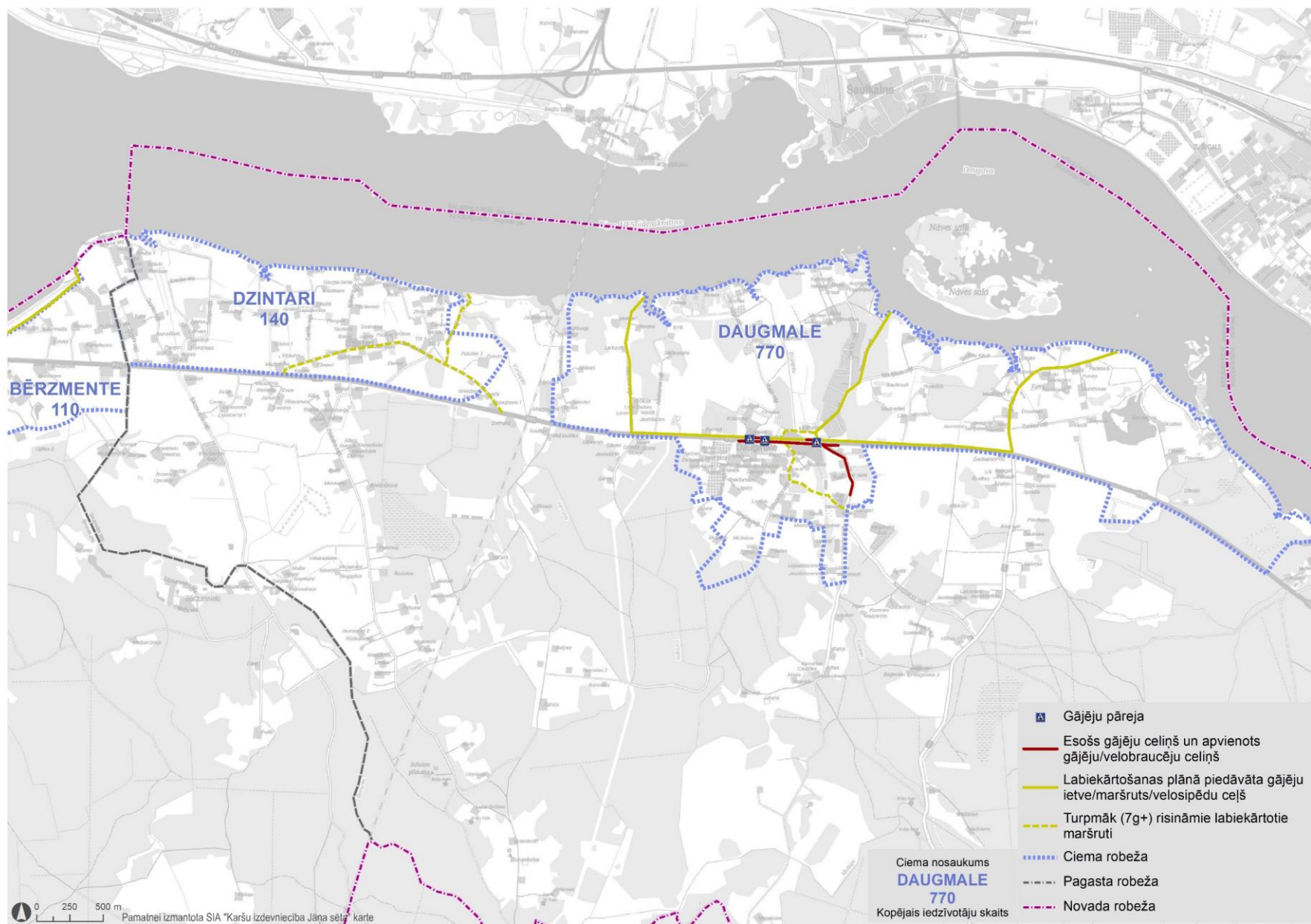
8 PIELIKUMI

1. Pielikums Gājēju infrastruktūra

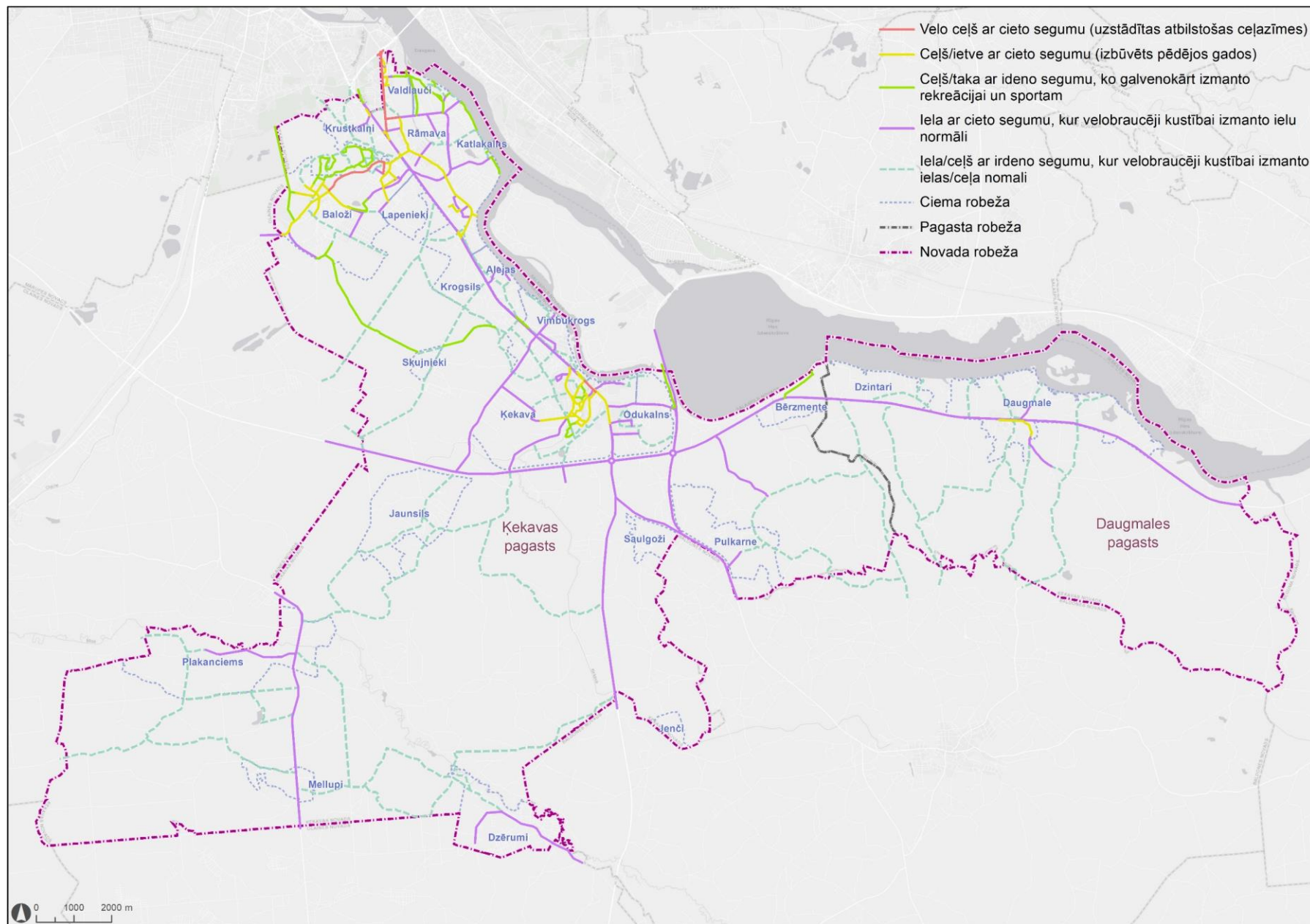

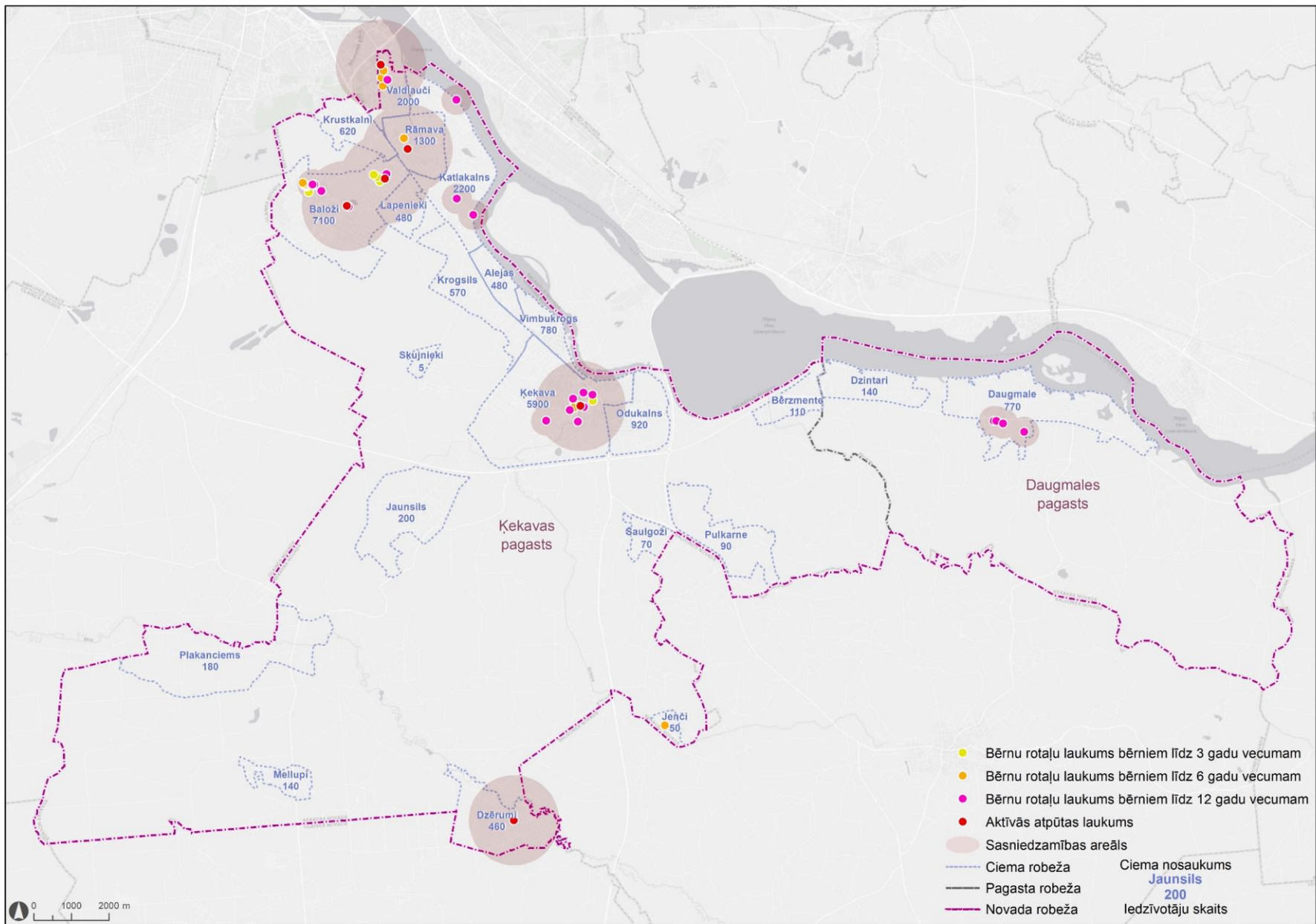

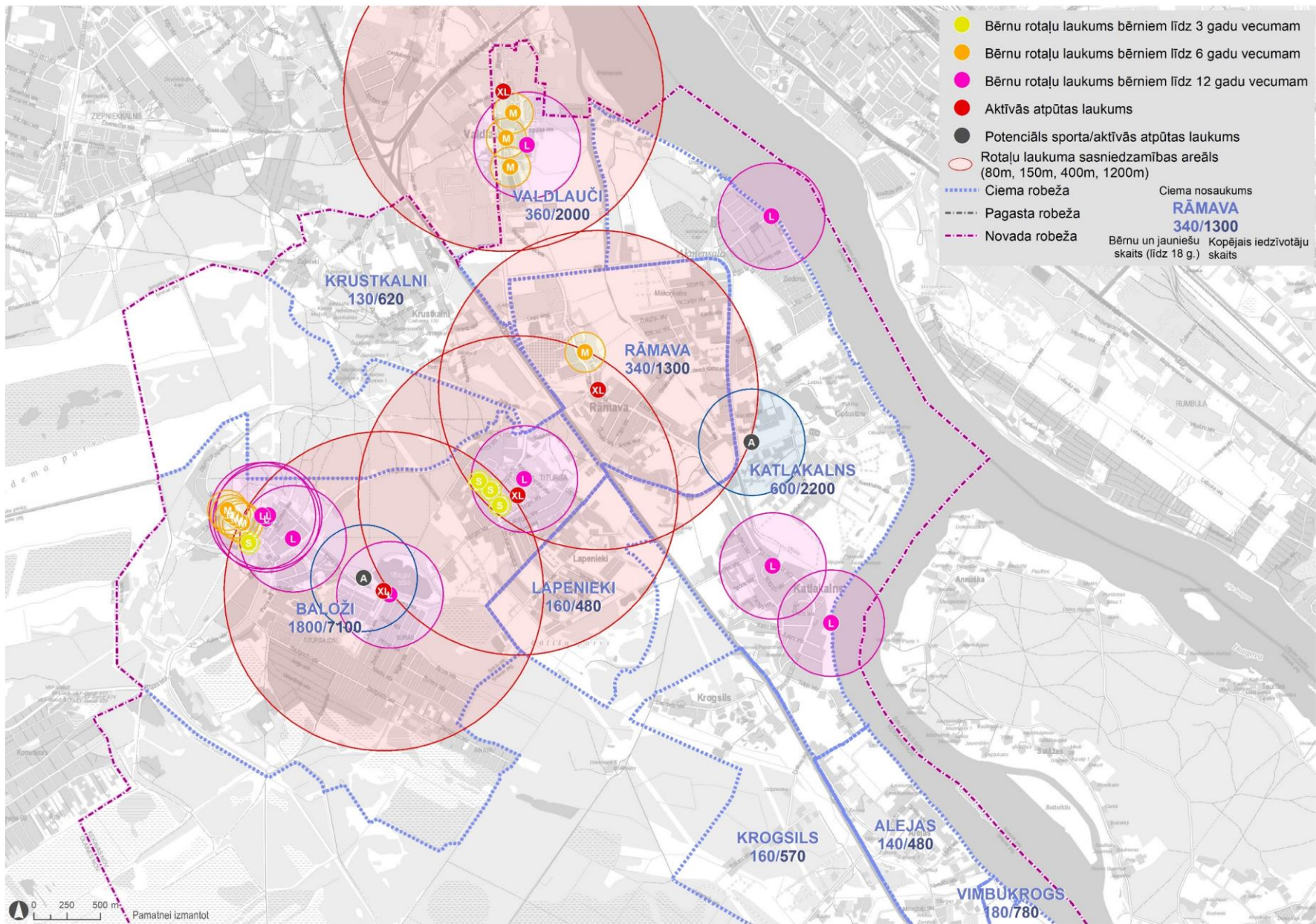

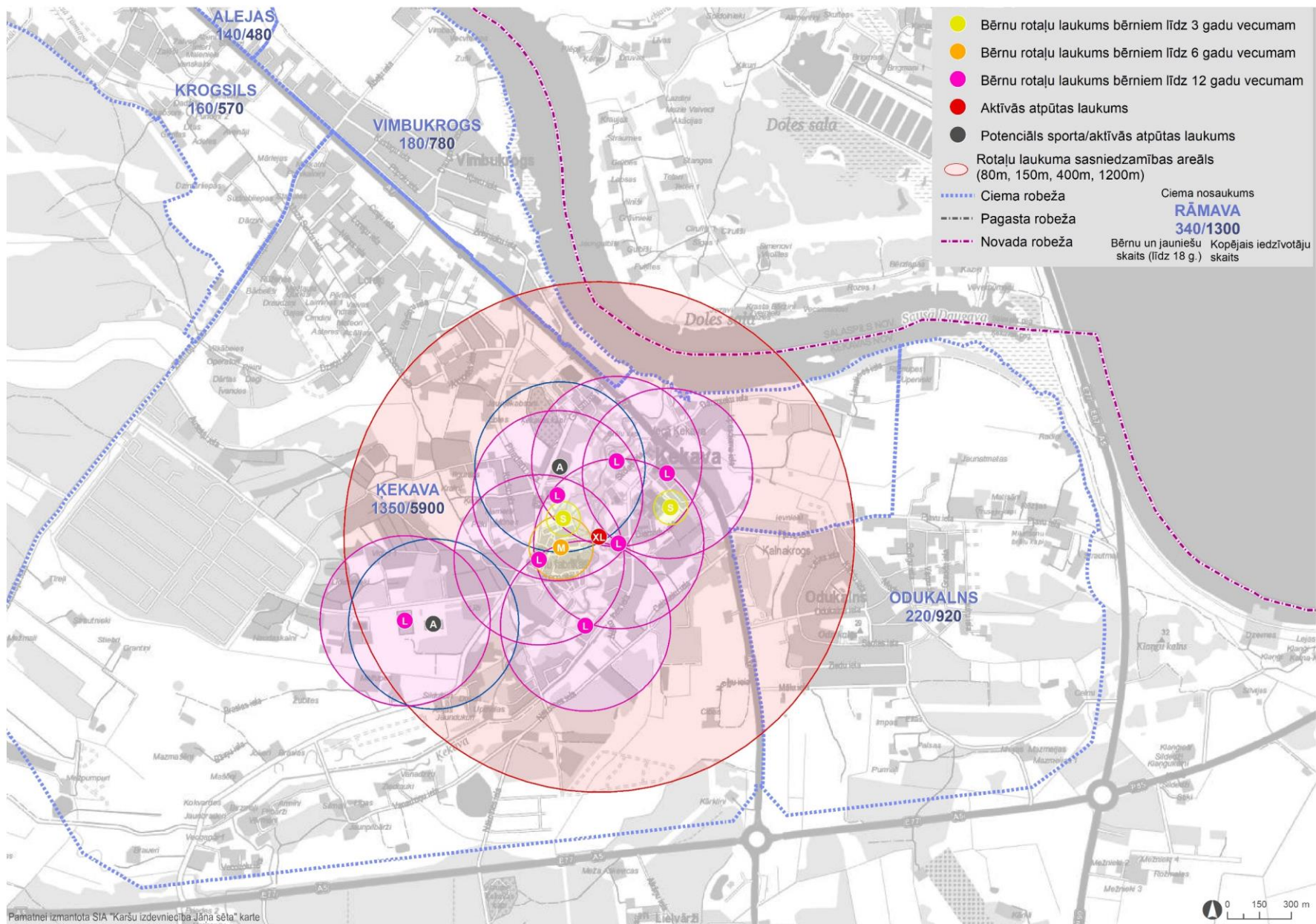
2. Pielikums Velosipēdistu infrastruktūra un maršruti

3. Pielikums Bērnu rotaļu laukumi un aktīvās atpūtas vietas

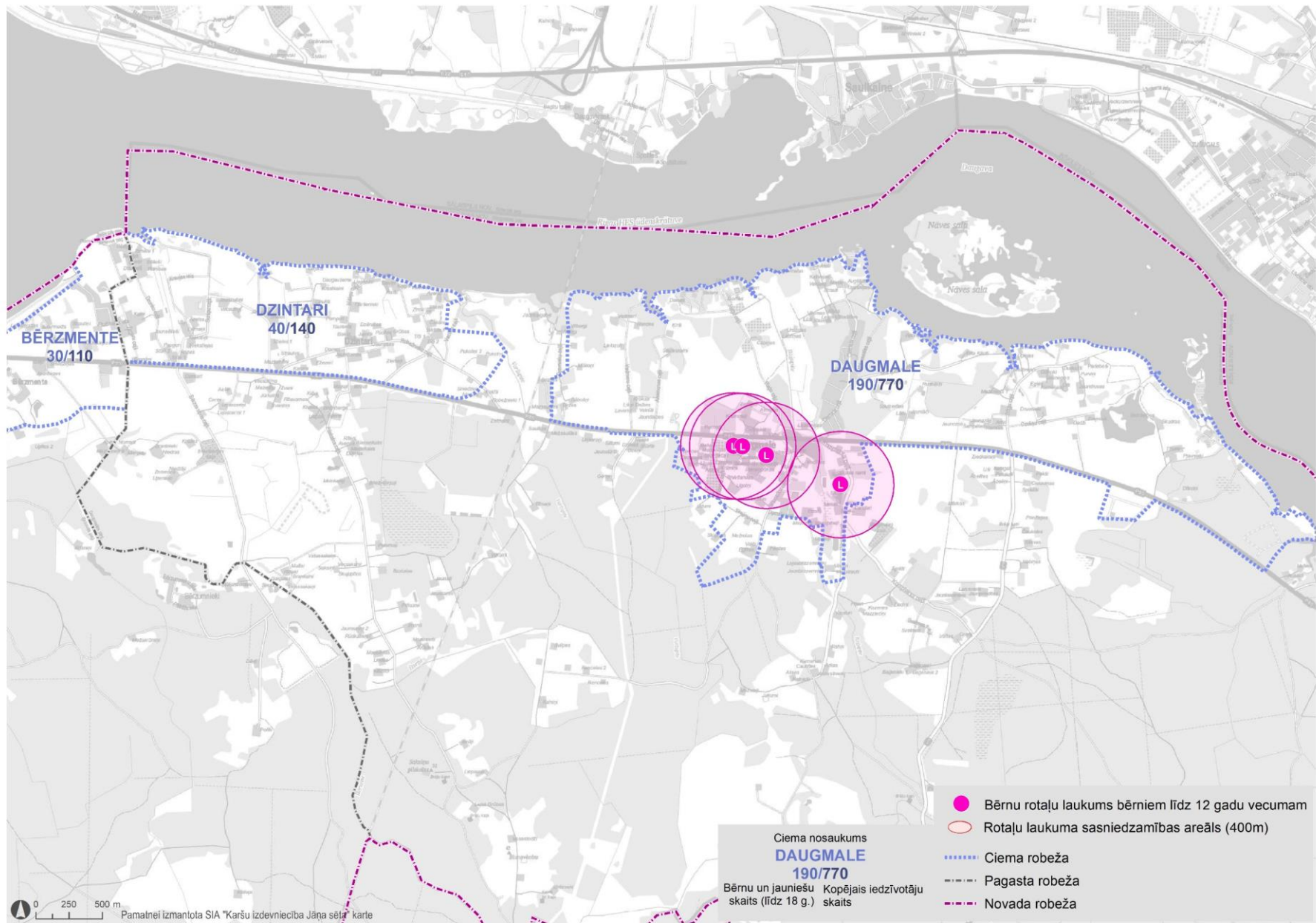

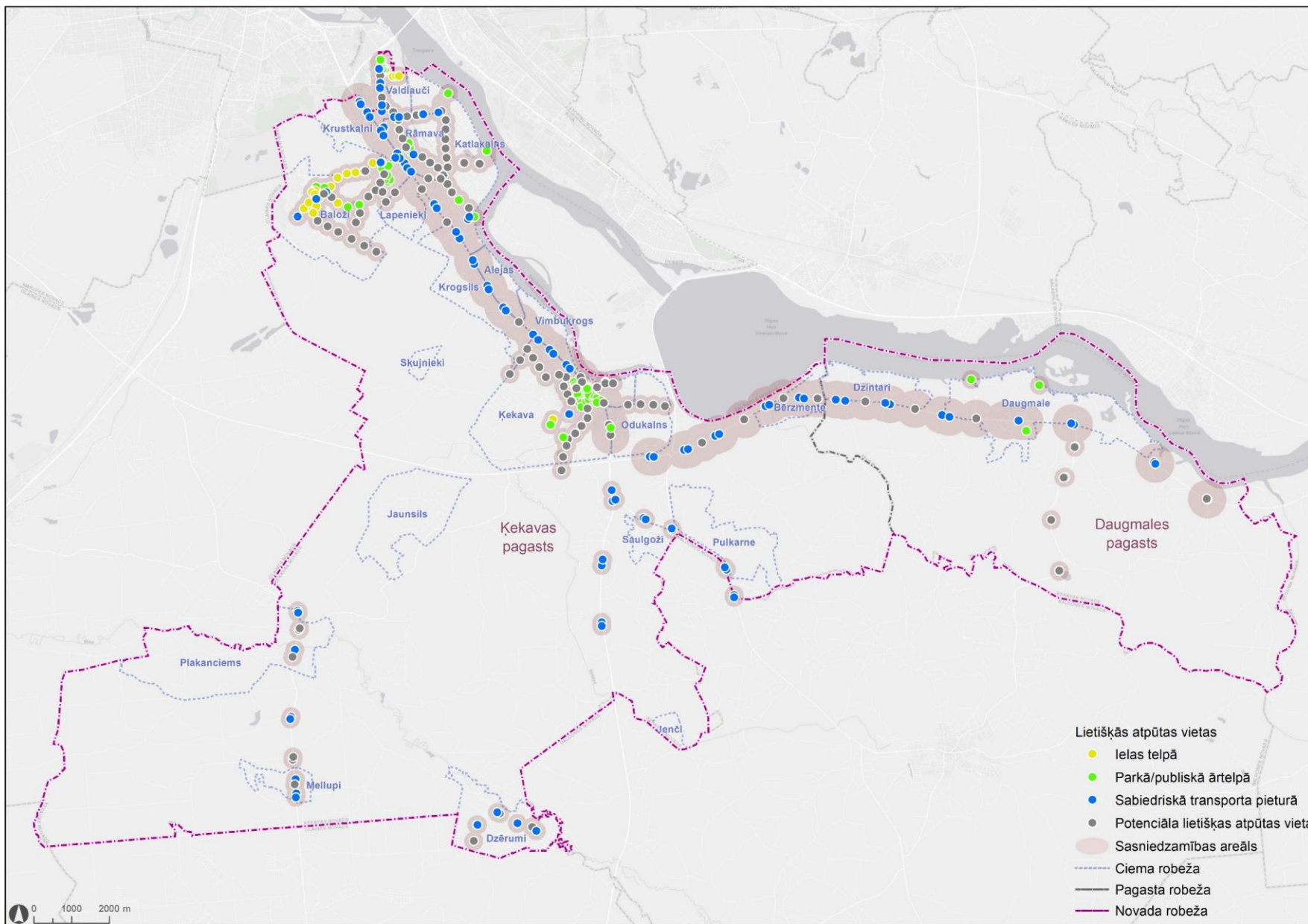

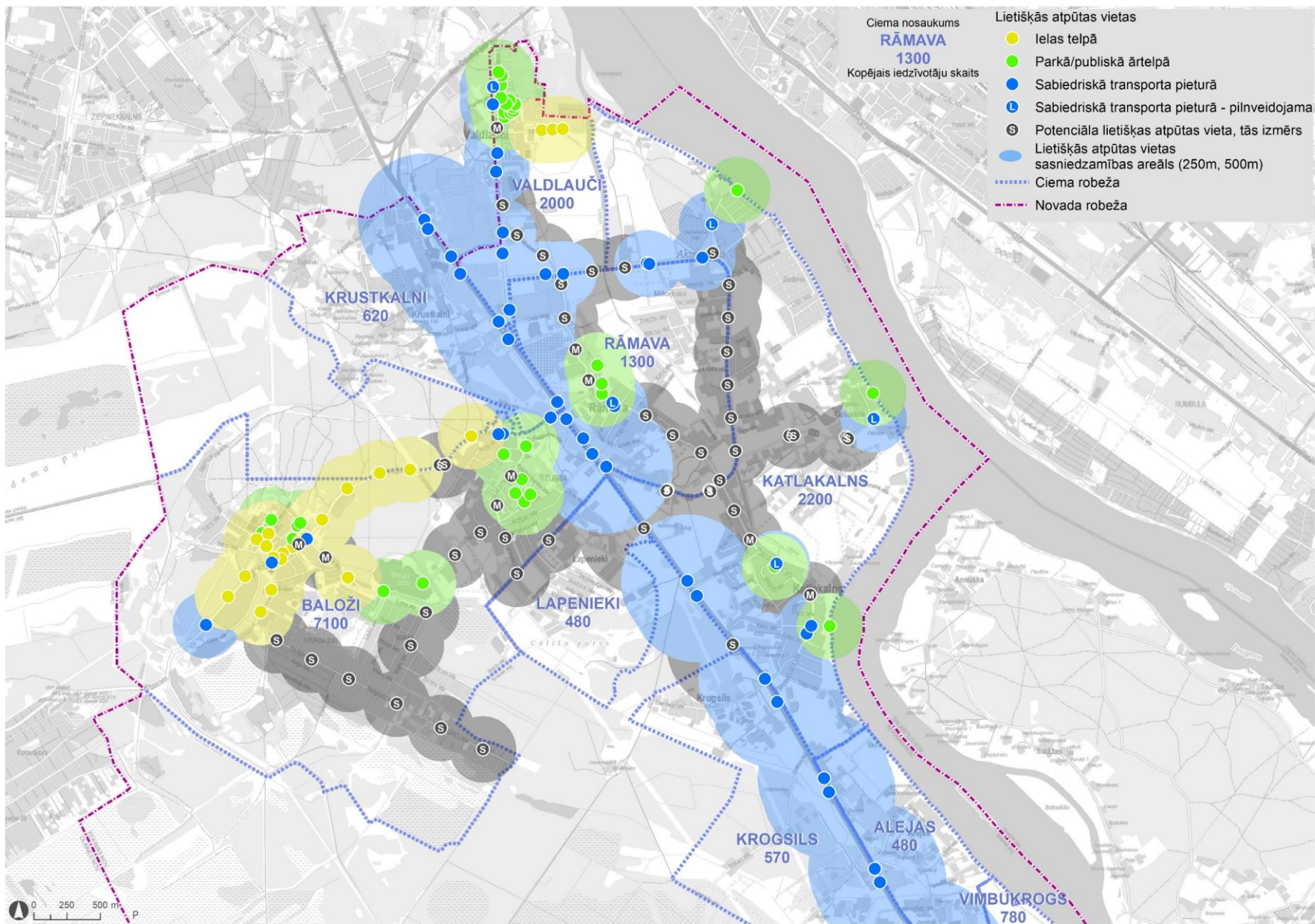
Pamatnei izmantota SIA "Karsu izdevniecība Jāņa sēta" karte

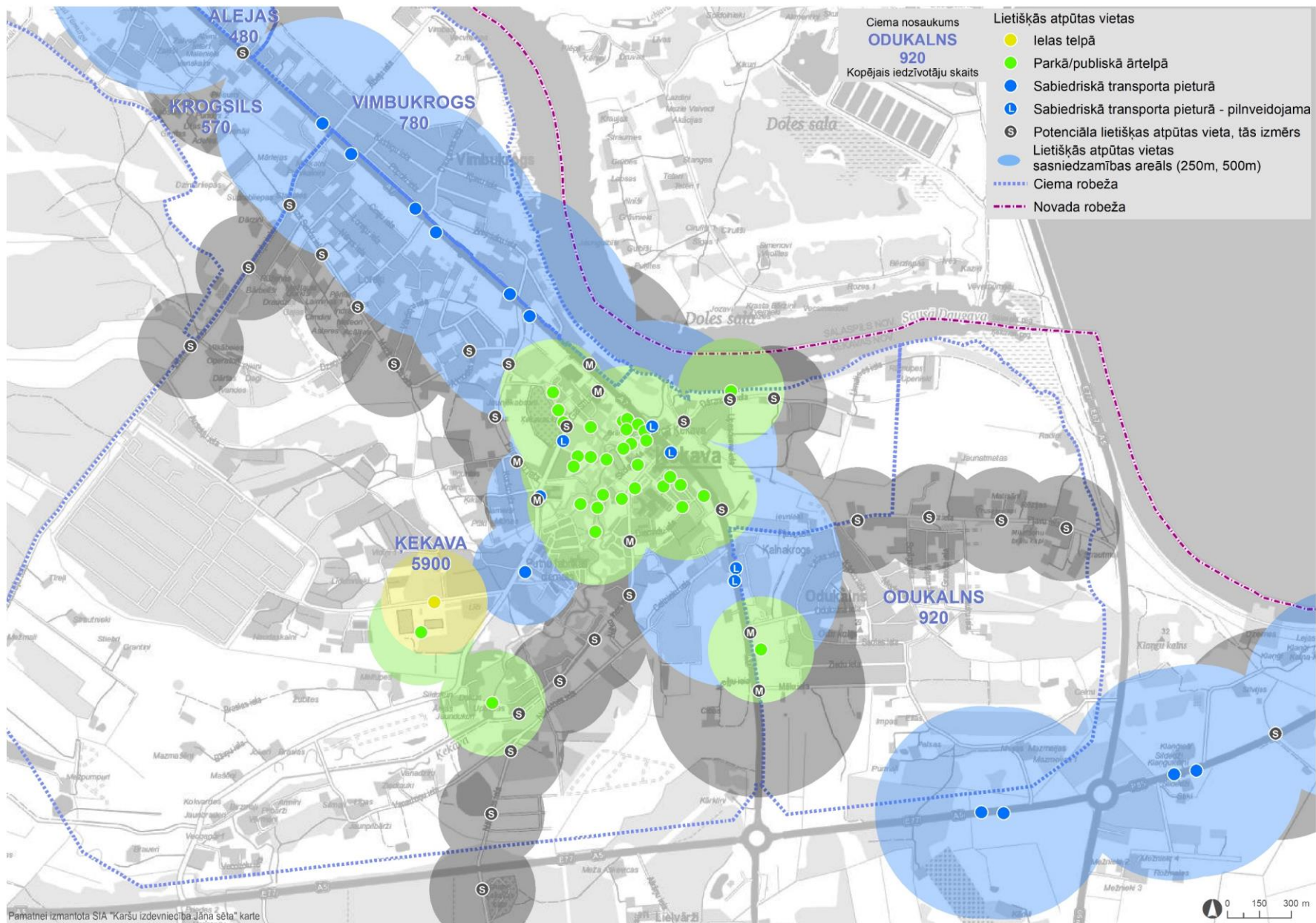

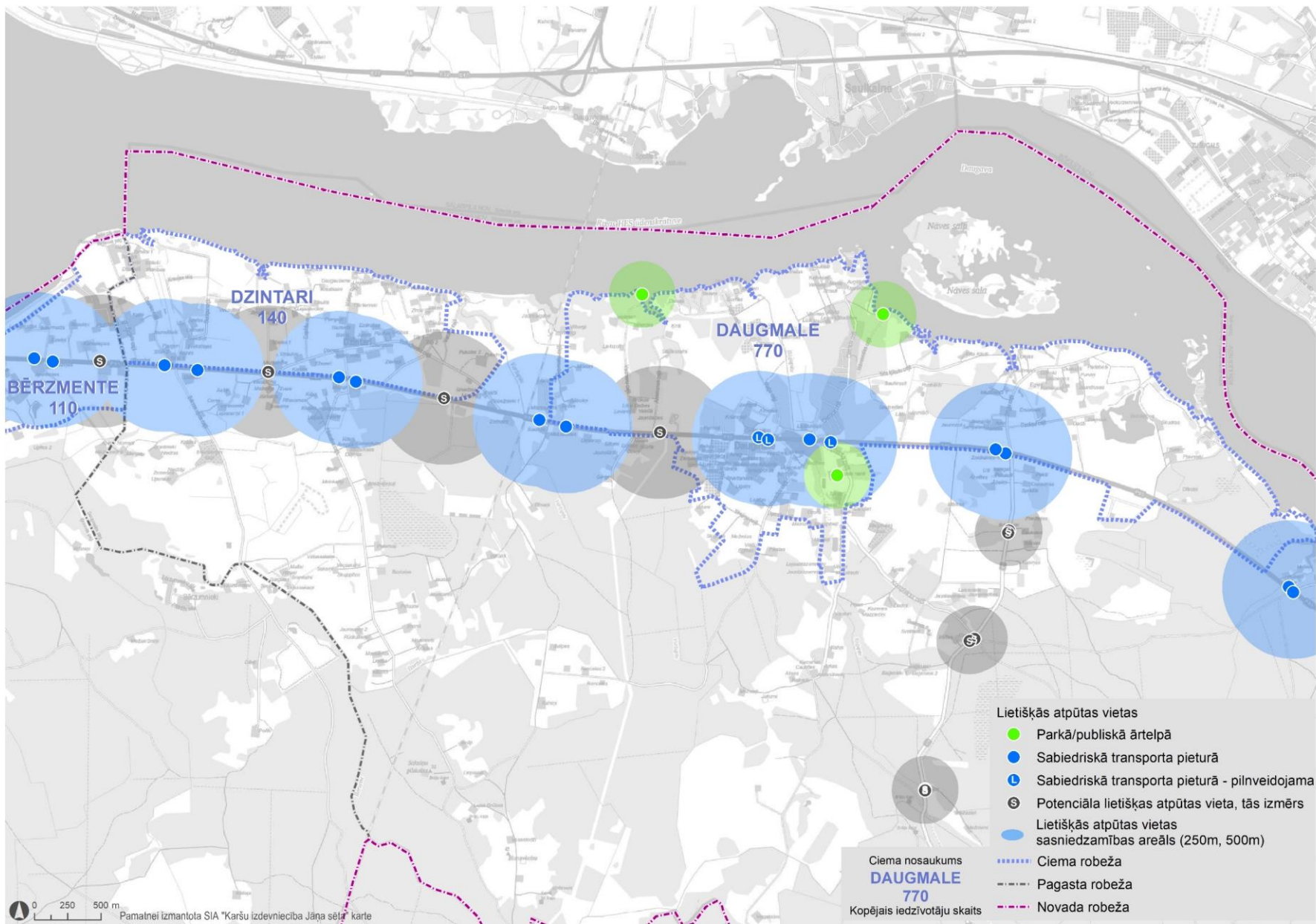

4. Pielikums Lietiškās atpūtas vietas

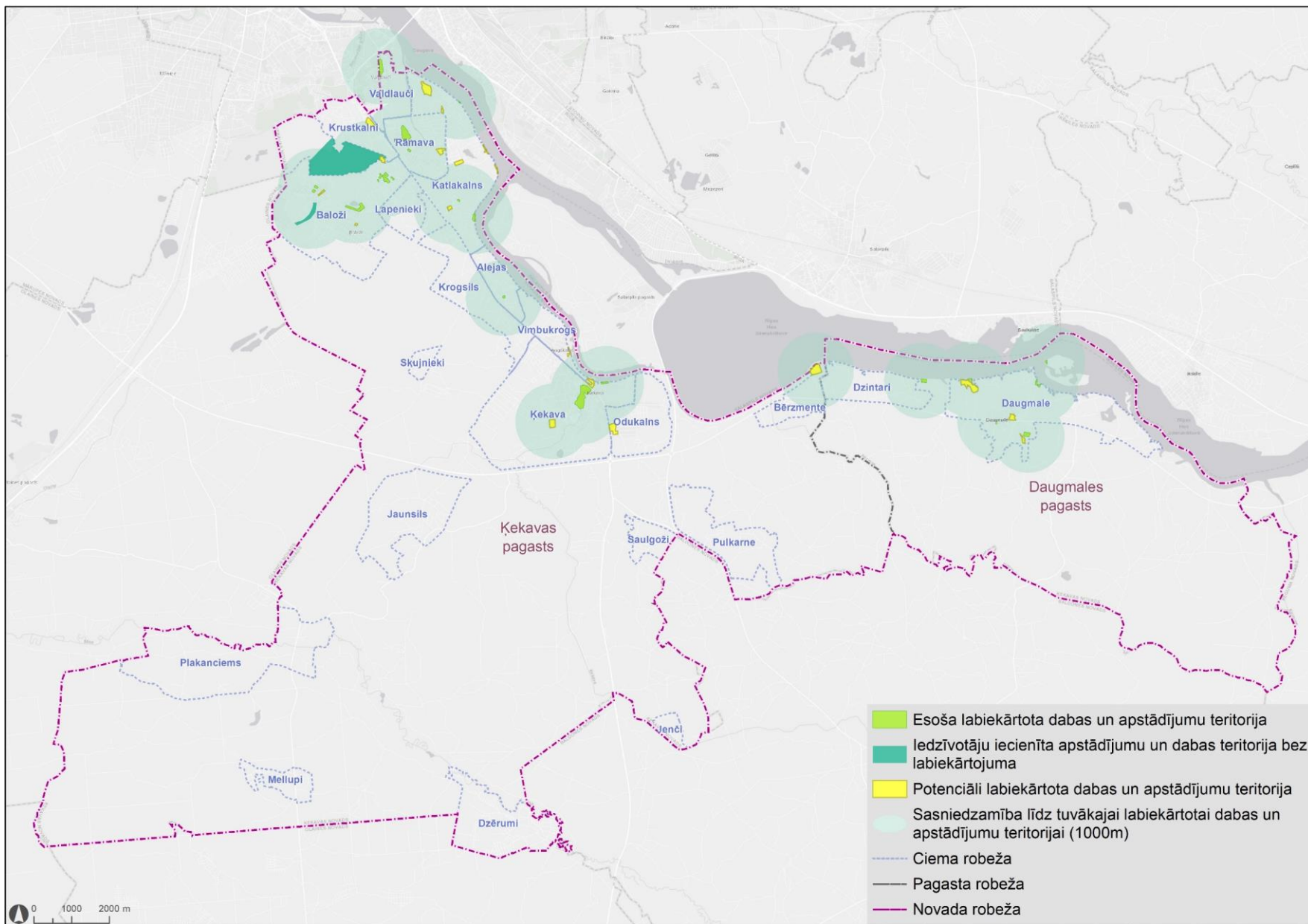

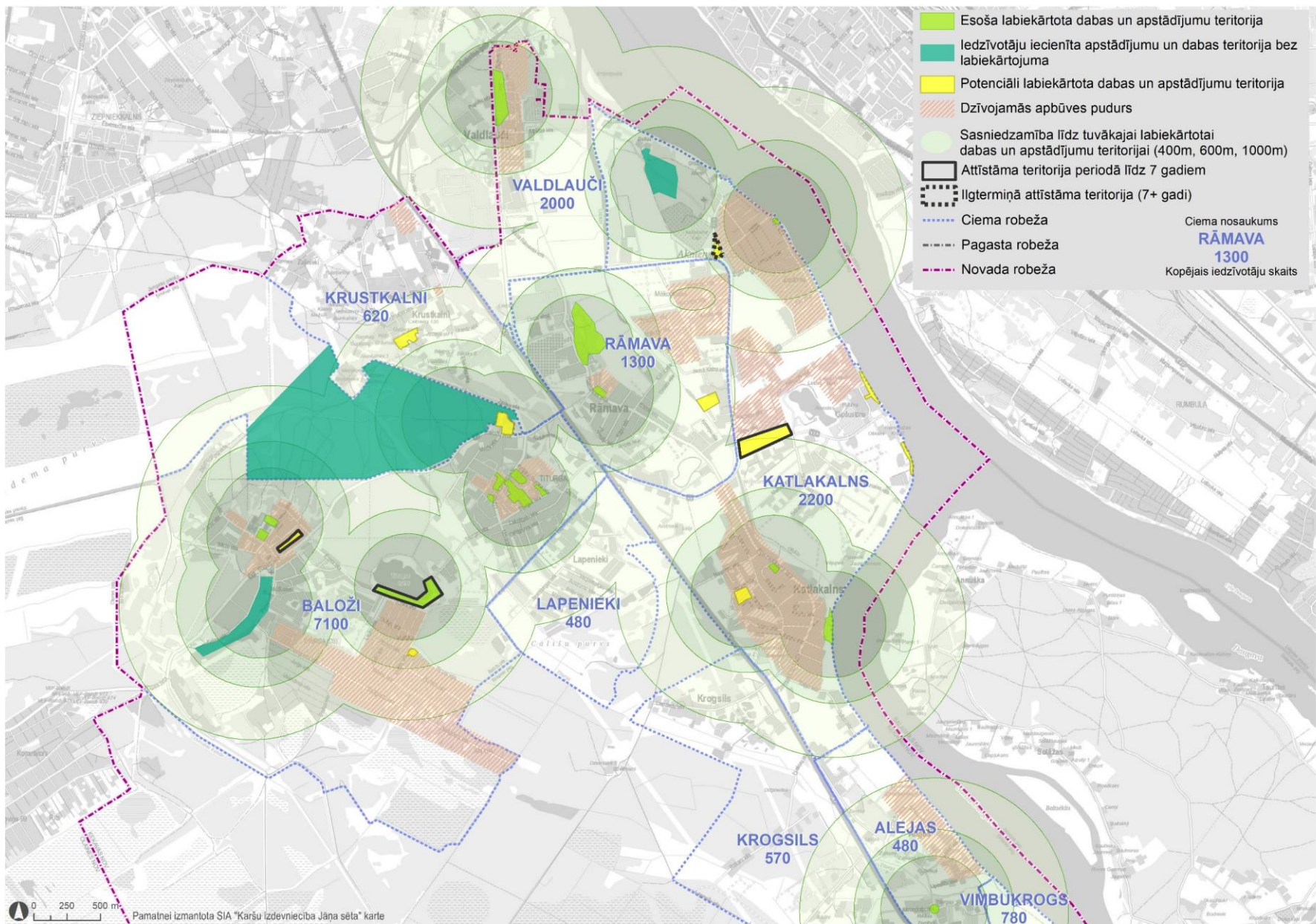

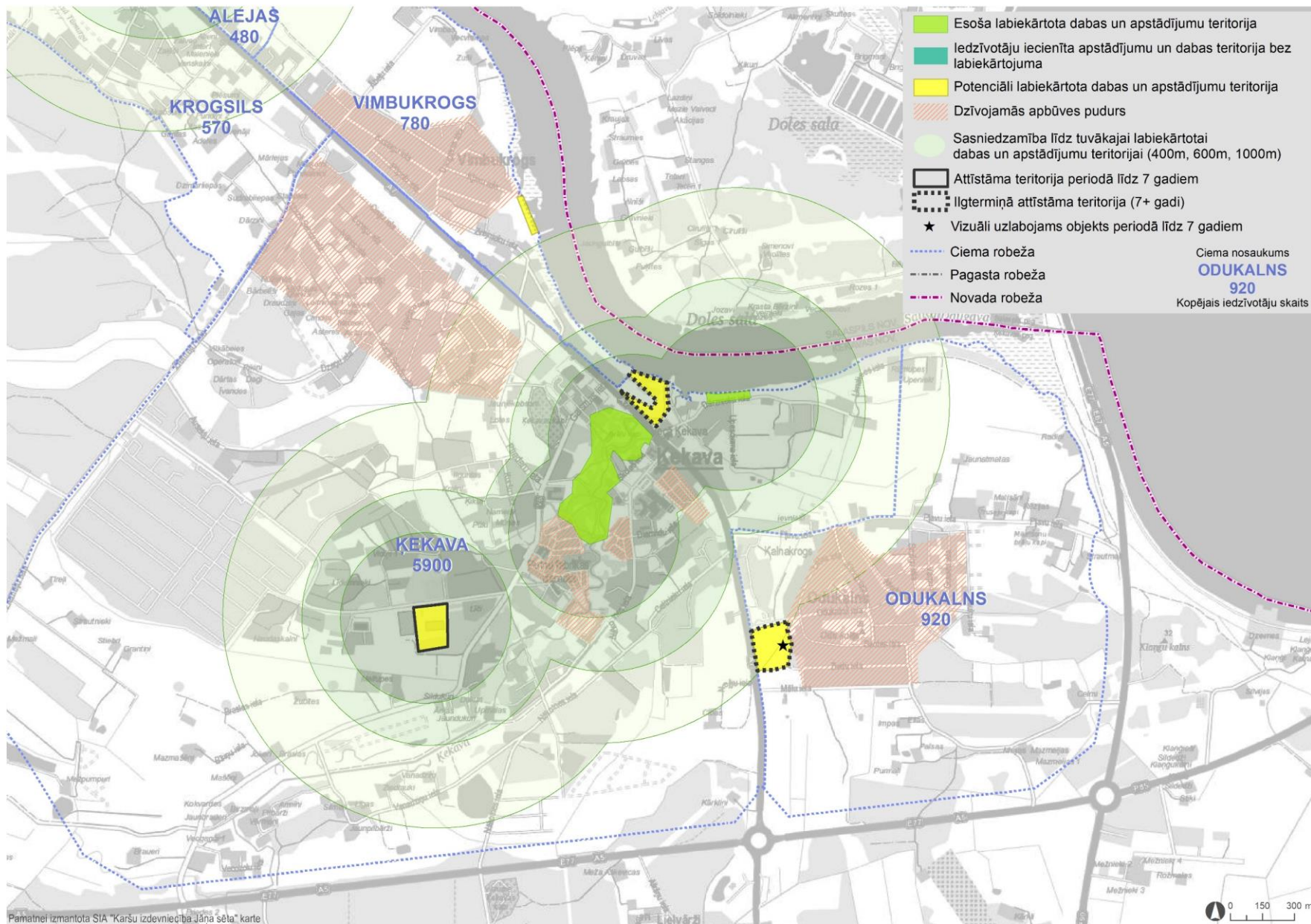

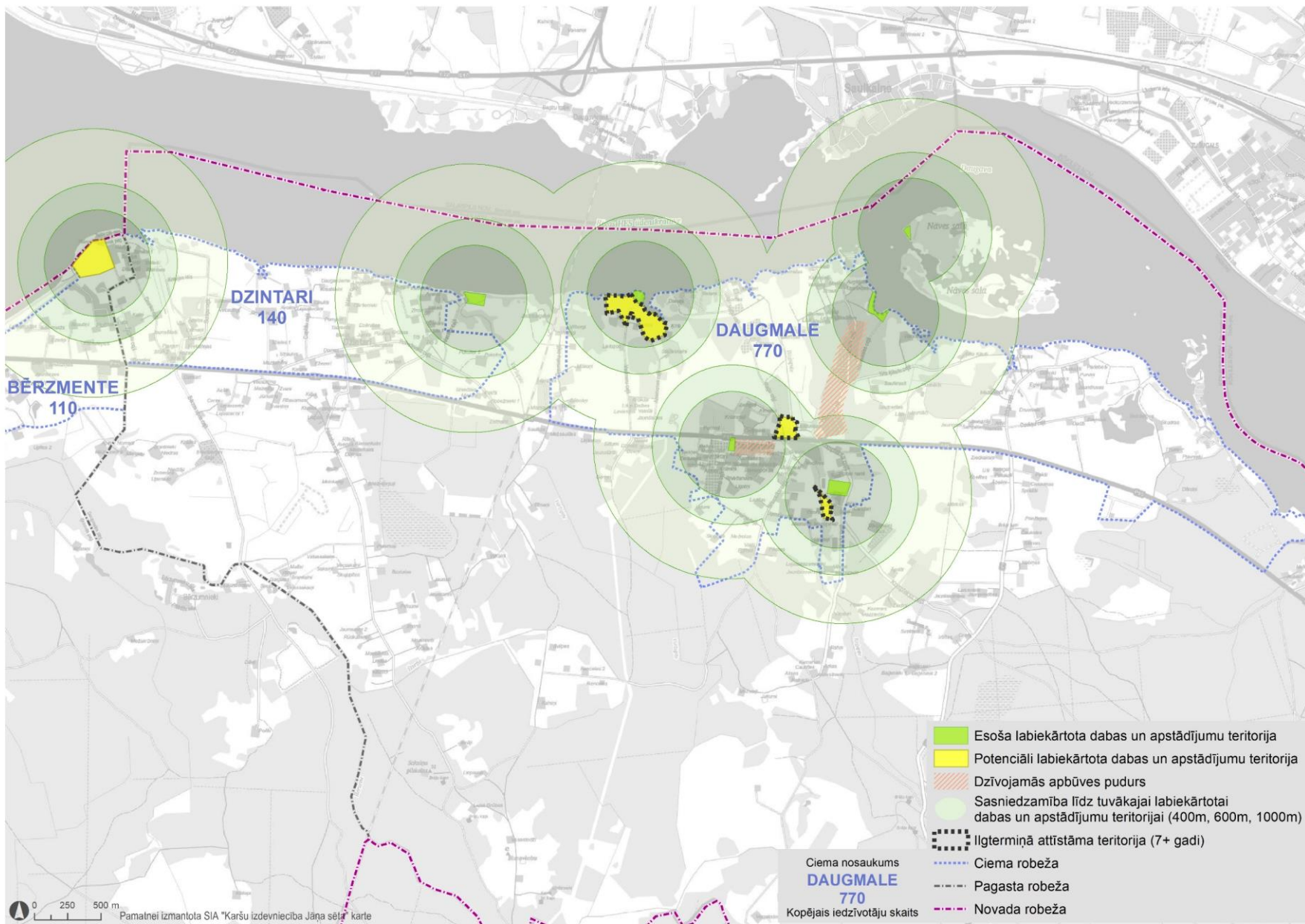

5. Pielikums Dabas un apstādījumu teritorijas

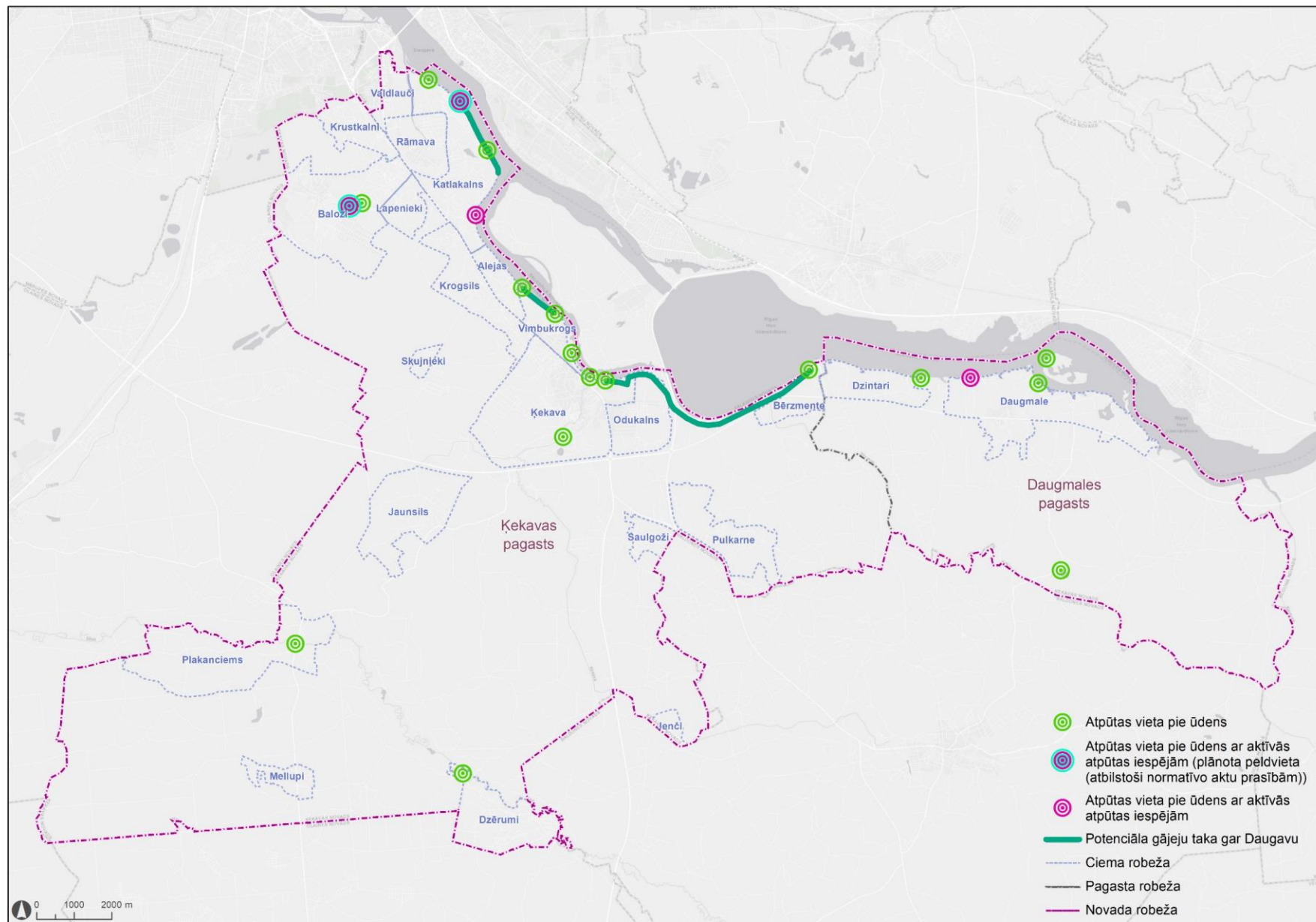

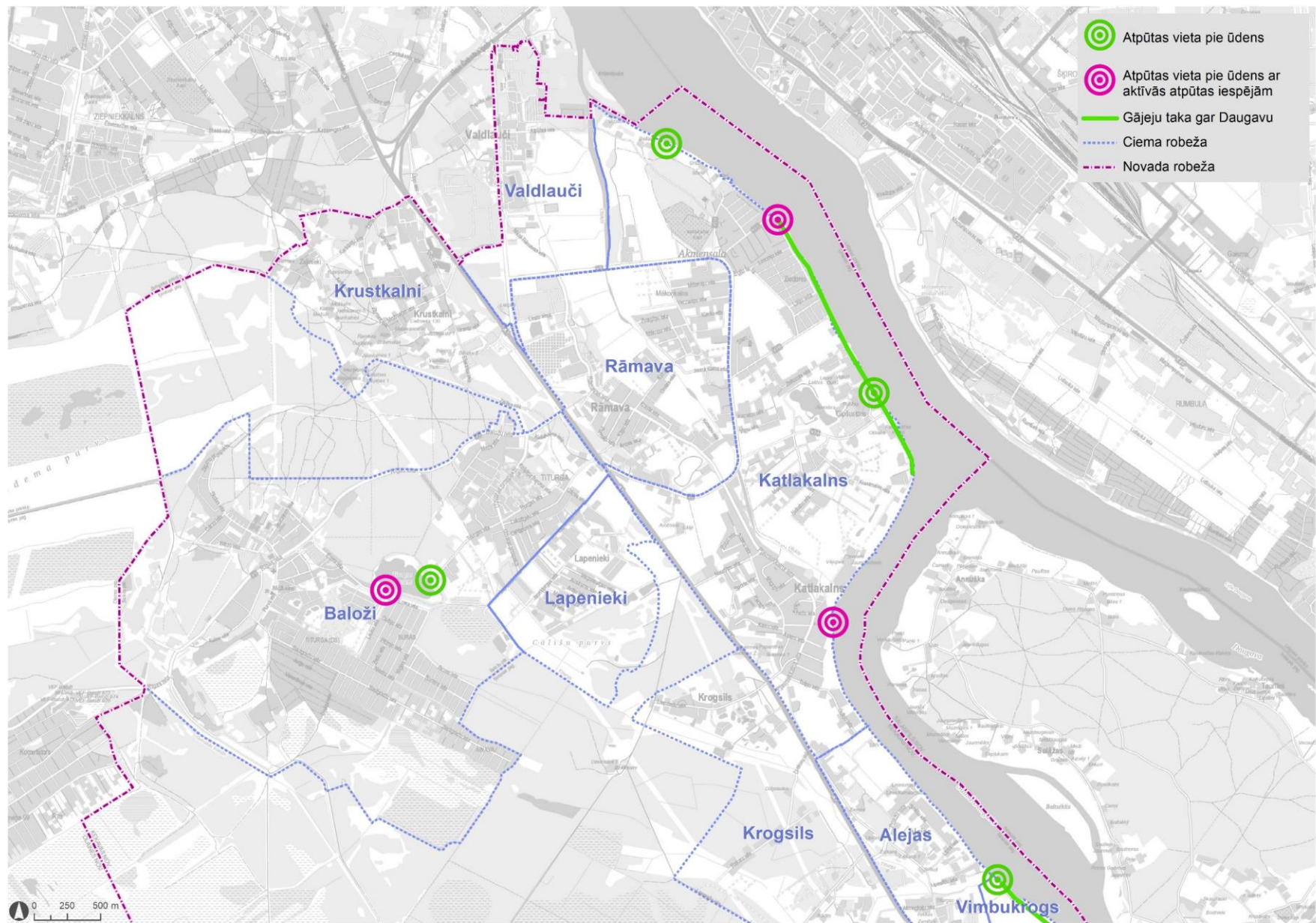

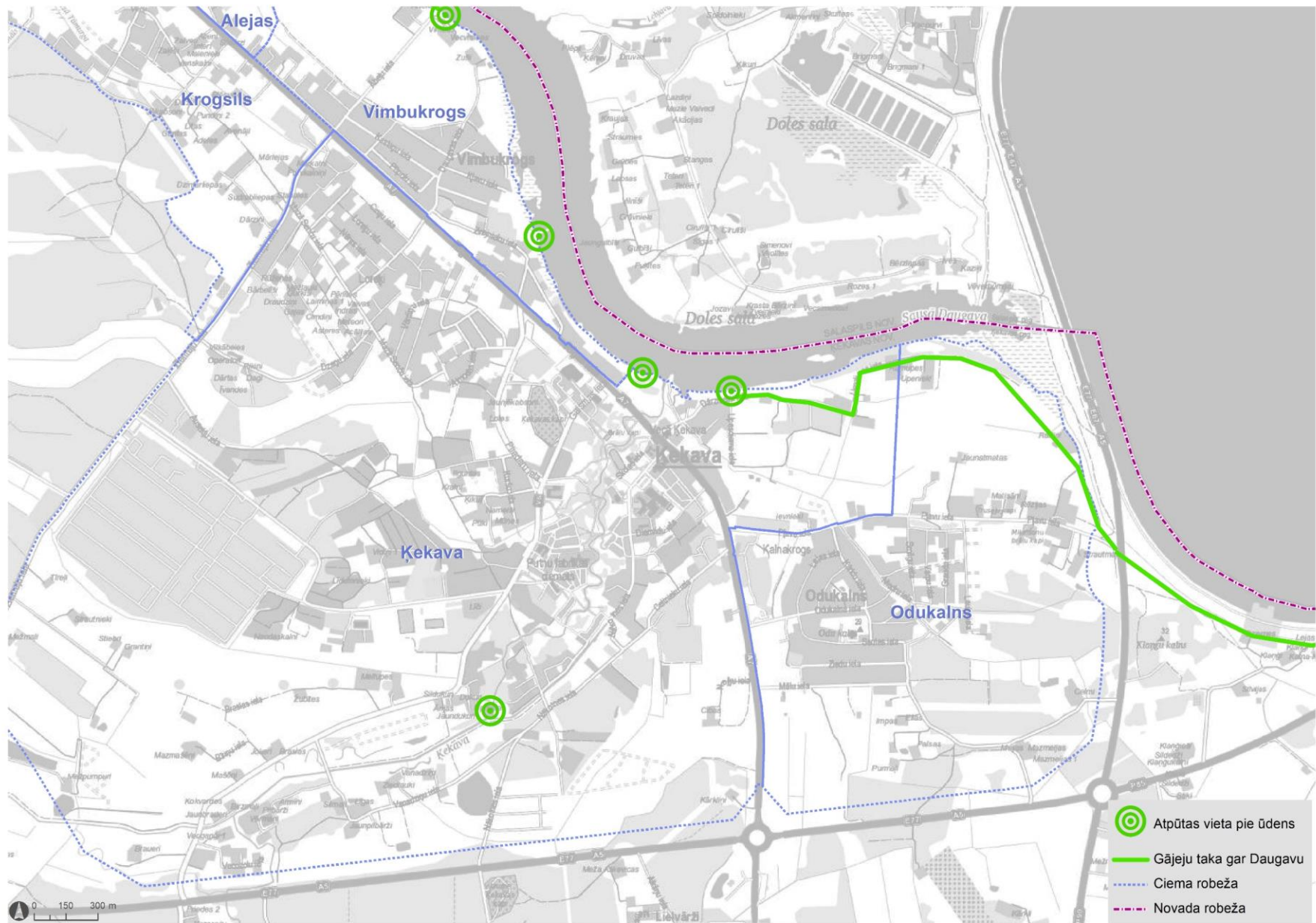

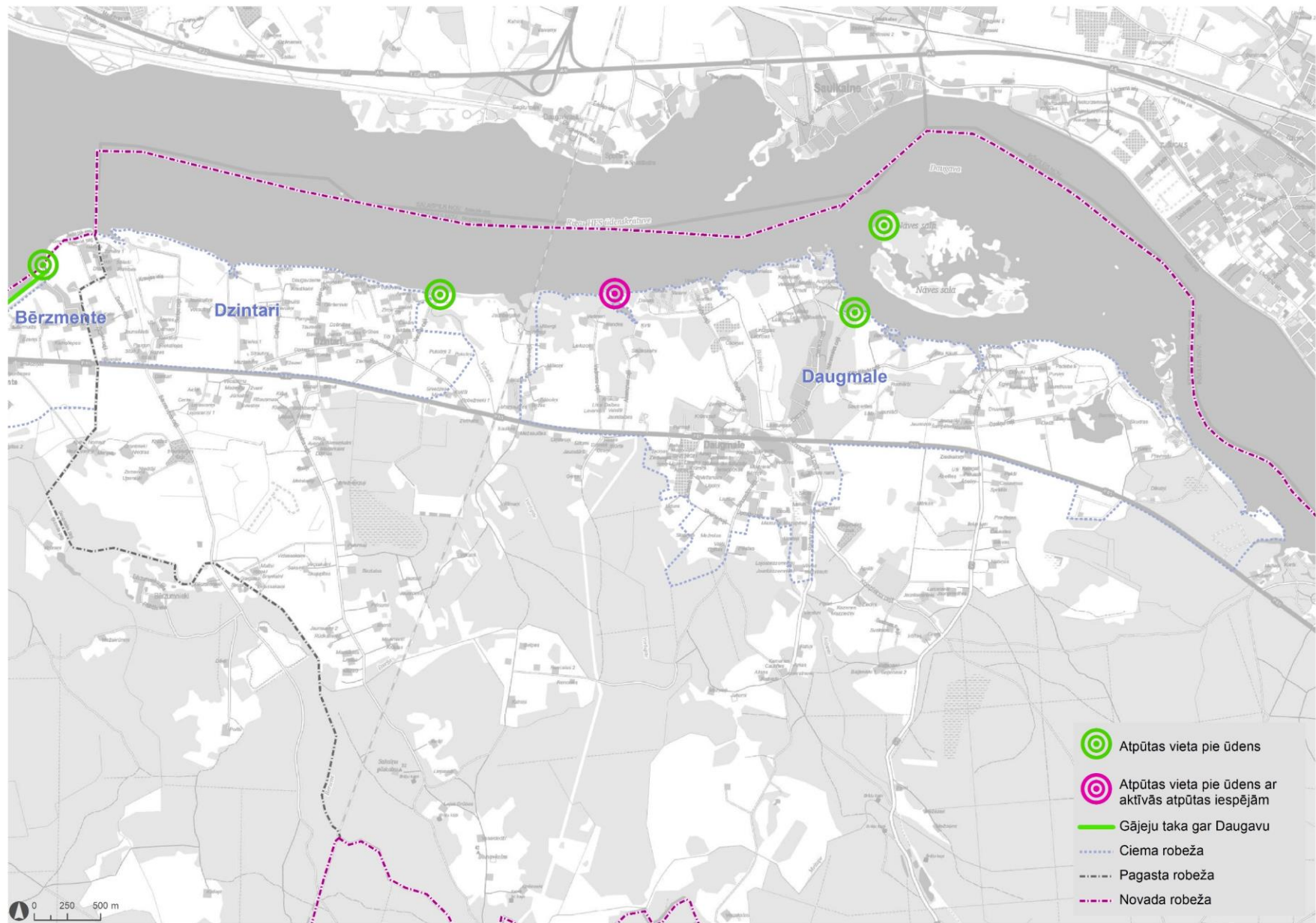

6. Pielikums Pieejas vietas pie Daugavas

7. Pielikums Plānotās aktivitātes Ķekavas novadā

